

ROČNÍK XI • ČÍSLO 4
31. SRPNA 2017

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Milé děti, vážení rodiče, prarodiče, občané, prázdniny jsou za námi a slovy klasiků s zářím „na léto jde stáří a zlaté slunce září malátně a s únavou“. V nejbližších dnech se děti opět vypraví do školy a všem nastanou ve srovnání s červencem a srpnem všednější starosti. Rána budou více hektická, odpoledne bude třeba pamatovat na úkoly a učení. Dovolte nám, abychom vám všem popřáli klidný start do nového školního roku. Všem pak krásný a zlatý podzim vonící sladkou hruškou a houbami v lese a aby nám všem vydrželo

dlouho slunce na nebi i v duši.

Za vedení města Český Těšín

VÍT SLOVÁČEK, STAROSTA, GABRIELA HŘEBAČKOVÁ, MÍSTOSTAROSTKA,
A STANISLAV FOLWARCZNY, MÍSTOSTAROSTA

Dobová pohlednice z roku 1931.

Fronty na poště

Město opět vstoupilo do jednání

STRANA 3

Placení v MHD

Jízdenku zaplatíte kartou banky

STRANA 7

Medailoví judisté

Uspěli na dvou turnajích v Polsku

STRANA 28

Do oprav škol a školek půjde přes 20 milionů

Na území města probíhaly během prázdnin rozsáhlé rekonstrukce školských zařízení. Do zlepšení stavu budov škol i školek půjde letos z rozpočtu rekordních 19 milionů korun, na část investic město získalo dotace. Díky tomu se zvýší komfort žáků i učitelů, ale přibudou i nová místa v mateřince.

„Již několik let realizujeme po etapách zateplování a zvyšování tepelného komfortu především v těch školních budovách, které byly postaveny z panelů, což má vést také k úsporám na temperování těchto zařízení. Většina z těchto pavilonů je již zateplená a má nová okna. Například letos jsme dokončili výměnu oken a dveří ve dvou pavilonech ZŠ Ostravská. Ve školní tělocvičně zde nahradila sklobetónové stěny vyzdívkou z tvárnic a nová okna, která jsou navíc vybavena elektrickým otevíráním. Součástí bylo i vymalování a další drobné práce,“ popisuje místostarostka města Gabriela Hřebočková.

Nové oddělení pro dvouleté děti

Rekonstrukce stále probíhá v budově MŠ Okružní na sídlišti Svibice. Díky zateplení vnějšího pláště a střechy a také výměně oken a dveří zde dojde ke snížení energetické náročnosti zařízení a zvýšení komfortu dětí i personálu. Součástí je dodávka čtyř vzduchotechnických jednotek pro větrání s rekuperací tepla, pro každou třídu jedna. „Výhodou je rovnotlaké větrání na základě koncentrace CO₂ v místnosti,“ uvedla referentka investic Klára Hawliczek.

Náklady na zateplení a výměnu oken v mateřince dosahují částky 9 milionů korun, třetinu pokryje dotace Ministerstva životního prostředí ČR z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020.

Další projekt, který bude v této budově v Okružní ulici probíhat až do konce října, umožní navýšení kapacity mateřinky. Jedná se o kompletní rekonstrukci jednoho oddělení, které s sebou nese vybourání nenosných příček, podlah, stávajícího zařízení a nahrazení novými konstrukcemi. Investiční akce počítá i s částečnou obnovou chodníků v areálu školky a doplněním zahrady o nové herní prvky a mobiliář. Město na akci získalo dotaci ministerstva pro místní rozvoj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 4,2 milionu korun, ze svého rozpočtu přispěje částkou něco přes půl milionu korun.

pokračování na straně 2

Do oprav škol a školek půjde přes 20 milionů

pokračování ze strany 1

„Vznikne zde další třída s kapacitou 24 předškoláků. Ta bude určena obdobně jako oddělení při MŠ Ostravská pro nejmenší děti a tomu je vše uzpůsobeno, stavebně i pokud jde o vybavení. Díky tomu navýšíme počet míst v mateřinkách na území města z 856 na 880. Připravujeme se tak na změnu ve školském zákoně, která v budoucnu zavede povinnost přijímat plošně i dvouleté děti,“ doplnila Hřebacková.

Suché šatny v téměř stoleté budově

V této chvíli je již dokončena sanace a izolace suterénního zdiva šaten Masarykovy základní školy. Školní budova byla postavena na bývalé cvičné hasičské louce u tehdejší Mechové ulice. Slavnostní předání k užívání proběhlo v roce 1924 za

účasti tehdejšího ministra školství a národní osvěty Gustava Habrmanna a škola získala jméno po tehdejší prezidentovi.

„Stavební čety provedly sanaci a izolaci základového a suterénního zdiva, součástí dodávky byl i systém odvodnění základů a oprava zvlhlých vnitřních omítek šaten. Pro lepší odvětrávání a vysychání jsou stěny obloženy zavěšenou odvětrávanou předstěnou, na ostění oken byla nanesena sanační omítka,“ dodala Hawliczek.

Výměna hodnotných oken postupně

Rozsahově nejmenším projektem je letos repase nádherných oken v přízemí budovy MŠ Smetanova z roku 1930, která je od srpna loňského roku kulturní památkou. Volně stojící tradicionalistickou vilu postavila podle projektu Karla Rein-

hardta a stavitele Eugena Fuldy stavební firma Ludwiga Kametze pro manžele Fantelovy. Rekonstrukce původních oken probíhá pod dozorem památkářů. Práce byly dokončeny podle smlouvy před koncem prázdnin. Na obnovu oken byla poskytnuta dotace z Programu re-

generace městských památkových rezervací a městských památkových zón Ministerstva kultury ČR v roce 2017 ve výši 74 tisíc korun. Pro příští rok město připravilo projekt výměny oken v prvním patře, na ten chce také získat dotaci. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Student patří k nadějším cukrářů

Student českotěšínské Albrechtovy střední školy získal ocenění Moravskoslezského kraje a firmy Marlenka.

Vladislav Hojstříč reprezentuje školu i město již druhým rokem v řadě profesních soutěží, naposledy získal stříbro v cukrářské soutěži Marlenka Cup.

„Někteří poslavení cukráři povýšili v minulosti toto řemeslo na vyšší gastronomickou i uměleckou úroveň. Pak tento obor, stejně jako mnoho dalších, dostal citelnou ránu za války a po roce 1948. Věřím, že naši příští cukráři navážou na tyto předválečné tradice a že díky nim bude pryč doba unifikovaných rakviček, kremrolí a větrníků. Oceňujeme velmi mladé lidi, kteří už v době, než dostali občanku, věděli, co chtějí, a dovedou za tento sen bojovat, a to se mi velmi líbí,“ uvedl náměstek hejtmana pro školství Stanislav Folwarczny s tím, že ocenění má přitáhnout pozornost k učebním

oborům a přesvědčit rodiče i jejich děti, že dobře vyučený žák může mít skvělou budoucnost a všude otevřené dveře.

Cílem soutěže Marlenka Cup je rozvinutí kvality technického vzdělávání a zvýšení atraktivity ve vazbě na volbu povolání. Na soutěži spolupracuje známý regionální výrobce medových dortů.

„Úkolem soutěžícího bylo zhotovit během 45 minut talířový dezert s použitím medu a ovoce. Vláda vsadil na cizru a borůvky. Zvolil velice dobře, protože dezert lahodil nejen oku, ale i chuťovým pohárkům odborné poroty, která rozhodla, že Láďovi právem patří druhé místo v soutěži,“ vysvětlila zadání Anna Čunderlová, která v Albrechtově střední škole učí řemeslu příští cukráře.

Ředitelka školy Vanda Palowská potvrdila, že Vláda patří od začátku k velmi aktivním studentům, je cílevědomý, kreativní a soutěživý. (DH)

FOTO | ARCHIV KRAJSKÉHO ÚŘADU

Prezident opět navštíví město

Prezident České republiky Miloš Zeman navštíví 6. září naše město. Naposledy zde byl v září roku 2015, kdy jednal s vedením města, řediteli škol a poté besedoval se studenty v budově divadla.

Na program je letos setkání se zastupiteli v budově radnice, poté

hlava státu promluví k občanům z pódia na náměstí. Ve chvíli uzavření čísla ještě nebyl k dispozici přesný harmonogram státní návštěvy, proto, pokud máte zájem se zúčastnit besedy prezidenta s občany, sledujte webové a facebookové stránky města. (DH)

Na kole jen s přilbou opět v Těšíně

Za posledních 11 let umíralo v letních měsících průměrně 28 procent z celoročního počtu cyklistů. A i když byl rok 2016 pro cyklisty příznivější, jejich podíl na celkovém počtu obětí nehod byl „jen“ necelých 6 procent, tak stále platí, že cyklisté jsou řazeni k nejohroženějším kategoriím účastníků silničního provozu. Proto Tým silniční bezpečnosti ve

spolupráci s Městskou policií Český Těšín pořádá opět na nábřeží Míru u tenisových kurtů bezpečnostní akci „Na kole jen s přilbou“. Cílem bylo poukázat na důležitost nošení cyklistických přileb, bezpečnostních prvků, na důsledné dodržování pravidel silničního provozu a na dostatečné zviditelnění. (PG)

FOTO | ARCHIV MĚSTSKÉ POLICIE

Změní se fronty na poště? Město opět jedná

Vedení Českého Těšína vstoupilo již podruhé do jednání s Českou poštou, aby změnila systém odbavování klientů. Lidé ve zdejší hlavní budově státního podniku stojí v dlouhých frontách bez možnosti si během čekání sednout.

„Jde o velmi vytíženou pobočku a občané jsou zde nuceni zbytečně stát ve frontách, když čekají, až na ně přijde řada. Chceme, aby vedení státního podniku instalovalo systém vyvolávání klientů podle čísel a typu vyřizované záležitosti, obdobně jako je to na jiných pobo-

kách. Tento systém mají například již několik let v sousedním Trinci, kde není pošta tak vytížená. Změnu by uvítali zvláště starší občané, kteří by si mohli během čekání sednout,“ vysvětlil ve své žádosti zastupitel Tomasz Pustówka.

Připomněl, že v roce 2014 se takto podařilo ve prospěch občanů iniciovat změnu v odbavování balíků, kdy mnoho polských obchodních společností začalo podnikat prostřednictvím internetového prodeje na českém trhu. Česká pošta změnila po urgenci radnice systém odbavování hromadných balíků a odebírá je u služebního vchodu, hned u parko-

viště. „Jsem ráda, že si někdo všimnul problému a již jsem vstoupila do jednání s vedoucí pobočky České pošty v našem městě. Skutečně, systém odbavení je s ohledem na množství klientů a počet i rozsah vyřizovaných záležitostí dávno přezhřelý. Pošta připravuje rekonstrukci počítačových systémů v letošním roce, v dalším přislíbila rekonstrukci budovy z roku 1931 ve větším rozsahu. Ten by mohl zahrnovat požadovanou změnu systému odbavení,“ řekla místostarostka Gabriela Hřebačková. Dodala, že zdejší přepážky nejsou specializované a problémem je především ověřování dokumentů

a vydávání výpisů z různých rejstříků prostřednictvím Czech POINTu.

Připomněla, že město loni jednalo s Českou poštou ve věci zachování pobočky v Mostech u Českého Těšína, které by se firma ráda zbavila. „Znepokojující je snaha státního podniku tak razantně omezit počet malých poboček, stejně jako občany udivuje likvidace poštovních schránek, které se už prakticky vyskytují jen na budovách poboček. Pošta musí jednat v zájmu občanů, zvláště když je na ni přispíváno ze státního rozpočtu,“ doplnila politička s tím, že se město bude dále bránit případné snaze menší pobočky likvidovat. (DH)

Turistické informační centrum funguje na Hlavní ulici

Na Hlavní ulici 1a (v budově bývalé celní správy u mostu Přátelství) mohou občané a návštěvníci města nově využít služeb Turistického informačního centra (TIC).

Pracoviště zřídilo město Český Těšín, provozovatelem je městská knihovna. Letos v květnu bylo certifikováno podle jednotné klasifikace turistických a informačních center ČR v klasifikační třídě B.

Část návštěvnosti tvoří turisté z Polska, kteří se nejčastěji dotazují na zajímavosti a památky ve městě, na

mapové podklady pro plánování cykloturistických tras, atraktivitu ve městě a okolí. Časté jsou dotazy na dopravní spojení, obchod a služby, ubytovací a restaurační možnosti. Čeští turisté zase žádají převážně informace o Českém Těšíně a Cieszyně, kulturním dění v regionu, možnostech sportovního vyžití. Nejčastější jsou dotazy na historické a turistické zajímavosti v obou městech a výlety do Beskyd.

Průměrná denní návštěvnost se v turistické sezoně pohybuje kolem 60 osob. Značnou část návštěvníků tvoří obyvatelé našeho města, kteří přicházejí s nejrůznějšími dotazy,

týkajícími se každodenního života ve městě. V databázi firem, kterou spravuje městská knihovna, mohou mít firmy svůj záznam bezplatně (více v TIC nebo na mailové adrese svbice@knihovnatessin.cz).

V informačním centru dostanou návštěvníci zdarma informační materiály o městě a okolí, mapky, tematicky zpracované letáčky apod. Součástí TIC je i malá Galerie Most. Veškeré turistické informace o Českém Těšíně najdete také na webové stránce www.infopoint-ceskytesin.cz.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | ARCHIV

Sto let a stále se ještě směju! říká jubilantka

Sto let oslavila 9. července paní Františka Hinnerová z Českého Těšína. Popřát jí přišly tři generace jejích potomků a také místostarostka města Gabriela Hřebačková.

Jubilantka – rodačka z Jablunkova – se dostala jako schovanka do rodiny v Suché, později bydlela v Havířově. V Českém Těšíně, v zařízení Slezské humanity, bydlí dva roky a je zde velmi spokojená. Je veselá, čte noviny a sleduje televizi. Má ráda především sladké.

„Vidíte, už mám stovku a stále se ještě směju, život mne nepřestal bavit,“ řekla na přivítání a později si se všemi přítkula šampaňským.

Paní Hinnerová má dva syny, kteří za ní pravidelně chodí, vnoučata, pravnoučata, některá žijí až v zámoří. Poté, co se vdala, byla ženou v domácnosti. „To by tatínek nikdy nedovolil, aby šla do práce. Začala si přivydělávat úklidem až v důchodu,

až ovdověla,“ doplnil jeden z jejích synů.

K jubileu jí její syn objednal živou hudbu, a tak bylo během oslavy veselo. Rodina také ocenila návštěvu z úřadu a zápis s podpisem jubilantky do obecní kroniky.

Dlouhověkých přibývá

Nyní mezi nejstarší občany města Český Těšín patří jedna devětaedesátiletá paní a pět občanů ve věku 98 let. Celkově sledujeme nárůst občanů ve věku 70 a více let, který potvrzují i následující informace odboru školství a kultury. „Zatímco jsme před sedmi lety navštívili průměrně padesát jubilatů měsíčně, vloni už to bylo 69 a letos již 79. Máme za to, že k dlouhověkosti přispívají preventivní prohlídky, dobrá lékařská péče a osvěta zdravého životního stylu, stejně tak jako kulturní vyžití našich občanů. Protože žít aktivně znamená žít dlouho a spokojeně. Naši senioři pravidelně chodí na

mnoho kulturních akcí. Mezi velice oblíbené a v hojném počtu navštěvované patří: dopolední promítání filmů pro občany starší 60 let, které je finančně zvýhodněné, tradiční Koncerty pro seniory, které pořádá odbor školství a kultury každý rok v pravidelných intervalech (na jaře a na podzim) v kině Central, dále

společné akce v rámci Akropolis, výlety do přírody, zájezdy na divadelní představení do Ostravy, pořádané Kulturním a společenským střediskem Střelnice, aktivity v podobě společného vaření, financovaného z dotací malého rozsahu města Český Těšín, a další,“ popisuje referentka Alice Losevová. (DH)

Století občané se dočkají nejen zvýšení důchodu, návštěvy z úřadu, ale také zápisu do obecní kroniky pod kolonkou „Životní jubilea“.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Teplo Těšín v letošním roce rekordně investuje do ekologie a zvýšení úspor

V červnu dozorčí rada společnosti Teplo Těšín přijala zprávu o hospodaření podniku, který zásobuje teplem 5 tisíc domácností, školy, úřady a desítky společností a firem na území města.

Výroba byla co do objemu rekordní a stejné budou letos i investice, především do modernizace a další ekologizace výroby.

„Minulý rok byl pro nás úspěšný po stránce ekonomické i výrobní. V městských kotelnách jsme vyrobili více než 139 tisíc GJ, to je o téměř 7 tisíc GJ více než v roce 2015. Hlavním důvodem byl energeticky náročný rok – hlavně listopad a prosinec 2016 byly mrazivé, teploty padaly pod minus dvacet stupňů,“ říká ředitel společnosti Teplo Těšín Josef Gabzdyl s tím, že rok 2016 proběhl bez větších poruch či havárií na zařízení a poptávku odběratelů uspokojovali plynule a bez reklamací.

„Co více, v době rostoucích cen za média nám promyšlená a cílevědomá politika společnosti dovolila snížit cenu tepla pro spotřebitele za rok 2016 o cca 5 procent, což je ve srovnání s konkurencí ojedinělé,“ doplnil Gabzdyl.

Cena tepla klesla, zima však byla studená

Průměrná cena tepla klesla na 495,- Kč bez DPH, pro srovnání v roce 2015 to bylo 520,- Kč. „Začínáme být plně konkurenční vůči teplárnám v okolí, které ovšem vyrábějí teplo z uhlí, což je ale podstatně levnější zdroj energie. Ovšem současné vedení města chce zůstat u plynu. Je to mnohem čistší ener-

gie pro ovzduší, což v průmyslovém regionu s vysokým počtem smogových dnů je pro všechny velmi důležité. Rozhodnutím čím topit může samospráva přispět ke stavu ovzduší,“ říká místostarosta města a člen dozorčí rady společnosti Stanislav Folwarczny.

Akciová společnost Teplo Těšín hospodaří bez dotací z rozpočtu města a za minulý rok vypracovala zisk ve výši 2 389 571,77 Kč. Samospráva navíc získává od společnosti peníze za pronájem budov a zařízení, tyto prostředky vrací do jejich údržby a modernizace. Již třetím rokem je v dozorčí radě společnosti i zástupce největšího odběratele – Bytového družstva Těšíňan, které reprezentuje zájmy tisíce uživatelů bytů.

Investice do nových kotlů a solárního ohřevu

„Rovněž letos použijeme vypracovaný zisk a prostředky plynoucí z nájmu pro další modernizaci stávajícího technologického zařízení kotelen. Konečným výsledkem je efektivnější výroba, a tím i další možnost snižování ceny za teplo a také ekologičtější provoz. Opravy a investice v letošním roce přesáhnou částku 5 milionů korun, loni to bylo necelých pět milionů,“ uvedl dále Folwarczny.

Z významnějších položek nutno zmínit výměnu starých kotlů za moderní kondenzační na kotelnách Ostřavská 1, Svibice 2 a Mojská 2, stejně jako výměnu některých základních bezpečnostních plynových prvků kotelen. Dále je prováděna postupná výměna čerpadel za čerpadla s elektronickou regulací a Teplo Těšín také zahájilo postupný dálkový monito-

ring údajů z měřičů tepla z předávacích míst. Kromě toho proběhly rutinní opravy, kontroly a revize na všech kotelnách s cílem minimalizovat výpadky v dodávkách tepla.

„Myslím, že můžeme garantovat plný tepelný komfort všem přímým odběratelům. Výjimka by mohla nastat u subjektů, které se zaměřily na vyšší hladinu energetických úspor a samotnou regulaci topení jim řídí cizí subjekt. Tam plný tepelný komfort nelze z naší strany garantovat,“ ujišťuje Gabzdyl.

První tepelná čerpadla budou na Hrabinské

„Kromě instalace moderních kondenzačních kotlů a výměny některých rozvodů tepla máme v plánu také instalaci solárních kolektorů pro ohřev teplé vody společně s kogenerační jednotkou a tepelným čerpadlem,“ doplňuje Folwarczny. Prvním místem, kde bude tato energetická soustava instalována, bude největší českotěšínská kotelná v Hrabinské ulici, která zásobuje celé okolní sídliště. Instalace tohoto systému se promítne jednak do snížení konečné ceny tepla a dále snížení škodlivých emisí a tvorby skleníkových plynů. Cenový efekt pocítí všichni odběratelé tepla, jelikož ve městě platí jedna cenová lokalita.

Také auta pojedou na plyn

V současné době stojí podnik před nutností vyměnit část vozového parku. „Čeká nás rozhodnutí, jaký typ pohonu aut zvolíme. Jelikož umíme levně nakoupit plyn, zvítězí zřejmě pohon na CNG. Bude to další malý příspěvek k ekologizaci města,“ dodává Gabzdyl.

Ve městě došlo v posledních letech ke značné změně, co se týče energetické náročnosti budov. Provedlo se zateplení velkého množství škol a budov, instalovaly se nezávislé regulační systémy v některých budovách.

„Také my jsme investovali velké množství prostředků do výměny rozvodů a zvýšení účinnosti našich topných soustav, které přinesly snížení tepelných ztrát. Lze prokázat, že tato opatření přispěla k úsporám až 35 procent ve výrobě tepla pro obyvatele. Toto snížení výroby se nám naopak negativně promítlo do ekonomiky firmy, která musela hledat cesty, jak to řešit. Že se to daří, potvrzuje nejen stabilní, ale dokonce se v posledních letech snižující cena tepla,“ vysvětluje Gabzdyl.

Společnost zahájila vloni i předlo-ni dodávku tepla od 21. září.

Zelené stěny se mají dobře

Loni na jaře město realizovalo pionýrský projekt ozelenění devíti kotelen na sídlištích Hornická a Ostřavská popínávkami na speciálních lankových konstrukcích, mimo jiné chmelem nebo vinnou révou.

„Po reportáži v Českém rozhlase nám volali zástupci mnohých obcí, že by chtěli obdobná řešení použít i u sebe. Jsou to totiž místa, kde z důvodu výskytu inženýrských sítí není možná výsadba alejových stromů. Stěny betonových budov se rychle ozelenily a odměnou je snížení prašnosti, hluku, zlepšení hospodaření s vodou a estetizace veřejného prostoru na sídlištích,“ uvedl Folwarczny. Zelené stěny jsou místem pro život mnoha živočichů i ptáků, pro něž město rozmístilo budky. (DH)

Postižené děti mají i díky samosprávě k dispozici nové auto

Město Český Těšín přispělo, stejně jako mnoho dalších donátorů, na nákup sociálního auta pro zdejší Mateřskou, základní a střední školu Slezské diakonie.

Školské zařízení pečuje o děti se zvláštními potřebami a různými, i velmi těžkými stupni postižení.

„Je to první auto, které má škola samostatně k dispozici. Bude jej využívat ke svozům žáků a k přepravě v rámci výuky, tím se zvýší mobilita dětí a mládeže a možnost čerpat podněty z vnějšího světa, budou moci také lépe rozvíjet své dovednosti a schopnosti,“ uvedla ředitelka Slezské diakonie Zuzana Filipková. Diakonie v regionu provozuje řadu zařízení.

Podle starosty Víta Slováčka je diakonie organizací, jejíž obětaví pracovníci pomáhají a usnadňují život lidem, k nimž nebyl osud zrovna přívětivý nebo se momentálně ocitli v těžké situaci. „Myslím, že samospráva mnoha obcí si nedovedou náš region bez diakonie představit. Školská zařízení, která organizace v našem městě provozuje, jsou neocenitelnou pomocí pro rodiny s handicapovanými dětmi. Proto jsme se rádi připojili k mnoha dalším organizacím a firmám a nákup auta podpořili,“ uvedl starosta města Vít Slováček. Speciálně upravený sociální automobil dovede převážet chodící i nechodící pacienty, zavazadlový prostor může pojmut až čtyři invalidní vozíky.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Tělocvična gymnázia, IVC, divadlo a muzeum. Kraj investuje v našem městě ve velkém

Více než 376 milionů korun proinvestuje v nejbližších necelých třech letech Moravskoslezský kraj v našem městě. Zpráva potěší sportovce, studenty gymnázia, hasiče a policisty, ale také pracovníky muzea a divadelníky.

„Na začátku roku se opravdu hnuly v investicích ledy, které brzdily některé připravené projekty. Minulé vedení kraje se vzdalo svého slibu vrátit Gymnázium Josefa Božka tělocvičnu, kterou muselo nechat zbourat, a příprava výstavby se zastavila. My jsme se rozhodli projekt dokončit. Argument, že gymnázisté místo pro tělocvik nepotřebují a mohou používat prostory jiných škol, byl pro nás, vedení města, neakceptovatelný. Zvláště, že ve stejném období minulého vedení kraje investovalo do tělocvičen jiných středních škol. Gymnázium Josefa Božka je spádovou školou, která si zaslouží mít ve 21. století odpovídající zázemí pro tělocvik. Jsem rád, že se nám podařilo obnovit přípravy a budova za 45 milionů by se měla začít stavět už příští rok v červnu. Výstavba odhadem potrvá dva roky, takže by mohla sloužit studentům v roce 2019,” uvedl místostarosta města Stanislav Folwarczny, který je od podzimních voleb také náměstkem hejtmána pro školství a sport.

Tělocvična také pro sportovce

Peníze jdou plně z rozpočtu kraje. Jde o novostavbu tělocvičny, původní byla před pěti lety z důvodů nevyhovujících statických poměrů a zdraví ohrožujících látek (azbest, plísně a dřevomorka) odstraněna.

„Tělocvična bude moci sloužit v odpoledních hodinách pro sportovní

Tak bude vypadat Integrované výjezdové centrum.

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

oddíly, zvláště míčových her, které jsou v našem městě velmi aktivní, a to v různých věkových kategoriích. Také se nevzdáváme myšlenky uvedení do života multifunkční sportovní haly. Projekt je připraven a stále hledáme ideální formy financování formou dotací tak, abychom co nejméně zatížili městský rozpočet,” doplnil Folwarczny.

Záchranné složky pospolu a v novém

Největší krajskou investicí bude Integrované výjezdové centrum pro složky záchranného systému, které se již staví mezi ulicemi Frýdeckou a Sokolovskou. Na ně přispěje Moravskoslezský kraj 115 miliony korun, státní rozpočet 50 milionů a město Český Těšín 15 milionů korun hrazenými ve třech ročních splátkách. Hasiči, policisté a strážníci by se sem měli přestěhovat na jaře roku 2019. Zdravotnická záchranná služba zůstane ve stávajících prostorách.

(Důvody vysvětluje mluvčí záchrannářů níže na této straně.)

Nové expozice i studovny

Další rozsáhlým projektem je rekonstrukce hlavní budovy Muzea

Těšínska za 120 milionů korun. Moravskoslezský kraj ze svého rozpočtu vyčlenil 15 milionů korun. Šesti miliony přispěje stát a částkou nejvyšší, 99 milionů, Evropská unie. V této chvíli probíhá výběr zhotovitele. (Projekt adaptace jsme detailně prezentovali v minulém čísle Těšínských listů.)

„Důležité je, že se muzeum konečně po letech vrátí do své historické budovy a do důstojných podmínek. Město, jehož jméno zařízení nese a kde má své sídlo, si zasloužilo mít lepší výstavní místnosti pro seznamování veřejnosti s bohatou historií regionu. Prostory na ulici Pražské byly zcela nevyhovující. Jsem rád, že se investice promítne do vytvoření edukačního centra. Jelikož z uliční strany bude provedena oprava historicky zdobné fasády, vrátíme lesk další výstavní budově na Hlavní třídě,” dodal Folwarczny.

Hlavními cíli projektu je rekonstrukce nevyužívané historické budovy a vybudování zcela nových expozic a představení mnohých dosud neprezentovaných sbírkových předmětů. Zároveň dojde k ulehčení stávajícím depozitárním prostorům, zrestaurování a následnému

vystavení dalších, veřejnosti dosud skrytých exponátů. Vzniknou zde badatelské, studovny, odpočinkové zóny pro návštěvníky a přednáškové místnosti.

Malá scéna pro komorní představení

Poslední velkou investicí bude 31 milionů do Těšínského divadla. Je zde konečně šance, že se před několika lety pozastavená investice dokončí. Vznikne zde malá multifunkční a bezbariérová scéna s kapacitou cca 124 osob, a to v prostorách bývalé kotelní divadla. Práce by měly začít na jaře a již v další divadelní sezoně na podzim 2018 se diváci budou moci zřejmě těšit na komorní představení. Prostory bude využívat hlavně loutková scéna Bajka, která dosud působila ve stísněných poměrech, ale umožní také alternativní představení, kabaretní vystoupení, literární večery a menší společenská setkání, proto která je hlavní sál příliš velký, a tím i nákladnější. Malá scéna rozšíří možnosti divadla i během konání přehlídek nebo festivalů.

Investice do vozovek

Příští rok lze také očekávat investice do výpadovek. „Kraj s podporou evropských dotací připravuje na rok 2018 rekonstrukci hlavního tahu v části na území našeho města směrem na Karvinou a Jablunkov. Vedeme jednání s náměstkem pro dopravu o potřebě opravit povrch ulice Hlavní, kdy by město vzalo na svá bedra rekonstrukci odstavňových stání, která jsou v jeho majetku, a kraj obnovu povrchu této silnice,” uvedl Folwarczny. (DH)

Beseda s pamětníkem holocaustu

V červnu navštívil Masarykovu základní školu pamětník holocaustu Michal Salomonovič.

Pan Salomonovič žákům devátých tříd poutavým způsobem přiblížil svou takřka neuvěřitelnou životní pouť. Během druhé světové války prošel několika koncentračními tábory, a to i tím nejobávanějším v Osvětimi. Válku přežil i díky tomu, že po celou dobu v německých táborech předstíral, že je o dva roky starší. Závěr války byl

nucen prožít v německých Drážďanech, které se staly dějištěm největšího spojeneckého náletu druhé světové války. Pan Salomonovič dodnes přednáší na několika školách a institucích doma i v zahraničí.

Žáci byli z vyprávění pana Salomonoviče nadšeni, o čemž svědčí bezpočet kladených dotazů. Návštěvy pamětníků holocaustu na naší škole se již staly tradicí, proto budeme velmi rádi, pokud takto vzácného hosta přivítáme i příští rok.

MICHAL SOJČÁK

Proč nebudou v IVC záchrannáři?

Zdravotnická záchranná služba má v Českém Těšíně dislokovanu jednu posádku rychlé zdravotnické pomoci. Tato je umístěna ve vyhovujících prostorech blízko centra města. Výhledově v Českém Těšíně neplánujeme umístění další posádky a nemáme potřebu většího zázemí.

V době, kdy se začalo plánovat zřízení Integrovaného výjezdového centra (IVC) v Českém Těšíně, nebylo zřejmé, z jakých finančních prostředků bude postaveno. Z důvodu značné finanční spo-

lučasti, která se ze strany ZZS v rámci projektu očekávala (a stávajících vyhovujících prostor), se naše organizace k projektu nepřipojila. Když se později podařilo zajistit finanční prostředky na výstavbu, nebylo již možno do projektu vstoupit. Z těchto důvodů zůstanou záchrannáři RZP Český Těšín na našem stávajícím výjezdovém stanovišti, odkud mohou plnohodnotně zasahovat v rámci svého spádového území.

LUKÁŠ HUMPL, ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA MS. KRAJE

Víte, jaké jsou povinnosti chovatelů psů na české a polské straně hranice?

V Polsku stejně jako v České republice platí ustanovení EU o cestování se psy, kočkami a fretkami.

Takže při procházce s čtyřnohým miláčkem přes hraniční řeku musíme mít na paměti, že máme povinnost mít u sebe pas zvířete v zájmovém chovu. Ten vydá veterinář jen pro zvíře, které má povinná očkování a je vybaveno čipem nebo tetováním.

Povinnosti majitelů psů na polské straně hranice se mohou na první pohled zdát trochu méně přísné ve srovnání s českými, protože zákon nestanoví přímou povinnost vést psa na vodítku a v náhubku. Chovatelé jsou však povinni přijmout taková opatření, aby nedošlo k narušení pořádku a bezpečnosti okolí. Pokud k tomu dojde, může být majitel potrestán pokutou až do výše 250 PLN nebo domluvou.

Kam zvířata nesmí

Chovatel musí také respektovat místní zákony platné na území jednotlivých územních sídel, sídlišť, prostor v majetku společenství vlastníků, v parcích, veřejných sadech a na dětských hřištích. Požadavky na držení psa na vodítku v náhubku mohou být zakotveny v interních předpisech dopravců, především v rámci MHD. Zvířata také nesmí do obchodů a restauračních zařízení, ale stále častěji se lze setkat se vstřícností ve vztahu ke psům v restauracích.

Čeští majitelé musí mít na paměti absolutní zákaz volného pohybu psů v lese na území Polska a po-

Výběhová loučka v Českém Těšíně. Psi si tady mohou zaběhat, aniž by museli být na vodítku.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

vinnost po svých miláčcích uklízet. Exkrementy lze vhodit do všech odpadkových košů. Tato povinnost se nevztahuje na majitele vodících psů. Jezdci na koních pohybující se na území Těšína musí mít na paměti zákaz jízdy po parcích, parčíkách a veřejné zeleni mimo vyznačená místa.

Na území města Český Těšín

Platí tu povinnost vést psa na vodítku, u větších plemen (vyšší 40 cm v kohoutku) je povinnost vybavit jej náhubkem. „V zájmu zajištění veřejného pořádku ve městě je chovatel nebo držitel povinen vést psa na vodítku a zabezpečit zvíře tak, aby na veřejných prostranstvích volně nepobíhalo a ani jinak neohrožovalo nebo neobtěžovalo občany,“ vysvětluje referent životního prostředí Jan Petrušek.

Již dva roky slouží pejskařům první oplocená plocha pro volný pohyb psů pod Těšínskou tiskárnou. Vznikla během revitalizace nábřeží v rámci další etapy česko-polského projektu Zahradu dvou břehů. Dodatečně pak

byla doplněna starými pařezy pro psy a lavičkou pro chovatele. Ve výběhu se pravidelně uklízí pomocí vysavače na psí exkrementy – nicméně jsou zde chovatelé, kteří uvažují dle hesla „Po mně potopa“, přestože je dnes sáčků z peřiva či ovoce dostatek a ve výběhu je koš na odpadky.

Místa pro volné pobíhání psů jsou stanovena ve vyhlášce 5/2006 č. 5/2016 a kromě zmíněného výběhu je to lokalita U Cihlen, Nová Tovární a dále nad přehradou – prostor mezi ulicemi Ostravskou po bývalé kasárny na Lípové ulici.

„Psa lze pustit z vodítka také v místech označených tabulkou Volné pobíhání psů povoleno,“ doplňuje Jan Petrušek.

Ustanovení vyhlášky se nevztahují na držitele, jejichž psi jsou v daném okamžiku doprovodem osob nevidomých nebo tělesně postižených a dále na příslušníky Policie ČR při používání psů k výkonu služby.

Úplné znění obecně závazné vyhlášky č. 5/2016, včetně mapo-

vých příloh pro volné pobíhání psů, najdete na internetových stránkách města Český Těšín www.tesin.cz v odkazu vyhlášky a nařízení města.

Od roku 2009 také platí vyhláška č. 4/2009 ve znění pozdějších změn č. 4/2010, která stanovuje povinnost čipovat všechny psy, jejichž chovatel má na území města Český Těšín trvalý pobyt nebo sídlo.

Kontrolou dodržování těchto vyhlášek vztahujících se k chovu domácích zvířat jsou pověřeni strážníci Městské policie Český Těšín, kteří jsou také vybaveni čtečkou čipů.

Vedení města také už loni ve spolupráci s těšínskou radnicí provedla u tamních chovatelů osvětu týkající se místních předpisů regulujících uklid exkrementů, pohybu psa na vodítku a u větších plemen povinnost vybavit jej náhubkem. Kromě rodin s dětmi totiž do našich parků míří i pejskaři, protože střed Cieszy-na nedisponuje tolika zelenými plochami.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Trzecioklasiści Gimnazjum wyjechali do nadmorskiej Stegny

Tradycyjnie uczniowie klas trzecich Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszyńsku i ich wychowawcy wyjechali na pięciodniową wycieczkę edukacyjną do nadmorskiej Stegny. Cała grupa liczyła 64 uczniów.

Uczniowie mieszkali w 3 lub 4 osobowych domkach kempingowych w pośrodku pięknego sosnowego lasu i poblizu plaży, boiska i restauracji.

Bogaty program obejmował zwiedzanie muzeum bursztynu, spotkanie z astronomem w planetarium, wykład i zwiedzanie katedry we Fromborku i Oliwie oraz aktywne zajęcia w parku linowym. Dla pasjonatów najnowszej historii przygotowano

zwiedzanie żaglowca „Dar Pomorza” lub niszczyciela „Błyskawica”. Dodatkową atrakcją był rejs z Gdyni do Sopotu. Lekcja patriotyzmu połączona była z odwiedzeniem obozu koncentracyjnego Stutthof (Sztutowo). W wolnych chwilach młodzież opalała się na sopockim molo, podziwiała bliźnięta przy pysznych lodach i ciastkach. Chłopcy zorganizowali mecz piłki nożnej, a dziewczyny opalanie na plaży.

Ogólnie ze zdziwieniem przyjęto wiadomość, że trzeba tak szybko odjeżdżać. Trudno, zawsze pozostają miłe wspomnienia i piękne zdjęcia.

MARIA JARNOT

FOTO | ARCHIW SZKOŁY

MHD Český Těšín nově akceptuje platební karty

Od 1. prosince 2017 bude mít cestující veřejnost možnost platit jednotlivé základní jízdné ve výši 12 Kč v autobusech MHD bezkontaktními platebními kartami všech bank.

Cestující si tak bude moci vybrat, jestli bude platit hotově, nebo zvolí rychlejší a pro něj pohodlnější platbu bezkontaktní platební kartou přímo přiložením karty ke strojku v autobuse. Pokud má nárok na slevy, musí je cestující u řidiče prokázat příslušným dokladem.

Tato nová služba dopravce je podmíněna modernizací odbavovacího systému v autobusech. V souvislosti s touto skutečností musí být dnem 20. 11. 2017 ukončena plat-

nost staré čipové karty s logem Veolia Transport. Pokud vlastní cestující kartu s tímto logem, je nezbytné ji urychleně do tohoto data vyměnit na předprodejních místech za novou univerzální kartu ODISka. Cestující nemusí mít obavy – peníze a časové jízdenky ze staré karty budou převedeny na kartu novou. Upozorňujeme, že je třeba mít na paměti, že výroba nové karty trvá max. 21 dnů. Žádáme proto, aby si cestující zažádali o výměnu čipové karty v dostatečném časovém předstihu. Pokud bude občan s výměnou otálet, musí počítat s tím, že po datu 20. listopadu až do doby výroby a převzetí nové karty bude muset platit jízdné hotově u řidiče. Připravili jsme speciální

nabídku, kdy výměna karty bude zvýhodněna dočasně cenou pouze 75 Kč místo standardních 130 Kč a senioři starší 70 let budou mít výměnu zdarma. Toto snížení ceny má omezenou platnost do 20. 11. 2017. Po tomto datu se vrátí zpět na původních 130 Kč.

Co je potřeba k výměně čipové karty s logem Veolia Transport za kartu ODISka?

1. Aktuální fotografie průkazkového formátu – černobílá nebo barevná. Fotografie je možno dodat i v elektronické podobě. Po dohodě s pracovníky předprodejního místa je možné zaslat fotografii e-mailem.

2. Osobní doklad, podle kterého je možné zkontrolovat osobní údaje

tištěné na kartu – jméno, příjmení, datum narození.

3. Stará čipová karta s logem Veolia Transport.

4. Částka 75 korun. Občané starší 70 let věku mají výměnu zdarma.

5. Pokud cestující uvede svoji e-mailovou adresu, bude mu vytvořen účet na e-shopu, kde může nakupovat časové jízdenky a dobíjet peníze do elektronické peněženky.

6. Peníze a časové jízdenky ze staré karty budou převedeny na novou kartu.

Hotovou kartu si cestující vyzvedne na vybraném předprodejním místě.

MARCELA SIKOROVÁ,

ODBOR ŽIVNOSTENSKÝ A DOPRAVY

Gorolský a Těšínský pohár v disciplíně požární útok

Na soutěžní trati SDH Český Těšín - Mistřovice proběhlo v srpnu další kolo Gorolského a Těšínského poháru v disciplíně požární útok.

Gorolského poháru se účastní soutěžní mužstva dobrovolných hasičů mužů a žen z oblasti Těšínska, Třinecka a Jablunkovska. Do soutěže se zapojilo 30 týmů, z toho 17 v kategorii mužů a 13 v kategorii žen. Disciplínu požární útok v kategorii mužů vyhrály karvinské Louky, v kategorii žen obsadil první místo hasičky z Albrechtic. Těšínského poháru se účastní soutěž-

ní týmy dobrovolných hasičů v rámci Těšínského okrsku SDH. Soutěž absolvoje celkem 10 kolektivů. V kategorii mužů a žen shodně vyhrál soutěžní tým z SDH Český Těšín - Mistřovice. Těšínský pohár se koná za finanční podpory města Český Těšín a Obecního úřadu Chotěbuz, kolo Gorolského poháru se konalo za finanční podpory města Český Těšín a Tomáše Kotajného z Koňákova.

ROMAN KALETA, STAROSTA SDH
ČESKÝ TĚŠÍN – MISTŘOVICE

FOTO | SDH MISTŘOVICE

Školní rok začne na „Masaryčce“ bez omezení

Na sklonku školního roku se na chodbě základní školy na Komenckého ulici uvolnila během vyučování omítka ze stropu a poškodila pingpongový stůl. Ptáme se ředitele školy Michala Nešporka, jak tato událost ovlivní další vyučování a zda rodiče mohou poslat své děti do školy bez obav.

„Od června děláme spolu s vedením města, odborem školství a investičním a odborníky pro řešení této velmi nepříjemné situace maximum. Bohužel, jak již to v takových případech bývá, často se šíří mnohdy nepravdivé a neúplné informace. Proto chci uvést vše na pravou míru.

Po výše zmíněné události jsme ihned zabezpečili chodbu a urychleně hledali řešení k zajištění maximální bezpečnosti žáků, učitelů a dalších osob. Sehnali jsme statiky, odborníky na staré budovy a s vědomím, že dva měsíce jsou velmi krátká doba pro tak rozsáhlé stavební úpravy, jsme

se pustili do práce. Od prvopočátku jsme se zaměřili na celou budovu, nikoliv jen na zmiňovaný strop.

Prázdniny byly velmi hektické. Kromě plánované rekonstrukce šaten - sanace zdiva jsme se neplánovaně museli pustit do stropů nejen v dotčené chodbě. Ty se odkryly, posoudil se stav závěsných konstrukcí a společně s odborníky jsme nakonec rozhodli o stržení všech 17 stropů stejné konstrukce. Proběhlo statické posouzení, tj. zátěžové zkoušky vybraných stropů, a hledali jsme technologii pro jejich zakrytí. Vybrali jsme termatexový strop. Je realizačně jednodušší, lehčí a nevyžaduje broušení. Navíc nám dovolí kdykoliv jej otevřít a zkontrolovat situaci nad ním.

V průběhu prvního srpnového týdne proběhly statické zkoušky, kdy se v jednotlivých místnostech, chodbách a dalších prostorách zatěžovaly hlavní nosníky stropů hmotností 480 kg/m². Výpočty statiků násled-

ně ukázaly, že stropy jsou bezpečné a jejich stupeň stability a pružnosti je mnohem lepší, než se předpokládalo. Pouze jeden z nich, který je však stabilní a bezpečný, v celé velké škole nedosáhl tak dobrých výsledků a budeme jej pro jistotu zesilovat technologií, kterou určí statik. Prozatím bude bez podhledu a v co nejkratší době v souladu s navrženým řešením provedeme zesílení jeho nosníků a následně zakrytí.

S největší pravděpodobností lze říci, že k odpadnutí celého „koláče“ omítky došlo v důsledku stárání budovy a rekonstrukce stropů na přelomu 80. a 90. let, kdy zřejmě nebyla zvolena vhodná technologie.

Jednoznačně můžeme konstatovat, že školní rok 2017/2018 u nás začne bez omezení a bez jakýchkoliv stavebních rizik. Žáci ani jejich rodiče nepostřehnou, že ještě před měsícem byla v některých místech suť až po kolena a odvezli jsme 60 tun stavebního

odpadu. Vše je čisté, dle možností vymalované, nové je i osvětlení na opravovaných stropích. V průběhu školního roku pak připravíme v součinnosti s městem Český Těšín další plány rekonstrukce našich budov.

Musím vyjádřit velké poděkování vedení města, školskému a investičnímu odboru, stavební firmě a všem dalším lidem, díky nimž byla situace řešena bryskně a odborně. Zřizovatel nám vyšel maximálně vstříc, okamžitě poskytl pomoc při řešení této nečekané a mimořádné situace. Město bylo ochotno uvolnit nemalé finanční prostředky, bez kterých bychom to nezvládli. Chci poděkovat také kolektivu pracovníků školy různých pracovních funkcí, kteří se s velkým nasazením zapojovali v průběhu prázdnin do úklidu a samotné přípravy nového školního roku tak, aby mohl proběhnout bez jakékoliv, byť jen náznaků, problému.“

(RED)

MĚSTO OPĚT VYZVE MAJITELE ZANEDBANÝCH DOMŮ K NÁPRAVĚ

Stav památkové zóny se pomalu lepší

Rekonstrukce architektonicky zajímavých a vzácných oken a výkladů probíhá aktuálně v Českém Těšíně. Na jejich obnovu přispělo ministerstvo kultury i město. Vlastníci zanedbaných budov obdrží v září dopis s výzvou k nápravě.

„Nový městský program na obnovu a zachování drobných architektonických prvků letos pomůže rekonstruovat cenné secesní výkladce a dveře ve výstavném činžovním domě v Hlavní ulici z roku 1904. Památkově velmi významný obytný dům s bohatou štukovou výzdobou je dochován v téměř autentickém stavu,“ říká referentka památkové péče Beata Křenková s tím, že v památkové zóně se zachovaly pouze tři původní výkladce a tyto jsou nejstarší a nejceněnější.

Současně probíhá i repase nádherných oken v přízemí budovy MŠ Smetanova z roku 1930, která je od srpna loňského roku kulturní památkou. Rekonstrukce původních oken probíhá pod dohledem památkářů. Na obnovu město získalo dotaci z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

z rozpočtu Ministerstva kultury ČR ve výši 74 tisíc korun.

Podle místostarostky Gabriely Hřebackové se tak daří po malých krůčcích vracet lesk středu města, který po velké privatizaci nebytových prostor do soukromých rukou čelí kritice za zanedbanost.

„Věřím, že stále mluvení o tématu, stejně jako dotace, motivuje některé majitele k tomu, aby se začali o své budovy starat s náležitou pečlivostí. Bylo by dobře, aby si každý majitel uvědomil, že to, jak vypadá jeho majetek, je i prezentací jeho osobnosti, preferovaných hodnot a v neposlední řadě i deklarací vztahu k našemu městu. Často se nejedná o stavebně nedostačující stav, ale spíše o zanedbanost běžné údržby,“ říká politička a dodává, že jen za poslední dva roky prošlo opravou mnoho činžovních domů v památkové zóně. Jsou to například výstavní budovy z 19. století na křižovatce Hlavní a Odboje, na samotné Hlavní třídě například průčelí Těšínských tiskáren, dále objekty na křižovatce Pražské a Štefánikovy ulice, na Havlíčkově nebo Smetanově ulici. V blízké době začne generální oprava budovy Muzea Těšínska, akce je financována z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Cenné secesní výkladce a dveře v domě v Hlavní ulici se opraví s pomocí dotace z města.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Dokončena je již také obnova uliční, severní fasády památkově chráněné Střelnice, na níž jen letos přispělo Ministerstvo kultury ČR částkou 115 tisíc korun. Město získalo před sedmi lety dotaci ve výši 41,1 milionu korun na generální rekonstrukci a zvýšení o třetinu kapacity objektu. Příspěvek však nezahrnoval opravu přední novoklasicistní fasády. Tu se podařilo renovovat

až později, postupně na tři etapy a s použitím dotačních titulů. Město chce v budoucnu ještě revitalizovat stejným způsobem zahradu kolem této výstavní stavby.

„Dobré příklady táhnou. Jsem přesvědčena, že s tím, jak soukromí vlastníci, kteří mají ke svému vlastnictví pozitivní vztah, nádherně rekonstruují své objekty, že i s naší podporou se podaří vrátit středu města punc výjimečné krásy,“ doplňuje Hřebacková.

Rada města již má připravený dopis vlastníkům zanedbaných budov podél Hlavní třídy, kterým je hned po prázdninách vyzve k nápravě stavu jejich nemovitostí a připomene možnost získat na opravu i dotaci.

Město již nyní chystá projekty revitalizace památek na příští rok. „Velmi bychom si přáli získat dotaci z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón vyhlášeného Ministerstvem kultury ČR na opravu oken v prvním patře MŠ Smetanova a renovaci nádherného pískovcového balkonu v MŠ Masarykovy sady, v takzvané Fuldově vile. Další projekty pak připravujeme,“ doplnila Křenková.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Seminář pro pěstounské rodiny

Na začátku června proběhl již 14. víkendový seminář pro rodiny s dětmi v pěstounské péči z Českého Těšína, opět na Chatě Lačnov v obci Horní Lomná.

Během společného pobytu se pěstounské rodiny zúčastnily odborné části semináře na téma „Sebeznaním ke zlepšení vztahů a komunikace“ pod vedením zkušených lektorů a psychologů. Pěstouni pak měli možnost ještě individuálně s psychology konzultovat některé otázky náhradní rodinné péče. Během celého pobytu si dospělí také vzájemně předávali zkušenosti při výchově dětí.

Pro děti byl připraven preventivně výchovný program, o který se postarala Jednotka sboru dobrovolných hasičů Jablunkov v čele s jejím velitelem Davidem Sadowskim. Proběhla ukázka techniky a vybavení hasičské jednotky, program zaujal děti i dospělé.

Semináře se zúčastnilo osm pěstounských rodin s celkem 18 dětmi,

přičemž náklady na uskutečnění semináře hradí v plné výši město Český Těšín. Město tímto způsobem chce vyjádřit pěstounským rodinám svou podporu a poděkování a rozšířit informace o potřebnosti pěstounské péče do povědomí dalších občanů. V tomto roce přijely na seminář osobně poděkovat a ocenit práci pěstounů místostarostka Gabriela Hřebacková a vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Český Těšín Klaudivie Dinelli.

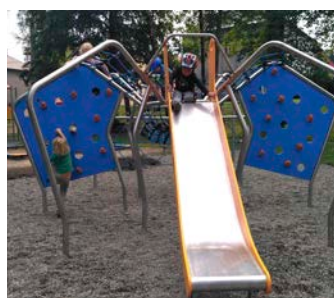
Na území města Český Těšín a obce Chotěbuz žije v 55 rodinách 67 dětí, které jim byly svěřeny do pěstounské péče. Jsou to děti, které z nejrůznějších důvodů nemohou žít ve svých biologických rodinách. Zejména díky citlivému, tolerantnímu, odváznému přístupu pěstounů mají možnost tyto děti prožít své dětství v láskyplném rodinném zázemí a být připraveny pro svůj samostatný život. Proto patří všem těmto rodinám velké poděkování a uznání.

DANA MOLDRZYKOVÁ,
VED. ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ
OCHRANY DĚTÍ

Pojďme si hrát do parčíku!

Parčík u evangelického kostela Na Rozvoji má po nových výsadbách i nové atrakce pro děti.

Ke stávajícímu pískovišti, domečku se skluzavkou a houpačce přibýly nerezové herní atrakce: víceúčelová prolézačka pavouk (má lezeckou stěnu s úchyty, skluzavku a šplhací lana), malá hrazda, vahadlová houpačka, lanový mostek a dětská bradla. Na jaře zde také pracovníci rozmístili dvě řezby, lavičku a medvědy a zahradníci osadili svahy parčíku pámelníkem, kalinou, břečťany, mahonií cesmínolistou, barvínkou, brsleny a kdoulovci.

Herní prvky vyrobila českotěšínská firma Sapekor, která jen letos mimo jiné dodala prvky pro děti z mateřinky v Horním Žukově. Parčík v místní části Rozvoj je ideální atraktivní místo k odpočinku. Díky tomu, že je zapuštěný do terénu a je mnohem níže než okolní komunikace, nemusí mít oplocení a je bezpečný.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Proč jsou uzavřené tři sousedící křižovatky?

Obyvatelé města a zejména motoristé jsou v letošním roce vystaveni mnoha dopravním omezením. O tom jsme s předstihem informovali širokou veřejnost prostřednictvím řady médií.

Rádi bychom nyní blíže objasnili důvody uzavírek a rovněž vysvětlili, proč mají dopravní omezení právě takovou podobu.

Příčinou všeho dění je skutečnost, že Správa silnic Moravskoslezského kraje plánuje v roce 2018 provést pokládku zcela nového povrchu komunikací v ulicích Karvinské a Jablunkovské v celé jejich délce, včetně jejich propojení ulicí Viaduktovou.

Nepůjde pouze o povrchovou úpravu, ale na mnohých místech bude zasahováno do celého podloží komunikace, např. právě ve Viaduktové ulici. Z těchto důvodů, aby v budoucnu nemuselo dojít k překopům nového povrchu silnice, se v letošním roce provádí rekonstrukce kanalizačního a vodovodního řádu v tělesech těchto komunikací.

Je třeba zmínit, že oproti dopravním omezením při stavbě koridoru, dochází tentokrát k zásahům do jednotlivých komunikací.

Jednotlivá dopravní omezení se plánovala dlouhou dobu, rovněž ve spolupráci s dopravní policií. Bylo nutno zohlednit řadu aspektů, a to zvláště v současné fázi, kdy probíhají práce na třech na sobě bezprostředně navazujících křižovatkách značného dopravního významu. Dochází

k překopům jednotlivých komunikací, kdy se mění celé kanalizační šachty pod nimi umístěné. Některá kanalizační vedení v tělesech komunikací se realizují bezvýkopovou technologií, tzv. vložkováním.

Bylo tedy nezbytné zajistit bezpečný prostor pro manipulaci s těžkou technikou. Vzhledem k technologické náročnosti nelze dopředu odhadnout, kdy budou práce na jednotlivých úsecích zahájeny

a ukončeny. Z tohoto důvodu jsme přistoupili k uzavření celého prostoru křižovatek a vymezení objízdné trasy i přes plochu autobusového stanoviště.

Svou roli sehrálo rovněž časové hledisko. Pokud bychom stavbou vedli jakýkoli provoz, přičemž intenzita dopravy ve špičce v těchto úsecích dosahuje i více než tisíc vozidel za hodinu, celé omezení by se neúměrně protáhlo. Navíc, kromě individuální dopravy, bylo nutné naplánovat rovněž změny v té hromadné, která se nedá měnit v krátkém časovém horizontu. Museli jsme vytvořit výlukový jízdní řád, jehož proces přípravy trvá několik dní, a poté musí být před samotným uvedením do provozu schválen příslušnými orgány.

Chceme potvrdit, že prováděcí firma vynakládá maximální úsilí, aby se omezení neprotahovala. To dokládá skutečnost, že první dvě etapy byly ukončeny před stanoveným termínem.

TOMÁŠ HLOUŠEK,

VEDOUČÍ ODDĚLENÍ DOPRAVY

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Jaký byl náš výlet do Pszczyny?

Vážení přátelé, senioři vám opět vřele a srdečně děkují za nevšední zážitky. Zájezd do Pszczyny se všem tolik líbil, že naše kamarádka z nadšení složila proto oslavnou báseň jako poděkování všem, kteří se na zajištění této krásné akce podíleli.

Za všechny z klubu seniorů **MARIE PROCHÁZKOVÁ,**
PŘEDSEDA SPCCH Č. TĚŠÍN FOTO | SPCCH ČESKÝ TĚŠÍN

24. května letošního roku po blízkém okolí porozhlédli jsme se trochu. Do Polska, do Pszczyny jsme zajeli, na královské zubry podívat jsme se chtěli. Velká zelená plná zvěře zahrada a uvnitř mohutných zubrů hromada. A taky jeleni, srnky, kačeny, kozy a krásní pávi dělali nám pózy. Zapomnělo se objednat hezké počasí, ale všichni to s humorem a úsměvem snášeli!

Něco na zahrátí, bageta, čaj, kavička, a hned jsou veselejší u všech líčka. Pak pszczyňského zámku byla prohlídka, o každém pokoji jinačí povídka. Z portrétů se na nás dívalo mnoho tváří a každý z nás tu minulost představit se snažil. Nádherná zámku byla prohlídka, následně dobrého obědu vyhlídka. Polívka, brambory, salát, masíčko, pak někdo pivečko a někdo kafičko. Po dobrém obědě parkem cesta zavedla nás do malebného města. Tady si každý dělal, co jen chtěl, někteří navštívili i zdejší kostel. Nakonec už jen do Těšína cesta zpátky, výlet byl povedený, ale trochu krátký. Všem organizátorům vřele děkujeme a na další akci těšit se budeme.

Hasiči navštívili děti z domova

Sbor dobrovolných hasičů Stanislavice už delší dobu spolupracuje s dětským domovem v Havířově. Naše spolupráce funguje především zpestřováním programu dětí.

Dětský domov Havířov se na začátku prázdnin vydal s dětmi na pobyt do Valašských Klobouků, kam jsme se za nimi na jedno odpoledne vydali i my. Vzali jsme s sebou džberovku, pár hadic a zásahový oblek. Na začátku jsme dětem povyprávěli něco o hasičích a děti si mohly vyzkoušet stříkat ze džberovky a zapojovat a motat hadice. Nechyběla ani možnost vyfotit se s „panem hasičem“. Poté jsme se všichni přesunuli do lesa, kde si pro nás vychovatelé připravili bojovku. Hasiči se stali indiány a museli chytat děti. Děti měly za úkol nakoupit v připravených obchůdkách co nejvíce zboží a následně je prodat, přitom se ale nesměly nechat chytit indiány. Všichni jsme si tuto hru naplno užívali.

LENKA PINKAVOVÁ FOTO | ARCHIV

Tajemní pískající ptáci ruší noční i denní klid

Píská vám v noci blízko domu nějaký pták a nedá se usnout? Ještě horší varianta, jeden píská ve dne a druhý v noci. Co to je? Proč tak pořád píská? Nedá se s tím něco dělat?

Tyto dotazy se často objevují mezi lidmi a v poslední době zaplňují stránky na sociálních sítích.

V noci sovy, ve dne kánata

Pokud pískají ptáci v noci, jedná se o mladé sovy. Pískavý hlas patří mláďatům kalouse ušatého. Je to jedna z našich nejběžnějších sov. Když hlas není pískavý, ale jakoby zastřený, je to mladý puštík. A co sýček? Ten na severní Moravě skoro úplně vymizel a za posledních dvacet let klesla početnost sýčků o devadesát procent. V celém Česku podle aktuálního sčítání žije pouhých 130 párů a na Tři-

nečku, Jablunkovsku a Těšínsku nezjistili ornitologové jediný pár, takže toho můžeme prakticky vyloučit.

Když slyšíme pískající ptáky ve dne, jsou to mláďata kánat lesních, jen v ojedinělých případech se může jednat o jestřáby nebo krahujce. Hlasy dravců a sov si můžeme poslechnout na stránkách skupiny pro výzkum a ochranu dravců a sov <http://www.sovds.info/>. Hlasy najdeme v sekci audiogalerie.

Proč pořád piští?

Mláďata ptáků včetně dravců a sov jakmile opustí hnízdo, ještě neumí pořádně létat a rozptýlí se po okolí. Rodiče je nějakou dobu dokrmují a podobně jako naše děti v pubertě, tak i mláďata ptáků mají stále hlad a neustále se dožadují potravy. Jak jim dorůstají křídla, zlepšují se jejich letové schopnosti a postupně se učí

sama lovit, stávají se méně závislými na rodičích. Než se osamostatní, trvá to nějakou dobu. U našich ptáků období žadanění končí zpravidla během měsíce srpna.

Velmi užiteční tvorové

Ačkoliv mláďata ruší noční či denní klid a pískání může jít opravdu na nervy, nesmíme zapomenout, že pochytaří obrovské množství drobných hlodavců. Jejich hlavní potravou jsou hlavně hraboši, myši, norníci a puštici jsou schopni ulovit i potkany. Dravci a sovy ročně „zachrán“ tuny zemědělských plodin nebo množství sazenic v lesích před hlodavci a největší spotřebu potravy mají v době krmení mláďat. Tito tvorové brání přemnožení hlodavců a čím je hlodavců více, tím více je dravců a sov. Pokud se

hlodavci přemnoží, sežerou nám úrodu a musí se proti nim zasahovat chemicky. To neprospívá ani přírodě, ani nám samotným.

Dá se s tím něco dělat?

Je třeba trpělivosti, i když se vyvedená mláďata mohou držet na jednom místě delší dobu a své okolí pěkně potrápit, během srpna by měly hlasy už utichnout. Je to příroda a mláďata dělají jen to, co je naučily tisíce let evoluce, a nevědí, že někomu mohou vadit. Navíc pískání mláďat může trvat měsíc, nejdéle dva v roce, kdežto hluk, který si vyrábíme sami činností průmyslu a zejména dopravou, nám nevádí, přitom ten je mnohem nebezpečnější našemu zdraví a s tím bychom měli opravdu začít něco dělat.

DANIEL KŘENEK, ORNITOLOG

Cyrlometodějské slavnosti v Sikorově parku měly úspěch

Červencové rodinné odpoledne, které si dalo za cíl nejen připomenout věrozvězty Cyrila a Metoděje, ale také s velkým nasazením dobrovolníků umožnit prožití volného dne všem zájemcům, hlavně rodinám s dětmi, mělo velký úspěch.

Tisíce návštěvníků se až do večerních hodin skvěle bavily v areálu revitalizovaného parku Adama Sikory. Slavnosti otevřela přednáška filozofa a duchovního Martina Chadimy a vystoupení starosty Víta Slovážka.

„Naši předkové se díky dvěma apoštolům vydali na cestu vzdělanosti a křesťanství, která nás dovedla až k dnešnímu dni. Jsem rád, že můžeme takto společně strávit milé odpoledne a získáme něco z jejich odkazu, budeme se jím inspirovat a vnášet jej do našeho života,“ uvedl starosta s tím, že Cyril a Metoděj přispěli velkým dílem k budování významu Ev-

ropy, nejen pokud jde o její křesťanský základ, ale i co se týká občanské a kulturní jednoty.

Velkému zájmu všech se těšily lanové aktivity, střelby z luku a vzduchovky, jízda na ponících, modely na dálkové ovládání, zvěřinec, tvořivé dílny, poradny a mnohé další. Návštěvníci si mohli vychutnat i hudební vystoupení. „Perfektní akce, na které si každý přišel na své, děkujeme všem trpělivým dobrovolníkům, kteří tam celé odpoledne pro naše děti nejen nabízelí aktivity, ale pomáhali jim. Velké díky městu i vedení za podporu, věříme, že se za rok sejdem znovu,“ uvedli po akci manželé Vackovi.

Vstupné i účast na všech atrakcích byly zdarma. Organizátoři i vedení města deklarovali, že pro velký zájem občanů proběhne tato akce i v dalších letech. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Mistrovský titul nejen za těšínskou výšivku

Titul Mistr rukodělné výroby si koncem června převzala Blažena Slováčková z Českého Těšína. Je historicky prvním odborníkem, kterého takto vyzdvihl krajský úřad na základě nominace Muzea Těšínska.

Paní Slováčková byla oceněna „za uchovávaní řemeslné tradice: práci s textilem – bílou ruční výšivku a plastickou kovovou výšivku“, kterými jsou zdobené lidové kroje z Těšínska.

Blažena Slováčková, rodným jménem Krpcová, se narodila v Jablunkově do učitelské rodiny. Rodiče byli výtvarně nadaní, maminka vyšívala, háčkovala i pletla, otec učil na druhém stupni výtvarnou výchovu, rád bral do ruky štětec a tužku. Paní Slováčková studovala v Orlové na Pedagogickém gymnáziu pro učitele národních škol a později na Pedagogické škole ve Frýdku-Místku.

První umístěnkou obdržela v Těřlicku, další dva roky učila ve Svibici, pak v Českém Těšíně na ulici Frýdecká a později v nově otevřené škole na Ostravské ulici. Zde učila až do odchodu do důchodu v roce 1993. Na obou školách, ale i po celém regionu, vedla zájmové kroužky vyšívání.

Blažena Slováčková zdědila sklon k vyšívání od své matky Miloslavy Krpcové, roz. Lakomé, která absolvovala Český ústav učitelství

Paní Slováčková při práci.

FOTO | ARCHIV MUZEA TĚŠÍNSKA

v Olomouci a po jeho ukončení v roce 1927 dostala umístěnkou jako učitelka ženských ručních prací do Místovic, poté učila v národní škole ve Vendryni a Jablunkově a po válce, od září 1945, učila v Českém Těšíně.

V roce 1958 se stala paní Slováčková členkou národopisného souboru Slezan. V té době zde působila Jiřina Králová, která aktivně obnovovala kroje z Těšínska z období druhé poloviny 19. století. Pod jejím vedením začala paní Slováčková vyšívat a šít nejprve těšínské rukávce. Šila a vyšívala jablunkovský kraj, ve kterém vystupovala v sólovém tanci se svým partnerem po celé období aktivního působení v souboru Slezan.

V sedmdesátých letech minulého století byla Blažena Slováčková

vá jmenována členkou Okresních poradních sborů pro lidový tanec a pro výtvarnictví. Během této činnosti byla pověřena výzkumem těšínských krojů. V muzejních depozitářích v Českém Těšíně, Opavě, Ostravě i v Praze obkreslovala vzory

z původních krojových součástek, zjišťovala jejich stříhovou skladbu a materiály. Po odchodu Jiřiny Králové pokračovala v její práci na rekonstrukcích původních krojů z Těšínska pro taneční soubor Slezan.

Za více než půlstoletí tvůrčí činnosti se zúčastnila pěti výstav. V roce 1986 byly její vyšívané výrobky zapůjčeny na výstavu do Niagaraguy.

Každoročně se účastní řemeslného jarmarku v rámci akce „Poklady těšínské truhly“, kde předvádí své práce i různé techniky vyšívání. Její výrobky jsou zařazeny do sbírek Muzea Těšínska, mimo jiné Státní etnografický ústav v Brně zakoupil ubrus vyšívaný technikou prolamování podle původního vzoru pleny z Gutů-Smilovic. Muzeum Těšínska mimo jiné zařadilo do svých sbírek svatební šaty z jemného hedvábí vyšívané stříbrnou nití podle vzoru z těšínského živůtku. (DH)

OTÁZKA PRO BLAŽENU SLOVÁČKOVOU

Jak jste přijala toto nevědění ocenění?

Tato zpráva mne velmi potěšila. Minulý rok za mnou chodili pracovníci muzea a já se domnívala, že chtějí zdokumentovat moji národopisnou činnost.

Vyšívám už více než půl století; pamatuji si, kdy se v regionu kraj nosil s úctou jako sváteční oblečení, které se dokonce dědilo. Přestože kroje z Těšínského Slezska nejsou až tak na první pohled efektní a barevné jako například z oblasti jižní Moravy, tak naše ženy je dokázaly obohatit právě skvostnou a velmi pracnou bílou výšivkou na rukávcích, pleni, což je velký šátek, a zlatou plastickou výšivkou na živůtcích.

Vyšívka je krásné a poctivé umění, i když, jak je vidět v galeriích moderního umění, tak dnes je uměním kdeso, na čemž se lidé

shodnou. Ovšem výšivka a mnohé jiné dovednosti a poctivá řemesla se nedají nijak ošidit, jinak je to hned vidět. Musíte mít dlouhou průpravu, trpělivost, hodně času i srdce. Některé kusy oblečení vyšívám celé měsíce.

Mám velkou radost z toho, že mé výšivky jsou zastoupeny nejen v muzejních sbírkách. Pro soubor Slezan, který uchovává tradici krojů z předminulého století, jsem rekonstruovala nebo vyšívala hodně krojů: těšínský, horalský, orlovský, jablunkovský. Hřeje mne u srdce, že v nich mladí lidé vystupují. Ovšem největší radost mám z toho, že vyšívá i moje dcera Jitka, která převzala péči o kroje v souboru. Opravuje krojové součástky, naučila se vyšívat různými technikami, které jsou nezbytné pro rekonstrukci jednotlivých částí krojů. (DH)

Udělený titul předal Blaženě Slováčkové první náměstek hejtmana Lukáš Curylo.

FOTO | ARCHIV

ZŠ a MŠ Kontešinec mistrem ČR ve Finanční svobodě

V Praze se 6. června konal již čtvrtý ročník mistrovství České republiky ve hře Finanční svoboda. ZŠ Kontešinec reprezentovaly stejně jako loni dva dvoučlenné týmy.

První tým byl tvořen loňskými vicemistry ČR Patrikem Zamazalem (9.A) a Tobiášem Konečným (9.B)

a druhý tým Jindřichem Teperem (8.B) a Alešem Rusnákem (9.A). Tito žáci absolvovali náročnou přípravu na klání, které se soustředí na správné nakládání s penězi v průběhu celého života. Žáci měli nelehkou úlohu, protože mistrovství republiky není rozděleno do žádných kategorií, takže se hoši museli poprat i s reprezentanty

gymnázií, obchodních akademií či středních odborných škol. Letošního MČR se zúčastnil rekordní počet žáků a škol - celkem přijelo 82 dvoučlenných týmů. Díky skvělým a vyrovnaným výkonům našich žáků ZŠ Kontešinec v této silné konkurenci v celkovém hodnocení škol zvítězila, za což získala pohár pro mistra ČR.

Patrik s Tobiášem se v hodnocení týmů opět umístili na druhé příčce a podařilo se jim tak obhájit titul vicemistrů ČR. Všem čtyřem reprezentantům děkujeme za předvedené výkony a obrovsky jim gratulujeme k dosažení tak skvělého umístění!

**RADEK SPORYSZ,
TRÉNÉR ŠKOLNÍ REPREZENTACE**

Těšín ve čtvrtém roce první světové války

Před sto lety svět vstoupil do čtvrtého roku do té doby nejstrašnější války v lidských dějinách.

Těšín byl sice ušetřen bezprostředních bojů, na obyvatelstvo však doléhala řada jiných problémů a těžkostí.

Počátkem roku 1917 došlo z rozhodnutí posledního rakouského císaře Karla I. k přemístění generálního štábu rakousko-uherské armády (Armee-Oberkommando, AOK) z Těšína do městečka Baden u Vídně. Generální štáb byl od začátku velké války v haličském městě Nowy Sącz, po protiruské ofenzivě se fronta posunula ke Krakovu. Proto v listopadu 1914 padlo rozhodnutí přemístit jej do Těšína, kde sídlil v budově gymnázia arcivévodky Albrechta (dnešní Liceum Ogólnokształcące im. Osuchowskiego), zabrané pro potřeby armádního velení.

Vyznamenání pro starostu

V lednu 1917 v bývalé evangelické (nyní Slezské) nemocnici zesnula Nina Demel von Elswehr, šestapadesátiletá vdova po starostovi Těšína Leonardu Demelovi Ritter von Elswehr, který opustil tento svět v lednu 1915.

Noviny Šlázak z 14. března 1917 zveřejnily oznámení, že provozovatel těšínské tramvajové dopravy hledá ženy - průvodčí ve věku od 22 do 35 let. Podmínkou kromě fyzických předpokladů byla také znalost němčiny a polštiny. Přednost měly vdovy po padlých vojácích.

V březnu německý císař Vilém II. udělil tehdejšímu starostovi města Aloisi Gamrothovi vyznamenání -

Rakousko-uhersí vojáci v části Těšína Malá Louka během první světové války. FOTO | FOTOPOLSKA.EU

královský pruský červený orel III. třídy. Původní profesí učitel se narodil v Těšíně v roce 1873 jako syn pekaře. Gamroth studoval ve Vídni a poté učil v Moravské Ostravě a Novém Jičíně. Pak se stal ředitelem vysoké školy ve Svitavách. V čele Těšína stál v letech 1915 až 1920. Zemřel v roce 1937 v Bruntále.

V tehdejších novinách se ocitla také zpráva o sedmi synech Jana Wojaczka z Těšína, kteří bojovali na

frontě. S výjimkou jednoho, který utrpěl zranění, se ostatní těšili dobremu zdraví.

Dvaadvacátého dubna 1917 uběhlo tisíc dní od vypuknutí světové války.

Oslavy narozenin císařovny

Na devátého května připadly pětadvacáté narozeniny poslední rakouské císařovny a uherské královny Zity. Významné jubileum si

připomenuli i její poddaní na Těšínsku. Například v Těšíně děti ten den nemusely do školy, v kostelech se konaly slavnostní bohoslužby a na veřejných budovách vlály vlajky. Řada Těšíňanů ji spatřila na vlastní oči o pět let dříve, kdy ještě jako arcivévodkyně doprovázela svého chotě do Kolomyje, tehdy se 16. až 18. března 1912 zdrželi ve městě.

Zita Bourbonsko-Parmská se vdala za Karla v roce 1911. Když 21. listopadu 1916 zemřel císař František Josef I., usedli spolu na habsburský trůn. Po rozpadu Rakousko-Uherska se oba uchýlili do exilu do Švýcarska, poté na portugalský ostrov Madeira, kam dorazili v listopadu 1921. Již 1. dubna následujícího roku teď už bývalý císař podlehl zápalu plic. Zita se naráz ocitla ve velmi obtížné situaci, avšak dokázala si poradit.

Vychovala všech svých osm dětí a umožnila jim dosáhnout maximálního vzdělání i důstojného společenského postavení. Zemřela 14. března 1989 ve Švýcarsku. Dne 1. dubna téhož roku byla slavnostně pohřbena v Císařské hrobce ve Vídni.

Šestého června se v sále polského Národního domu na Demlově náměstí (nyní Rynek) konal koncert vojenské hudby 31. pluku střelců. Polovina výtěžku ze vstupného byla určena pro fond vdov a sirotek po padlých vojácích ze zmíněného pluku.

Prvního července se z nařízení posledního rakouského císaře a uherského krále Karla I. konaly v celé monarchii prosebné bohoslužby za čestný mír.

Jetel místo špenátu a rýže z ovsu

Ve čtvrtém roce světové války obyvatelstvo na Těšínsku nejenže trápila nejistota o osud blízkých bojujících na některém z bojišť, navíc čím dál více pociťovalo nedostatek základních potravin, navzdory přidělovému systému. Proto se konzumovaly různé náhražky, například jetel místo špenátu. K jídlu byl nejvhodnější mladý, vysoký maximálně patnáct centimetrů. Na trhu se také objevila „rýže“ zhotovená z ovsu. Tato pochutina získala po uvaření žlutou barvu, a tak víc než rýži připomínala kukuřici.

Dvaadvacátého dubna vešla v platnost vyhláška zakazující podávání cukru v kavárnách a obdobných podnicích. Kdo nechtěl pít hořký čaj nebo kávu, musel si donést vlastní sladidlo. Platil rovněž zákaz používání cukru k výrobě některých potravin

Budova bývalého generálního štábu rakousko-uherské armády v Těšíně na dobové pohlednici.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

V této budově sídlil od listopadu 1914 do ledna 1917 generální štáb rakousko-uherské armády. Původně gymnázium arcivévodky Albrechta, nyní Liceum Ogólnokształcące im. Osuchowskiego na nám. Plac Słowackiego. FOTO | ČESLAV GAMROT

nářských produktů. Jiná vyhláška zase zamezovala používání mléka do čaje, kávy či čokolády, a to vždy od 13 hodin do půlnoci.

Potravinářská krize se nevyhnula ani koření. V hlavním městě monarchie, ve Vídni, stálo v prosinci 1917 kilo pepře osmdesát až sto korun. Celý vagon pak neuvěřitelných milion korun, což byla na tu dobu astronomická suma.

Druhého července se před obchodem firmy Julius Meinel v Těšíně vytvořila velká fronta. Po delší době přišla káva, každý kupující ale obdržel pouze jedno stodvacetigramové balení.

Koncem září došlo v Těšíně ke snížení přidělu chleba. Stalo se tak z důvodu vážnoucího zásobování moukou.

Lidi ale potrápily i rozmary počasí. V únoru kvůli silným mrazům v řadě sklepů na Těšínsku zmrzly brambory. Dobové noviny proto vyzvaly čtenáře, aby více utěšovali sklepní okna. Rtuť teploměru se někdy zastavila i na dvaceti stupních pod nulou. Pro změnu na přelomu roku 1917 a 1918 se zima ohlásila v noci z 13. na 14. listopadu sněžením. Teploměr se zastavil na jednom stupni nad nulou.

Dobový tisk upozornil, že nadcházející zimní období opět přinese problémy zejména nejchudším vrstvám obyvatelstva. Navíc s ohledem na válečné události a nutnost transportu vojáků na frontu, stejně jako zásob, došlo v lednu 1917 k výraznému omezení osobní a nákladní železniční přepravy pro civilní účely.

Neuvěřitelné setkání

Od roku 1849 se v Těšíně ujal zvyk udělování čestného občanství oso-

bám, které se výrazným způsobem zasloužily o jeho rozvoj. Tuto tradici nepřerušila ani probíhající světová válka. V roce 1917 titul čestný občan obdržel dlouholetý ředitel Slezské, původně Evangelické, nemocnice v Těšíně, chirurg Hermann Hinterstoisser. Narodil se v Salzburku, od roku 1891 ale bydlel v Těšíně.

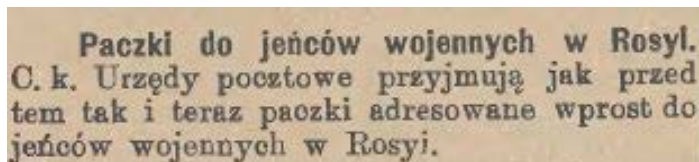
Jeho syna, který se jmenoval rovněž Hermann a byl také lékařem, potkala rok předtím těžko uvěřitelná příhoda. Hinterstoisser mladší narukoval do polní nemocnice na Volyni. Když v červnu 1916 začala ofenzíva Alexeje Brusilova, poslední skutečně účinná vojenská akce Ruska v Evropě během první světové války, chirurgův syn společně s dalšími členy lékařského personálu a vybavením byl nucen ustoupit na západ.

Po několika hodinách ústupu se skupina zastavila v jednom lese. Tam narazila na trojici ruských kozáků. Hinterstoisser vytáhl revolver, který údajně předtím ani jednou nepoužil, byl přece v prvé řadě lékař, navíc ani nevěděl, zda je nabitý. Nicméně vystřelil na jednoho z Rusů. Jelikož zbraň nabitá byla, podařilo se mu ho zasáhnout. Zbývající dva se dali na útěk. Kozák se obával, že ho lékař dorazí další kulkou, a tak se mu lámavou němčinou snažil sdělit, že má u sebe dopis pro lékaře Hermanna Hinterstoissera.

Když se mu Hinterstoisser představil, Rus mu nevěřil s odůvodněním, že je na to příliš mladý. Tehdy mu lékař vysvětlil, že dopisnice je v tomto případě určena pro jeho otce, jehož křestní jméno je rovněž Hermann. A jak se záhy ukázalo, postřelený ruský voják byl synem známého profesora a vědce Ivana Pavlova, laureáta Nobelovy ceny, který se dostal do širokého povědomí nejen svými pokusy se psy.

Sbírka králíčních nebo zajčích kůže pro vojáky, kteří mrzli v zákopech. Šily se z nich rukavice, vesty a chrániče lýtek.

Úsilí podniknuté diplomatickými a poštovními kruhy, aby bylo připuštěno zasílání balíků pro rakousko-uherské válečné zajatce, vedlo k tomu, že zajatci v Rusku mohli dostávat od roku 1915 balíky. Ty však mohly obsahovat jen šaty, prádlo a jiné předměty osobní potřeby. Písemná sdělení nesměla být připojena. V roce 1917 těšínský tisk připomínal, že je lze podávat na poště.

Ten se znal osobně s Hinterstoisserem starším, jenž svému synovi dal pro změnu dopis pro profesora Pavlova. Oba otcové tak doufali, že kdyby se jejich synové ocitli v zajetí, dostane se jim lepšího zacházení díky dopisům pro známé osobnosti na nepřátelské straně. Lékař pak mladého Pavlova operoval, avšak za několik dní ho musel předat do zajateckého tábora.

S výše popsaným příběhem se podělila na jedné ze svých přednášek historička Irena French z Muzea Śląska Cieszyńskiego v Těšíně. Po skončení světové války Hinterstoisser junior pracoval jako primář Hutní závodní nemocnice v Třinci. Zemřel v únoru 1927 ve věku pouhých sedmatřiceti let. Jeho otec zesnul v roce 1932.

Velmi obdobný a stejně kuriózní případ se odehrál v srpnu 1916

ve Smilovicích. Manželce jednoho rolníka, který bojoval na východní frontě a dostal se tam do zajetí, byl na výpomoc v hospodářství přidělen ruský zajatec. Z korespondence Rusa manželce a rolníka ze zajetí vyplynulo, že Smilovičan bydlí u manželky zajatce, který našel dočasné ubytování v jeho domě ve Smilovicích.

Méně známou skutečností je, že v Těšíně během války kromě řady jiných charitativních a humanitárních organizací, včetně Červeného kříže, působila i pobočka Stříbrného kříže. Zabývala se sběrem šperků a bižuterie ve prospěch vojáků vracejících se z fronty, vdov, sirotek a podobně. Někteří Těšíňané věnovali dokonce snubní prsteny. Stříbrný kříž ukončil svou činnost krátce před koncem války.

ČESLAV GAMROT
REPRO | DOBOVÝ TISK

Každá koruna pomáhá zničit naději nepříteli! Tak se v dobových novinách inzerovaly válečné půjčky.

V době od 15. 11. do 16. 12. 1917 byla vypsána V. rakouská válečná půjčka.

Říjen – měsíc regionální historie v Čítárně a kavárně Avion

Pro všechny milovníky historie připravila Městská knihovna Český Těšín spolu s Muzeem Těšínska cyklus kulturních a vzdělávacích pořadů zaměřených na zajímavé okamžiky, události či osobnosti, které se zapsaly do dějin Těšínského Slezska.

Pořady budou probíhat po celý letošní říjen v Čítárně a kavárně Avion, pro mládež pak v knihovnách na ul. Ostravská, Havlíčkova a Slovenská. V programu si můžete vybrat např. pořad Radovana

Lipuse a Renaty Putzlacher Par Avion nebo česko-polský diskusní pořad Bez stereotypů, ve kterém tentokrát vystoupí sportovci - paralympionci. Zařazen bude také třetí pořad o Jiřím Třanovském, jehož kulaté výročí si v tomto roce připomínáme. Za účasti zajímavých hostů bude vyhodnocena internetová soutěž „Po stopách protestantismu v Těšínském Slezsku“, která byla vyhlášena u příležitosti 500. výročí reformace a zároveň na počest našeho města, které jako jediné v ČR nese letos titul Evropské město reformace

(více o soutěži na www.knihovnatesin.cz).

Návštěvníci se mohou těšit i na pořady o zajímavých osobnostech, např. Muzeum Těšínska připravuje přednášku o Piastovně a české královně Viole Těšínské, jejíž 700. výročí úmrtí si letos můžeme připomenout. Muzeum Těšínska dále nabídne přednášku Petra Majera o partyzánské činnosti na Jablunkovsku v letech 1941-1945 nebo zajímavý program v Archeoparku Chotěbuz-Podobora dne 21. října v rámci Mezinárodního dne archeologie. Pro školní mládež jsou

připraveny ve výše uvedených knihovnách besedy na témata těšínské historie a tradic, nově si školy mohou objednat komentované prohlídky města Český Těšín.

Vzdělávací cyklus Říjen - měsíc regionální historie proběhne letos už potřetí. Podrobný program najdete v říjnovém kulturním zpravodaji, na programových plakátech (v Avionu, Turistickém informačním centru na ul. Hlavní 1, v knihovnách, aj.), také na webové stránce www.knihovnatesin.cz.

JANA GALÁŠOVÁ,

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Rodiče si povětšinou nenechají ujít vítání svých dětí

Červnové vítání nových občánků Českého Těšína.

O vítání občánků je stále větší zájem. Město je letos pořádá v devíti termínech.

„Zájem je velký, ale kapacita obřadní síně je pouze 42 míst, tak můžeme vždy pozvat pouze tolik mimi-

nek, kolik je míst k sezení pro rodiče a rodinné příslušníky. Většinou se konají dvě vítání v jednom dni, ale jsou i výjimky, např. po prázdninách, kdy děláme i tři po sobě,“ říká referentka kultury Alice Loseová. Průběh této slavnostní chvíle příjemně

FOTO | ARCHIV

doplňuje primáš souboru Slezanek Martin Sikora svou hrou na housle s doprovodem malého cimbalisty Reného Kotlára. Avšak třešnickou každého vítání je vystoupení malých děvčátek v těšínských krojích z národopisného souboru Slezanek.

Novopečení rodiče se také mohou těšit na blahopřání starosty, kytičku a hračku pro dítě stejně jako knihu s pamětním listem.

Další termíny vítání jsou naplánovány na 23. září, 21. října a 25. listopadu. (RED)

Dopis čtenáře: Podchod je problém

Kdysi dávno... Když jsem v 70. letech minulého století coby dítě přešel přes trávník v nepovoleném místě, dostal jsem ihned od „šedivce“ (uniformovaný hlídač s nejasnými pravomocemi) bloček na pokutu pro rodiče a hlášení do školy.

Dnes... Železniční podchod pro pěší 15. 8. 2017, 11.13 hodin. Přestože je toto místo jednou z hlavních vstupních bran do našeho města, dějí se tam nehezke věci. Od žebření bezdomovců o „drobáček“ přes každopáteční

noční tahy vandalů vše ničících až po opakované, riskantní jízdy cyklistů všeho věku.

Když se tam ale ve výše uvedené době beztréstně proháněl mladík na motorce(!), tak to už bylo hodně za hranou. „A proto nemám Těšín ráda,“ zaslechl jsem poté z rozhovoru dvou dam. Ano. I náš Jarek Nohavica zpívá: Z Těšína vyjždí vlaky co čtvrt hodinu... A co čtvrt hodinu si tak lidé od nás v sobě odváží nějaké postřehy a domněnky. Z česko-těšínského železničního podchodu nejspíš moc kladné nebudou.

PETR VOKŮRKA

Učitelem v mateřince na jeden den

V rámci zájmových dnů se uskutečnila akce mezi ZŠ a MŠ Kontešinec Český Těšín a Gymnáziem Ostrava-Zábřeh, fakultní školou Ostravské univerzity, kdy si zájemci mohli v praxi vyzkoušet povolání učitele v MŠ.

Studentky se nejprve dozvěděly, jak komunikovat s dětmi ve věku od 2 do 6 let a proč má dětská mysl tolik otázek. Když opadl prvotní ostych, začalo se s otázkami, co dítě potřebuje. Z letité učitelské praxe víme, že to jsou časté doteky, tělesný kontakt a u menších

děti pohupování na kolenou nebo živé prostředí, jako je zpěv či povídání.

Hravé dopoledne bylo zaměřeno na ukázky nových, pozitivních přístupů ve výtvarné, pohybové a hudební výchově a plně prožívat radost spolu s dětmi. Samotné studentky si připravily bohatý program. Zbytek dopoledne všichni strávili na školní zahradě. Pokud se nám podařilo zasít jen jediné semínko v mysli těchto studentek stát se učitelem v MŠ, pak jsme rádi, neboť učitelem se člověk nerodí, ale stává v průběhu svého života.

INGRID KREJČÍ, MŠ MOSTY

Těšínské listy byly v soutěži opět druhé

Soutěž o nejlepší obecní a městský zpravodaj roku 2016 dopadla nejlépe v kategorii město pro Příbram, Těšínské listy opět vybojovaly stříbro. Slavnostní vyhlášení šestého ročníku celostátního klání se uskutečnilo 4. července na Velehradě.

Porota hodnotila u více než tří stovek přihlášených zpravodajů grafickou přehlednost, obsahovou pestrost i celkový dojem. „Soutěž vyhláší Univerzita Palackého

v Olomouci společně se Sdružením místních samospráv České republiky a dalšími organizacemi,“ uvedl předseda poroty Pavel Šaradín z Katedry politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Soutěž o nejlepší obecní a městský zpravodaj se podle jeho vyjádření koná k podpoře významného komunikačního kanálu, jímž právě zmíněné zpravodaje jsou.

„Vybrat nejlepší bylo velmi obtížné. Úroveň komunálních novin se rok od roku zvyšuje a mnohé

tiskoviny už dosáhly profesionální úrovně,“ uvedla Marie Šuláková, místopředsedkyně poroty, která nezávisle hodnotí a přiděluje body, z nichž vyjde celkový vítěz. „Letos to ale bylo velmi těsné,“ dodala.

Prvenství mezi obecními zpravodaji získala obec Bílovice nad Svitavou. V kategorii městských zpravodajů úspěšně obhájil loňské prvenství Kahan, vydávaný městem Příbram. Za ním těsně skončily Těšínské listy a třetí místo získaly Šternberské listy. V celkové desítce v kategorii město jsou (abecedně):

Buštěhradský zpravodaj, Frýdlantské noviny, Kolovratský zpravodaj, Magazin Zlín, Pilníkovský zpravodaj, Prio z Ostravy-Poruby a Tišnovské noviny.

Cílem soutěže je povzbudit tvůrce, kteří se na vzniku zpravodajů podílejí. „Zároveň chceme ukázat, že zpravodaje v tištěné podobě mají smysl i budoucnost,“ zaznělo při slavnostním ceremoniálu. Podle poslance Miroslava Kalouska, který se aktu každoročně účastní, slouží zpravodaje i k podpoře místní demokracie. (RED)

Ztráty a nálezy. Co musíte udělat?

Problematickou ztrát a nálezů upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Na jeho základě je ten, kdo najde ztracenou věc, povinen ji podat vlastníku nebo tomu, kdo věc ztratil, pokud je z okolností poznat, komu má být věc vrácena.

V případě, že věc bude nalezena ve veřejné budově nebo veřejném dopravním prostředku, je náleze povinen odevzdat tuto věc provozovateli těchto zařízení. V ostatních případech je náleze povinen náleze bez zbytečného odkladu oznámit obci, na jejímž území byla věc nalezena.

Věc nalezenou na území města Český Těšín je možné oznámit a odevzdat na Městském úřadě Český Těšín, nám. ČSA 1/1, Český Těšín, kancelář č. 210, tel. 553 035 440 v úředních hodinách. Na stejném místě je možné ztracenou věc vyzvednout.

Mimo rámec pracovní doby úřadu můžete odevzdat nalezenou věc na

Městské policii Český Těšín, Tovární 27, Český Těšín.

Přihlásí-li se obci vlastník věci, je vyzván odpovědným zaměstnancem k prokázání totožnosti a identifikaci ztracené věci tak, aby prokázal, že mu věc náleží. Vlastník věci je rovněž povinen uhradit nálezný a náklady, které vznikly v souvislosti se správou věci.

Nepřihlásí-li se vlastník věci do 3 let od vyhlášení nálezu, připadá věc do vlastnictví náleze, popřípadě se vlastníkem stává město Český Těšín.

Mezi nejčastější nálezy na území našeho města patří mobilní telefony, peněženky – většinou bez finanční hotovosti, ale naopak také peníze nalezené v bankomatu.

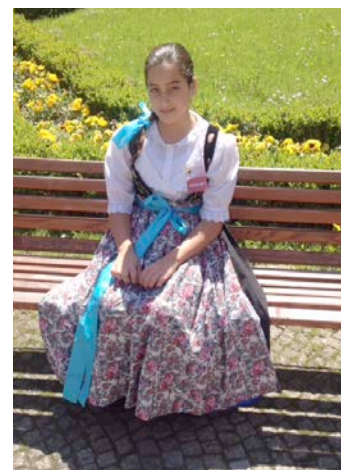
Nálezy jsou průběžně vyhlášovány na úřední desce a také na webových stránkách města <http://www.tesin.cz/obcane/ztraty-a-nalezy/>.

**IVA BAZGIEROVÁ,
VEDOUČÍ ODDĚLENÍ
PROVOZNÍ SPRÁVY**

Žákyně ZŠ Pod Zvonek zvítězila v celostátním kole lidového zpěvu

Škoda, že soutěž v lidovém zpívání Zpěváků 2017 končí celostátním kolem a už nepokračuje dál, například za hranice našeho státu. Moc bychom totiž byli zvědaví, jak by pokračoval seriál psaný nebo spíše zpíváný naší žákyní Anitou Horváthovou z 5.A.

Ta ovládla městské kolo v Českém Těšíně, regionální kolo v Karvině, moravsko-slezské kolo ve Valašském Meziříčí a nakonec dne 17. června se vypravila do Kyjova, kde proběhlo celostátní kolo soutěže. Zde si mnoho skvělých zpěváků obléklo kroje oblasti, ze které pochází, a za doprovodu brněnské cimbálky prezentovalo písně svého regionu. Z mnoha soutěžících porota vybrala 10 vítězů a naše Anita mezi nimi nechyběla! Naše škola je právem hrdá na svou žákyni, Anitě

patří velké gratulace, děkujeme za reprezentaci nejen školy, ale i města, regionu a přejeme úspěšná vystoupení, která ji po této spanilé jízdě čekají.

**RADOMÍR BROZDA,
ZŠ A MŠ POD ZVONEK
FOTO | ARCHIV ŠKOLY**

Chodník podél silnice I/11 ul. Ostravská – Mosty, Mistřovice

CZ.06.1.37/0.0/0.0/15_016/0000939

Žádost o dotaci na projekt „Chodník podél silnice I/11 ul. Ostravská – Mosty, Mistřovice“ byla podána v rámci Integrovaného regionálního operačního programu v dubnu 2016, v současné době město obdrželo „Registraci akce a Rozhodnutí o poskytnutí dotace“.

Hlavním cílem projektu je vybudovat dva samostatné úseky komunikace pro pěší podél silnice I/11 ul. Ostravská – Mosty, Mistřovice, a tím docílit:

- odklonění pěší dopravy od frekventované dopravy silnice I/11 ul. Ostravská,

- zvýšení bezpečnosti chodců, kteří daný úsek využívají,

- zajištění požadovaného standardu oddělení pěší trasy od dopravy motorové, zvýšení podílu udržitelných forem dopravy,

- zvýšení bezpečnosti chodců a dalších účastníků dopravy na úseku komunikace s vysokou intenzitou dopravy (5096 vozidel/den), která v kombinaci s chybějícími bezpečnostními opatřeními ohrožuje

bezpečnost všech definovaných cílových skupin projektu,

- napojení na autobusovou zastávku „Český Těšín, Mistřovice, rozc.“ a „Český Těšín, Mistřovice, Na Fibakovce“,

- rozšíření sítě chodníků pro pěší a zároveň pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace ve městě Český Těšín (místních částech Mosty, Mistřovice),

- zvýšení pohybové aktivity přispívající ke zdraví člověka,

- snížení negativních vlivů jiných forem dopravy na životní prostředí,

- zajištění bezpečné a bezbariérové trasy do zaměstnání, školy, k lékaři a k dalším službám základní občanské vybavenosti města Český Těšín, především místní části Mistřovice, Mosty.

Výstupem projektu budou dva úseky chodníků o celkové délce 417,5 m, nejvýznamnějším efektem bude zvýšení bezpečnosti pěší a motorové dopravy.

**KAMILA KUCZEROVÁ,
PROJEKTOVÝ MANAŽER**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

V čem bydlíme – Bodové domy T03B-OS Waller, sídliště Hrabinská (4. část)

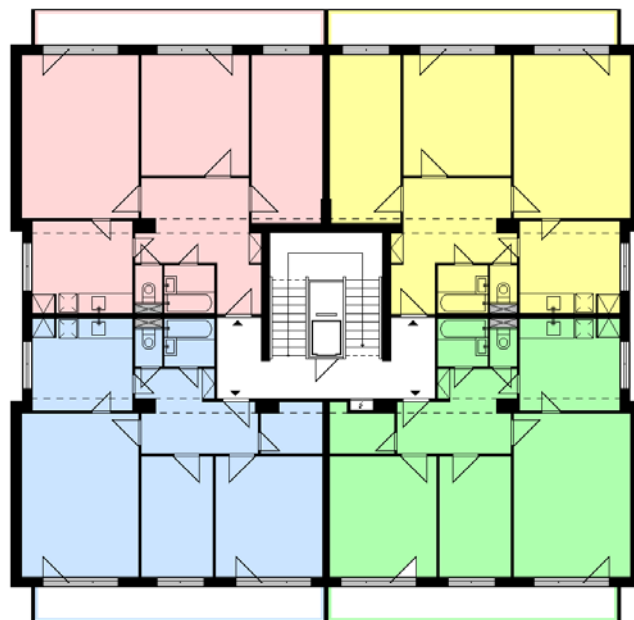
Bodovým domem se rozumí samostatně stojící objekt čtvercového půdorysu do výšky osmi podlaží, který má okna umístěná na všechny světové strany a obsahuje jedno číslo popisné. Přesně tyto podmínky splňuje skupina pěti identických domů na sídlišti Hrabinská.

První z pěti domů stojí u křižovatky ulic Ostravské a Slezské, konkrétně na adrese Ostravská 66, a jeho výstavba začala na začátku 70. let. Další čtyři domy byly postaveny opodál podél Koperníkovy ulice ve vzájemné blízkosti a tvoří tak jeden architektonický soubor. Dva z těchto domů jsou v úrovni přízemí spojené kotelnou. Komín kotelny je veden po štítu jednoho z nich a díky tomu poměrně efektivně splývá.

Konstrukční soustava T03B-OS je jednou z mála, která má podélný

nosný systém, který je známý spíše z historických domů (znamená to, že stěny s okny (na průčelích) jsou nosné a stejně tak i rovnoběžná stěna uprostřed půdorysu). Dalším méně obvyklým řešením je užití blokopanelové technologie. Jednotlivé nosné prvky tak nejsou z velkých panelů, ale z menších betonových bloků. Jedná se o jakýsi mezistupeň mezi tradiční zděnou výstavbou a panelovou technologií. Příčky mezi místnostmi, které mají tloušťku 60 mm, jsou panelové a nenosné. V této soustavě se obvykle stavěly řadové domy, jenž jsou zastoupené i na sídlišti Hrabinská a budeme se jim věnovat v příštím čísle.

Bodové domy pak přišly oproti řadovým výrazně později, jejich autorem je architekt Otta Waller, který je mimo Českého Těšína stavěl také

v okolních městech, například prototyp byl postaven v Havířově.

Bodové domy typu Waller vynikají svou dispozicí, která je velmi povedená. Na typickém podlaží se nacházejí čtyři bytové jednotky velikosti 3+1, každá s výhledem na dvě světové strany a velkou lodžii přes tři místnosti. Spolu sousedící byty jsou vždy stejné (zrcadlově obrácené), na každé straně domu jsou ale byty mírně odlišné, a to zejména v dispozicích předstíní, kdy dva z bytů jsou vybaveny i komorami. Na štítových stranách se nacházejí kuchyně všech bytů, jediné místnosti bez lodžií.

V přízemí je pouze jeden byt, a to o velikosti 2+1. Tento byt nemá lodžii a je nejmenší v celém domě. Dále se v přízemí nachází sklepní boxy a klubovny či technické místnosti. Společné prostory mají nevýhodu v absenci chodebních oken, a proto

je třeba zde soustavně svítit. Dále jsou poměrně stísněné, daly by se tak označit za nejslabší stránku projektu.

Architektura těchto domů je povedená, průčelí zdobí dlouhé lodžie, které jsou ve svém středu předěleny masivnější příčkou oddělující dva spolu sousedící byty. Štíty mají ustoupené středy s kuchyňskými okny. Parter (přízemí) je ozvláštněn vysokými a úzkými okny náležícími ke sklepům a klubovnám. Celková hmota domů je vyvážená a i přes výšku osmi pater nepůsobí domy nijak obrovsky a těžkopádně. S celkovým počtem pěti kusů se z bodových domů typu T03B-OS Waller stala v Českém Těšíně poměrně vzácná konstrukční soustava, která sídliště Hrabinská příjemně zpestřuje.

MARIÁN LIPTÁK

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

SCAN PŮDORYSU | MARIÁN LIPTÁK

Raketoví modeláři: Máme mistry republiky!

V červnu se uskutečnilo mistrovství České republiky žáků v raketovém modelářství v 5 kategoriích. Naši modeláři byli nejlepší skupinou.

Klání se účastnilo 8 modelářů Rocket Clubu Silesia Olza z Českého Těšína. První den, kdy se soutěžilo ve 3 kategoriích (S3A – padák, S4A – raketoplán a S6A – streamer), byl silný nárazový vítr, takže spousta modelů buď „utekla“, anebo jim silný vítr nedovolil dlouhé lety. V neděli již bylo krásné počasí a soutěžící dosahovali dobrých časů.

Mezi 30 účastníky byli naši modeláři úspěšní. V padáku náš Jan Stopa získal stříbrnou medaili, Piotr Štirba byl osmý a Waldemar Poledník

spolu s Damianem Plonkou obsadili společně devátou příčku.

V kategorii raketoplánů páté místo obsadil talentovaný modelář Plonka

a Daniel Cienciala byl osmý. Ve streameru se nejlépe umístil Mariusz Suchanek na dvanáctém místě. Nedele byla pro naše modeláře fantas-

tická. Do semifinále nové kategorie S6AP se kvalifikovali Štirba, Poledník a Stopa. Nejlepším finalistou byl Jan Stopa, který se stal mistrem České republiky pro rok 2017. V poslední kategorii mistrovství republiky RC raketoplán (S8D) jsme vybojovali titul mistra republiky, kterým se stal, což bylo pro nás velké překvapení, Piotr Štirba a druhé místo vyletěl Marian Mendrok (v desetileté činnosti klubu náš první mistr světa v raketovém modelářství). Oba také byli nominováni do reprezentace a budou naši republiku zastupovat na mistrovství Evropy v Polsku ve Włocławku v srpnu.

Na zpáteční 500km cestu domů jsme se vydali velice šťastní.

PETR ROSZAK, PŘEDSEDA KLUBU

FOTO | ARCHIV KLUBU

Město má mnohonásobného mistra ČR – Vojtěcha Kuczu

Pěťadvacátý ročník mistrovství republiky v grafických předmětech ovládl Vojtěch Kucza z českotěšínské Obchodní akademie.

Akci tradičně pořádá Státní těsnopisný ústav spolu s občanským sdružením Interinfo ČR. Mistrovství České republiky je vyústěním krajských kol, jichž se letos zúčastnilo téměř 460 žáků. Do celostátního kola postoupilo 60 žáků, kteří soutěžili v psaní na klávesnici, korektuře textu, wordprocessingu a v záznamu mluveného slova.

Na mistrovství ČR byl díky výborným výsledkům nominován i Vojtěch Kucza, student Obchodní akademie Český Těšín. Vojtěch patří k republikové špičce v grafických disciplínách, o čemž svědčí jeho účast na mezinárodních soutěžích, reprezentoval ČR již na třech mistrovstvích světa – v Paříži, v belgickém Ghentu, kde se stal trojnásobným vicemistrem světa, a naposledy z Budapešti, odkud při-

vezl dvě bronzové medaile. Ve skvělých výkonech pokračoval i letos, kde v desetiminutovém opisu s penalizací 50 úhozů za chybu skončil na 1. místě. V této disciplíně tedy v naší republice nenašel přemohitele a právem získal zlatý pohár, titul mistra České republiky a také nominaci na mistrovství světa, které se uskuteční v Berlíně.

V záznamu mluveného slova obsadil 2. místo, kdy mu zlato uteklo o jeden trestný bod, a dokázal zaznamenat šest minut diktátu.

Soutěžení v grafických předmětech má v naší republice dlouhou tradici, i když zpočátku šlo hlavně o opis textu na psacím stroji a o záznam mluveného slova. S vývojem nových technologií se však změnila i soutěžní disciplíny, které byly rozšířeny o korekturu textu a wordprocessing neboli profesionální zpracování textů, kde soutěžící využívá textového editoru k co nejrychlejšímu provedení úkolů podle zadání.

URSULA RECMANIKOVÁ

Nic nám nedají zadarmo!

Pasování na devátáky jsou žáci ZŠ Hrabina Ostravská už dvanáct let. Absolventi si připraví vždy s velkým gustem různé vesměs obtížné úkoly k vyzkoušení, zda jsou osmáci dostatečně připraveni k postupu do posledního ročníku. Poznávání různých druhů pálivého koření v jogurtu či v mouce schované bonbony - no najdete je v talíři bez pomoci rukou, to v po-

sledních školních dnech především slouží k obveselení všech mladších spolužáků. To se jim to směje! Však počkejte za rok! Legraci nezkazí ani ředitel a jeho zástupce. Stejně jako každý žák před nimi, oba na konci zábavné akce pokleknou na pravé koleno, aby se nechali pasovat na učitele devátého ročníku. No vidíte, už jsme připraveni!

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

Soutěž: Po stopách protestantismu

Městská knihovna Český Těšín pořádá internetovou soutěž „Po stopách protestantismu v Těšínském Slezsku“, která je věnována významné osobnosti Těšínského Slezska Jiřímu Třanovskému, jehož životní stopa je spjata s myšlenkami reformace. V roce 2017 si připomínáme 425. výročí narození Jiřího Třanovského, 380. výročí jeho úmrtí a 500. výročí reformace. Město Český Těšín, které je jediným městem v České republice s titulem „Evropské

město reformace“, se připojilo k projektu „Evropská města reformace“.

Soutěž je určena široké veřejnosti bez omezení. Je situována do oblasti Těšínského Slezska v jeho historických hranicích a texty jsou uvedeny v českém a polském jazyce. Soutěž probíhá od 1. června do 15. září 2017 a vyhlášení a ocenění vítězů proběhne 18. října 2017 v Čitárně a kavárně Avion v Českém Těšíně na slavnostním vyhodnocení této soutěže.

(TK)

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Komise jazykovědců se rozhodla jméno Olše neměnit

Československé úřady se rozhodly v roce 1961 změnit název řeky Olzy na českou Olši. Vycházely z mylné představy, že jde o polské slovo. Po revoluci bylo několik neúspěšných snah se vrátit k velmi starému názvu, který pro 99 kilometrů dlouhý vodní tok vybrali velmi dávno naši předci. Letos se téma vrátilo díky studentovi z Písku, který se domáhal návratu k násilně počeštěnému názvu jiného toku. Napsal o tom regionální týdeník Horizont, text byl redakčně krácen a upraven.

Student Univerzity Palackého Jan Michalik z Písku poslal na začátku léta dotaz na Návoslovnou komisi Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního a minulý týden se dočkal odpovědi. Určitě stojí za přečtení.

„Chtěl bych vás poprosit o radu či vysvětlení. Pocházím z Těšínského Slezska, konkrétně z obce Písek - Piosek. Sousedíme s Bukovcem, kde je nejvýhodnější bod ČR. Protéká tam potok Olecka, kterému se tak říká odjakživa. Všichni místní mu jinak neřeknou a před několika lety se na mapách objevila Oleška.

Název Olecka se vyskytuje v Karpatech a označuje velmi vlhká

místa, což místu odpovídá, neboť je tam mnoho pramenišť. Olecka nemá nic společného s Oleškou, žádné olše tam nerostou. Myslím si, že je důležité pamatovat na historii krajiny. Jsou to velmi staré názvy a je třeba zachovávat původní názvy míst,“ napsal Jan Michalik.

Odpověď přišla od Milana Harvalíka, českého jazykovědce, vedoucího Oddělení onomastiky Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky, který je mezinárodně uznávaným odborníkem. Onomastika je nauka o vlastních jménech. Zabývá se jejich vznikem, tvořením, rozšířením a povahou.

„Jméno potoka Olecka, standardizované jako Oleška, skutečně nemá souvislost s podstatným jménem olše, ale jde o odvozeninu (zdrobnělinu) jména řeky Olza (tak v místním úzu a rovněž úředně na polském území), v češtině standardizovaného jako Olše.

O původu jména tohoto vodního toku byla vyslovena řada teorií a vedlo se mnoho polemik. Současné výzkumy ukazují, že základem jména je výraz *olga „řeka bohatá vodou“ (viz I. Lutterer – R. Šrámek, Zeměpisná jména v Čechách, na

Moravě a ve Slezsku, Havlíčkův Brod 1997, s. 195), z něhož se hláskovými změnami vyvinulo Olza. Kořen *-ol-/-ol- „téci“ je v evropských jménech vodních toků dobře doložen a jména z něho tvořená patří k nejstarší vrstvě říčních jmen na našem kontinentu. Existují rovněž spolehlivé doklady evropských vodních jmen, u nichž byl uvedený kořen rozšířen o příponu obsahující souhlásku -g- (srov. J. Udolph, Wolga – Olše/Olza – Elze. Ein Nachtrag, Acta onomastica 36, 1995, s. 249–261).

Úprava jména Olza na Olše byla provedena uměle, bez znalostí původu jména a pouze na základě jisté hláskové blízkosti mezi jménem Olza a podstatným jménem olše. Úřední jméno Olše se nevžilo ani mezi místními obyvateli, kteří většinou používají jméno Olza.

Z těchto důvodů lze doporučit přehodnocení českého úředního jména řeky Olše na Olza a stejně tak i Oleška na Olecka. Standardizace jména Olza namísto Olše bylo projednáváno na zasedání Návoslovné komise Českého úřadu zeměměřičského a kartografického dne 7. 12. 2016, na nějž byl přizván i Petr Březina, technický ředitel Povodí Odry.

K názvu řeky diskutovali prakticky všichni přítomní členové komise a přizvání hosté. Zejména přítomní jazykovědci a historici konstatovali, že z jazykovědného hlediska je správné částí veřejnosti užívané jméno Olza. Vzhledem k dopadům na platnou vyhlášku vodohospodářsky významných toků, na hraniční smlouvy s Polskou republikou, na hraniční dokumentaci a v neposlední řadě také na rozhodnutí správních orgánů ve vodním hospodářství (názvy vodních děl, odběry a vypouštění vod) i v dalších oblastech (stavebnictví, ochrana přírody a další) se však většina přítomných členů komise po dlouhé odborné diskusi rozhodla jméno Olše neměnit, což lze analogicky vztáhnout i na jméno Oleška.

Jak zřejmě vyplývá z mé odpovědi, podporuji (stejně tak jako řada dalších českých jazykovědců, především onomastiků a etymologů) standardizaci obou jmen v podobě, která vychází z jejich původu a která je užívaná i místními obyvateli, ale obávám se, že dokud budou u části členů komise převládat obavy z této změny, standardizace jmen Olza a Olecka se nedočkáme.“ (RED)

Zajímavý úhyn srnčí zvěře v Českém Těšíně

V březnu letošního roku byl orgánem státní správy myslivosti nahlášen úhyn 3 kusů srnčí zvěře na zahradě u rodinného domu v lokalitě na ulici Pod Zelenou v Dolním Žukově.

Po příjezdu na místo samé bylo zjištěno, že se jedná o tři uhynuté srnce. Věc jsme oznámili uživateli honitby Český Těšín - Dolní Žukov.

Z důvodu neobvyklého úhynu, kdy srnci nevykazovali žádné známky poranění, byla na místo nálezu povolána hlídka Policie ČR. Po sepsání příslušných protokolů bylo rozhodnuto, že pro zjištění příčiny bude zaslán srnec do Státního veterinárního ústavu Olomouc, oddělení patologické morfologie. Výsledek pitvy byl překvapující v tom, že ze závěru vyšetření

vyplývalo, že srnci, ač byli v dobrém výživném stavu a bez poranění, uhynuli na otravu jmelím, kdy obsah jejich žaludku byl s vysokým podílem stonků a listů jmelí.

V průběhu dalších dnů byly nalezeny ještě 4 kusy uhynulých srnčí zvěře v dané lokalitě. V předjaří roku 2017 bylo provedeno kácení a ořez ovocných stromů podél Frýdecké ulice, kdy srnčí zvěř ořezané jmelí hojně konzumovala. I když tato zvířata běžně jmelí požírají, bylo pravděpodobně tak velké množství pro uvedené srnčí kusy smrtelné.

Jedovatost

Navzdory častým tvrzením není jedovatost jmelí jednoznačně prokázána. Jedovaté viskotoxiny a lektiny nejsou tělem přijímány z čaje

nebo plodů. Požití několika bobulí většinou nemá na organismus žádný účinek, ale při vyšší dávce může dojít k dráždění střeva, bolestem břicha a k silnému průjmům, který je spojen s krví ve stolici. Naproti tomu při požití maximálně dvaceti bobulí bylo nejhorší reakcí podráždění žaludku. Výjimku tvoří kojenci, u nichž může mít otrava vážnější průběh.

Kvůli tyraminu, jenž je schopen vyvolat děložní stahy, by drogu z byliny neměly užívat těhotné ženy. Rozsáhlé pojednání o jmelí na Těšínsku jsme přinesli v čísle 6/2015 Těšínských listů. Najdete je na webových stránkách města.

PETR NESTRAŠIL, VEDOUcí ODD.

ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

FOTO | ARCHIV MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Konkurs Młodych Rowerzystów, czyli Zawody rowerowe

W ostatnich Těšínských listach czytaliśmy o eliminacjach miejskich zawodów rowerowych. Przekazują informacje o następnym ciągu, czyli eliminacjach powiatowych i okręgowych.

W eliminacjach powiatowych w Boguminie nie było już tak łatwo jak w Czeskim Cieszynie. Przygotowano dodatkową piątą dyscyplinę – praca z mapą. Chodziło o to, że musieliśmy w ograniczonym czasie zaznaczyć w małej mapie najbardziej bezpieczną trasę dla rowerzysty (z punktu A, koło punktu B do punktu C). W Boguminie ponownie wywalczyliśmy 1. miejsce i razem z drużyną młodszych rowerzystów z Karwiny postąpiliśmy do eliminacji okręgowych.

Do Frenštátu pod Radhoštěm pojechaliśmy na dwa dni. Wszystkie dyscypliny odbywały się w autokempingu, gdzie mieliśmy załatwiony także nocleg i wyżywienie. Dyscypliny były takie same jak w Boguminie, ale dużo trudniejsze! Niestety tu nie udało nam się zwyciężyć. Uplasowaliśmy się na 3. miejscu. Mam nadzieję, że w przyszłym roku uda nam się zdobyć jak najmniej karných punktů i postąpić jak najdalej!

ANETA BONCZEK, ANETA MRÓZEK,
KAROL BRUDNÝ, ANDRZEJ WACŁAWIK
ÓSMOKLASIŚCI, SP Z POLSKIM
JĘZYKIEM NAUCZANIA

Školní lásky letos oslaví 99 let!

Poslední srpnový den oslavil 99 let pan Tadeusz Gojniczek, jeho manželka Lidia je o tři měsíce mladší, a tak ji čekají oslavy narozenin až v listopadu.

Mezi tím si však Gojniczkovi připomenou 72 let od chvíle, kdy si v československém kostele Na Nivách řekli v říjnu 1945 své ano.

Manželé Gojniczkovi se poznali před válkou, chodili spolu do jedné třídy víceletého Polského reálného gymnázia v Orlové, kde v roce 1938 odmaturovali. Oba se dostali na vysokou školu do Krakova. On na prestižní AGH, ona milovala jazyky, vybrala si němčinu, ale mluví také francouzsky a latinsky.

„Pokud jde o zaměření a obory, byli jsme vždy na protipólech. Můj manžel se zajímal o technické vědy, miloval matematiku, chemii, já naopak jazyky a literaturu, hltala jsem i beletrii. Dodnes mluvím několika jazyky a stává se mi, že mne ze snu probudí vědomí, že jsem zapomněla nějaké latinské rčení. Neusnu do té doby, než si je vybavím,“ říká paní Gojniczková.

Jejich plány přerušila válka. Němci zavřeli vysoké školy. Pan Gojniczek byl v roce 1940 poslán na nucené práce do Rakouska, do Lince, kde byl v totálním nasazení do konce války. Paní Gojniczková napřed pracovala jako učitelka na základní škole a poté jako účetní. Po válce se ihned vzali, pan Gojniczek se vrátil ke studiu, tentokrát nastoupil na Vysokou školu báňskou, která se přestěhovala do Ostravy z Příbrami.

Manželům, kterým do stovky chybí jen rok, je třeba závidět optimismus, dobrou paměť a rozsáhlé vědomosti z různých oborů.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

„V roce 1948 jsem získal místo v Třineckých železárnách, napřed v ocelárně, poté na plánování. To, že jsem mluvil plynule německy a znal odbornou terminologii, mi umožnilo zastupovat podnik i v zahraničí,“ říká Gojniczek.

Jeho manželce nebylo umožněno další studium germanistiky, ale podařilo se jí získat práci mezi plnými regály milovaných knih. Mnozí z místních si pamatují tuto usměvavou ženu z pobočky v Ostravské ulici. Ještě 17 let v důchodu přesluhovala a objížděla vesnické knihovny, pracovala mimo jiné v hornozukovské filiálce.

„Pak jsem zničehonic přišla o zrak. Teď čtu knihy jinak. Rodina mi shání audiobooky, které jsou na klasických kazetách. Díky nim mohu stále mít radost z literatury,“ říká optimisticky paní Gojniczková.

Recept na dlouhý a společný život nemají. Vzali se po válce, 14 let života hospodařili s potravinovými lístky, žili skromně. Přestože říkají, že každý z nich je jiný, měli společné zájmy. Nádhernou zahradu kousek od zemědělské školy, kterou paní Gojniczková zdědila po své mamince, a sad v Líštně po manželově otci. „Maminka byla nadšený botanik. V té době dovedla sehnat i exotické rostliny a nešetřila na nich. Každou květinu dovedla popsat latinským názvem, mám to po ní a tyto vědomosti jsem předala i své dceři,“ říká paní Gojniczková. Dalším společným koníčkem byla turistika. Milují hory, pravidelně vyrazili do Beskyd i Tater. Jejich dcera Halina Twardzik předsedá turistické organizaci Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe w Republice Czeskiej. (DH)

Českotěšínský dětský sbor Trallala získal zlato

Zlato si sbor přivezl z Polska.

FOTO | ARCHIV SBORU

Zlatý diplom a speciální cenu Jantarového stromu získal českotěšínský dětský sbor Trallala, který působí při Základní škole s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně, během Mezinárodního festivalu sborového zpěvu v polském městě

Miedzyzdroje. Bylo to další z ocenění a soutěžních postupů, které sbor během školního roku vybojoval.

Českotěšínské těleso se prezentovalo pod taktovkou zakladatelky a dirigentky Beaty Brzóska v náročné konkurenci sborů z Polska a Litvy.

Místostarostka Gabriela Hřebačková děkuje zakladatelce a dirigentce Beatě Brzósce nejen za úžasný posluchačský zážitek, ale i zápal, s jakým se již mnoho let věnuje dětem i mládeži ve třech sborech.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Sbor vybojoval také stříbrný diplom v soutěži Musica Sacra. S uplynulou sezonou se pak rozloučil tradičním

koncertem pro rodiče a fanoušky sborového zpěvu v českoobratrském kostele. (DH)

Opravy komunikací v majetku města

Odpovídá Marcela Recmanová, vedoucí oddělení komunikací a liniových staveb.

Má v současnosti město nějaký plán na opravu vybraných úseků komunikací, na které upozornují místní, a jak výrazný prostor na jejich rekonstrukci v rozpočtu českotěšínské radnice má? Které úseky se již podařilo opravit a kde rekonstrukci příslušný odbor chystá?

Město Český Těšín, odbor investiční i odbor místního hospodářství mají takový plán připraven na každý rok. Je třeba zmínit, že v našem regionu opravy husté sítě silnic komplikuje roztroušená slezská zá-

stavba, kde obce v regionu bojují s dlouhými kilometry příjezdových cest. V letošním roce bylo městem Český Těšín do rozpočtu odboru místního hospodářství na lokální opravy místních komunikací vloženo více peněz než v minulém roce. Na opravy silnic máme letos 2,5 milionu korun (o půl milionu více než vloni), na opravy chodníků 700 tisíc.

Lokální opravy výtlučků již byly částečně provedeny a jejich realizace bude postupně probíhat v následujících měsících. Jsou to komunikace: Pod Zvonek, Třínecká, Lípová, Jaseňská, Dlouhá, Lidická, Sokolovská, Na Olšinách, Na Sedláky, Godulská, Slezská, Jalovcová, K Hájence, Údolní, Olšová, obslužná komunikace

podél Nádražní a další. V další části stavební sezony budou pokračovat opravy také např. v ulici Bezručově, Sokola-Tůmy, Okružní, Štefánikově, Dr. Slámy – odvodnění, opravíme podjezd Na Olšinách a další.

Od poloviny července začala zhotovitelská firma používat technologii zacelování děr deskovou metodou, kdy se spáry opravených výtlučků budou lisovat tak, že nebudou vznikat v povrchu nerovnosti.

Odbor místního hospodářství zajišťuje letos obnovu povrchu chodníků na Hrabinské ulici před domy 21 a, b, c, podél Štefánikovy a Frýdecké ulice, Komenského sadů a další. Letos také pokračujeme ve výměně a doplnění poškozené dlažby na náměstí.

To jsou opravy realizované naším odborem, kromě toho odbor investiční má ve své gesci investice většího rozsahu. Z nové příjezdové silnice se mohou už těšit například občané bydlící podél ulice Pod Bučinou v místní části Stanislavice. Dále proběhne pokládka nového povrchu mimo jiné v části Havlíčkovy, Strmé a Gymnazijské ulice a ulice Záplotí. Investičním odborem jsou připraveny opravy následujících chodníků: Komenského ulice podél restaurace MAX, Koperníkovy ulice před domy 1-13, na sídlišti Mojská, Ostravská podél domů 50-56, nábreží Míru – od PČR po Dvořákovu ulici. (DH)

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Báječný Den dětí u koní v Českém Těšíně

A je tu sobota 17. června. Počasí nic moc, ale hlavně že neprší! Napřeslo dost a jízdná je pěkně nasátá vodou jak houbou. Jezdecký klub v Českém Těšíně to však neodradilo a v 10 hodin program začíná.

V úvodu je představeno několik koní ze stáje. Následuje secvičení Velký a malý, čtverylka, vše v podání mládeže a členů jezdeckého klubu. Ženy mají na starosti ob-

čerstvení se spoustou domácích sladkostí. Zde u zakoupeného turka na zahřátí jsem se musela pousmát. Plastová lžička horký nápoj nevydržela a prohnula se do oblouku. V tom okamžiku si vybavím film Pelíšky se slavnou větou: „Kde soudruzi z NDR udělali chybu?“ Ptám se, copak se výrobci nepoučili nebo zmíněný film neviděli?

Čas běží. I na odpoledne je nachystána část programu. Bude se vozit. Heckelové, otec se syny, chystají kočáry a zapřahají koně. Tady se prostě nezahálí. A kam to vlastně pojedeme? Jak prostě! Z nádvoří u stájí směr Kaufland a na „kruháci“ se otočíme a jedeme zpět. Zdánlivě jednoduché, ale přitom velmi, velmi náročné! Pro vozku. Má totiž na starosti posádku kočáru, „řídí“ kone,

a to vše do souladu s městskou dopravou a chodci na přechodu.

Chlapi, klobouk dolů a dík za bezpečnou jízdu. A úplně nakonec dodám, že jsem tam byla, přihlížela a vozila se se svými vnuky, každý z jiného konce republiky: z Vělopolí a z Plzně. Odjíždíme a společně s nimi děkuji JK Český Těšín za pěknou sobotu.

VLADISLAVA LATOCHOVÁ, STAROSTKA, OBEC VĚLOPOLÍ

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (28. část)

Ulice Sokola-Tůmy

Vznik této ulice je úzce spjat se školní budovou, ve které dnes sídlí Základní umělecká škola – Podstawowa Szkoła Artystyczna Pavla Kalety. Již v roce 1880 se vedení města rozhodlo pro výstavbu první obecné školy pro žáky z levobřežních předměstí. Napřed bylo třeba vybudovat zcela novou přístupovou cestu, škola totiž stála v místě, kde doposud nevedla žádná zpevněná komunikace, nebo dokonce polní stezka.

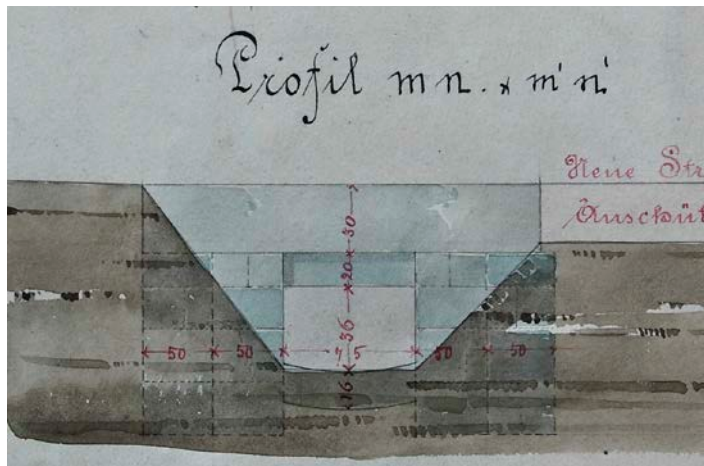
Navržen ulice se ujal městský inženýr Carl Kühnl, jehož plány jsou datovány ke dni 7. dubna 1881. Ulice o šířce 12 metrů protínala zahrady v městské čtvrti Kamenec patřící Leopoldu Scholtisovi a Josefu Bernatzikovi, které město v roce 1882 odkoupilo. Nová ulice spojovala tehdejší Saskou kupu s Albrechtovou alejí. V souvislosti s výstavbou zcela nové ulice bylo potřeba překlenout metr hluboký vodní příkop, který v té době vedl podél dnešní Hlavní třídy. Z tohoto důvodu kameníci postavili více než metr vysoký kamenný můstek o šířce 2,75 a délce 12 metrů. Kromě toho bylo instalováno 280 metrů dlouhé a velmi vkusné dřevěné zábradlí. Prvotní název ulice se odvozoval od objektu školy, tedy Schulweg (Školní ulice, ul. Szkolna), a je třeba podotknout, že to bylo v levobřežní části města v pořadí teprve druhé oficiální pojmenování ulice, první byla Sachsenbergstrasse (Hlavní třída).

Většina ulic na území současného Českého Těšína obdržela své názvy teprve v roce 1892. Shodou okolností došlo ve stejném roce ke změně názvu ulice Schulweg na Hasnergasse, podle rakouského právníka a politika, narozené-

ho v roce 1818 v Praze, Leopolda Hasnera von Artha. Jeho politická kariéra vyvrcholila v roce 1867, kdy se za vlády Karla von Auersperga stal ministrem kultury a vyučování Předlitavska (Rakousko, část Rakousko-Uherska). V roce 1889 obdržel titul čestného občana města Těšína. Zemřel v roce 1891 v rakouském lázeňském městečku Bad Ischl.

V roce 1894 probíhaly podél ulice zemní práce spojené s položením vodovodního potrubí. O tři roky později se dělníci vrátili, aby po tentokrát položili betonové kanalizační tvarovky. V roce 1902 se tento úsek kanalizace prodloužil až do současných Masarykových sadů, jelikož původní řad odbočoval ve směru Viaduktové ulice. Při této příležitosti byly kolem komunikace vysazeny stromy. V roce 1917, tedy třetím roce první světové války, se městská rada usnesla umístit na této ulici polní kuchyň pro chudé a hladovějící občany. Byla to již druhá polní vývařovna ve městě. Oběd sice stál pouhých 50 haléřů, avšak ti, kteří si tímto způsobem chtěli vypomoci, museli odevzdat část potravinových lístků na chleba a masné výrobky.

V březnu roku 1920, tedy ještě před rozdělením Těšína, stavitel Carl Friedrich přednesl městské radě projekční návrh na přímé spojení Hasnerovy ulice s Jubilejním mostem císaře Františka Josefa I. (nyní most Svobody). O šest let později byly opraveny a místy doplněny chodníky. V roce 1929 se městská rada rozhodla pro odklonění koňských spřežení a automobilové dopravy mířící do dnešních Masarykových sadů ve směru na Viaduktovou a pak Příční ulici. Důvodem byla snaha zamezit nadměrnému hluku v lokalitě, kde se nacházel komplex německých škol. Toto omezení se samozřejmě vztahovalo pouze na hodiny vyučování. V následujícím roce stavební firma Brenner & Kopeckí vyasfaltovala úsek vozovky mezi Masarykovými sady a Viaduktovou ulicí. Zbývající úsek byl vydlážděn dlažební kostkou. V roce 1936 rada města zamýšlela instalovat na rozcestí Hasnerovy a Viaduktové ulice, kde se nacházel sloup s pouličním osvětlením, veřejné hodiny s podsvíceným ciferníkem.

Příčný řez kamenným můstkem, jehož cílem bylo překlenutí vodního příkopu.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

K realizaci této myšlenky však nikdy nedošlo.

Název ulice se po rozdělení města v roce 1920 nezměnil, pouze byl doplněn o český ekvivalent. Ke změně došlo teprve po sloučení měst v roce 1938, kdy byl použit název Saská Kępa. Současný název Sokola-Tůmy, po českém spisovateli a dramatikovi Františku Tůmovi, ulice získala teprve po druhé světové válce. Závěrem je třeba dodat, že původní název Schulweg zcela nezmizel, byl opětovně použit v roce 1902 pro nově vytvořenou ulici. Dnes je to ul. Pokoju v Těšíně.

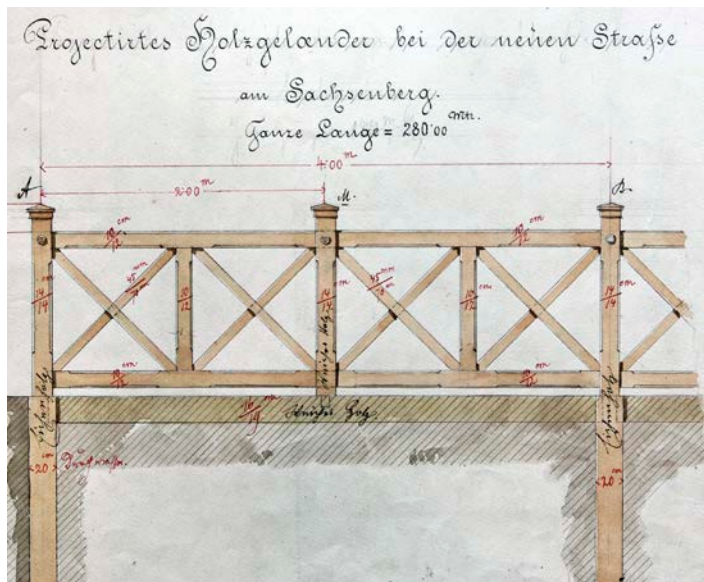
Stavba č. 107/2

Dům Gottlieba Zuckermandela

Rohový dům z roku 1888 byl projekčně navržen a realizován těšínským stavitelem Antonem Jonkischem, jenž byl zároveň jeho prvním majitelem. Činžovní budova obdržela konskripční číslo 66 a dvě orientační čísla. Pro tehdejší ulici Hasnergasse č. 2 a pro tehdejší Sachsenbergstrasse č. 26.

Prvotním Jonkischovým záměrem bylo zastavět rozsáhlou parcelu zakoupenou od Leopolda Scholtise. Jednalo se o zahradu na rohu ul. Sokola-Tůmy a Hlavní třídy, která byla rozdělena na čtyři stavební pozemky. Tento ambiciózní projekt, jenž je datován ke dni 15. října 1886, se nakonec realizoval pouze z části, a to zastavěním parcely č. 4 na Hlavní třídě 108/24 (viz Stavební vývoj 5. část) a parcely č. 3, na které stál tento rohový dům. Zbývající parcely podél ul. Sokola-Tůmy: parcela č. 2 zůstala nezastavěná, zatímco na polovině parcely č. 1 stála Jonkischova vila.

V roce 1891 odkoupili činžovní dům za 40 500 florénů manželé Michael a Bertha Lanzerovi, kteří vlastnili rovněž dům na současné ul. Głęboka 59 v Těšíně. V pozdějším období nemovitost vlastnila dcera Stephanie Lanzer, které patřila ještě v roce 1911. Tehdy roční budovu odkoupili manželé Gottlieb a Charlotta Zuckermandlové, kteří stejně jako předchozí majitelé vyznávali Mojžíšovu víru.

Dřevěné zábradlí, jež lemovalo novou ulici.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Leopold Hasner von Artha.

REPRO | WIKIPEDIA

Hasnerova ulice s rohovým domem Gottlieba Zuckermandla. Kolem roku 1902.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAW KRAINY

Gottlieb Zuckermandel byl obchodníkem s koloniálním zbožím. Jeho podnik patřil mezi největší v daném sortimentu a měl zavedenou i velkoobchodní činnost - distribuoval zboží jiným kupcům. Tento obchod byl hodně navštěvován, jelikož široká nabídka zboží byla vesměs levnější než u konkurence. Kromě příznivé ceny si získal oblibu i osobním vztahem ke klientovi, kupříkladu rozdával drobné pozornosti dětem nakupujících maminek. Z historického hlediska to byl jeden z nejdéle existujících zdejších obchodů, který otevřel v roce 1889 a ukončil svou činnost s vypuknutím druhé světové války v roce 1939. To znamená, že působil nepřetržitě půl století a právě z tohoto důvodu se zapsal v povědomí nejstarších těšínských pamětníků, kteří tomuto objektu neřeknou jinak než „u Cukermandla“.

Kromě Zuckermandlova obchodu se zde nacházely i jiné podnikatelské subjekty, třeba dámské kadeřnictví Hedwigy Czeike, které za první republiky převzal Abraham Wallner, dále obchod s pánskou konfekcí Josefa Lustiga nebo kožená galanterie

Nathana Goldsamta. V meziválečném období zde mělo svou pobočku pojišťovací jednatelství „Moldavia - generali“ se sídlem v Praze. Zástupcem této pobočky nebyl nikdo jiný než sám Gottlieb Zuckermandel. Po sloučení města v roce 1938 se tento podnikatel zapsal do obchodního rejstříku a otevřel si filiálku v pravobřežní části města.

V roce 1925 stavební firma Josef Nosek & Adolf Richter postavila v proluce mezi domem Zuckermandla a vilou Antona Jonkische ohradní zeď s vraty a dřevěnou kůlnu ve dvoře. Tatáž firma ve stejném roce instalovala v obchodním skladu elektrickou zdviž, tedy výtah pro zboží. O čtyři roky později byla k dřevěné kůlně přistavena Ludwigem Kametzem juniorem zděná vozová remíza neboli garáž. Tyto malé objekty dnes již neexistují, na jejich místě se nachází pohostinství „Restaurace 7“.

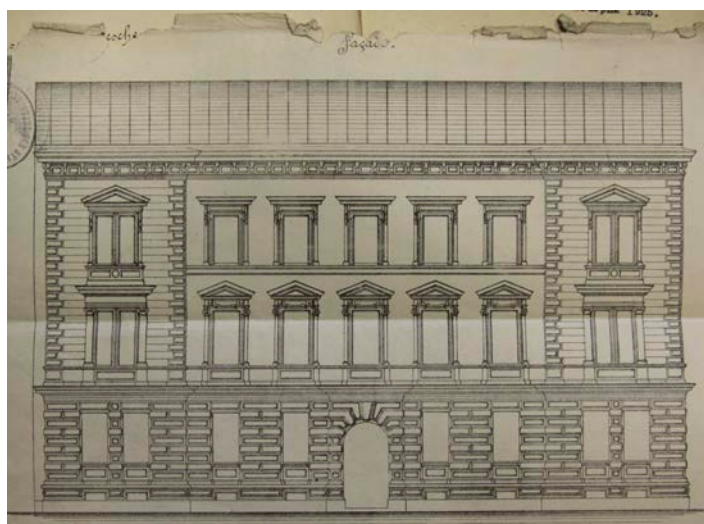
Stavba č. 106/6 Vila Antona Jonkische

Jak jsem již výše poznamenal, stavební parcela s číslem 1 měla být dle

Současný pohled na dům Gottlieba Zuckermandla.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

Nerealizovaný projekt činžovního domu, který měl být postaven na parcele č. 1.

FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA

původního návrhu zastavena činžovním domem, avšak místo toho zde vyrostla v roce 1899 vila. Samozřejmě projekčně a realizačně ten-

to dům realizovala stavební firma Antona Jonkische. Novému stavení bylo přiděleno konskripční číslo 115 a orientační číslo 6. Prvním vlastníkem byl sám stavitel, nicméně vilu zprvu pronajímал zástupcům firmy Gnerlich, která vyráběla kožené hnací řemeny pro transmisní pohony. V pozdějších letech zde bydlel mezi jinými kontrolor telegrafního oddělení Košicko-bohumínské dráhy, Maďar Ludwig Cserebó. V roce 1907 vilu odkoupil Samuel Eisner – člen Izraelitské náboženské obce a také předseda družstevní záložny Teschner Handels und Vorschussbank (viz Stavební vývoj 24. část), kterou vlastnil rovněž za první republiky.

Závěrem ještě citace z dobových novin. V červnu roku 1902 neznámý vandal v nočních hodinách vniknul do ozdobné předzahrádky, kde rozlomil lavičku, načež vytrhal ze země violky, růže a vzácné keře včetně dvacetileté myrty.

CZESŁAW KRAINA

Dobová fotografie z roku 1960, na které je patrná ohradní zeď s garáží.

FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA JOSEFA JENDŘIŠKA

Současný pohled na vilu Antona Jonkische.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

Přemístění nádoby na sklo

Sdělujeme, že v Mostech u Českého Těšína muselo dojít k přemístění nádoby na sklo. Původně stála na soukromém pozemku před poštou, nově ji najdete u domu na Ostravské ulici (naproti Jasně ulici). Vlastník pozemku opakovaně odklízěl občany odložený odpad vedle nádoby, proto již nesouhlasil, aby kontejner zde zůstal. Žádáme občany, aby na novém stanovišti neodkládali nevhodný odpad, ale pouze do nádoby vhažovali sklo, pro něž je určena. Další nádoba na sklo v Mostech je umístěna na Školní ulici u mateřské školky. (LK)

ATRAKCE PRO DĚTI A OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO, ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA.

Pastor Patzelt opět navštívil město

Dvaadevadesátiletý evangelický farář a církevní historik Herbert Patzelt, narozený v roce 1925 Mostech u Českého Těšína, navštívil město se třemi ze svých pěti dětí.

„Díky rodičům, i když tatínek pocházel ze severních Čech a maminka z jižních, se stal můj rodný kraj pro mne důležitým a nezapomenutelným. I po osmdesáti letech jsem si k němu zachoval lásku. Navždy si uchovám v srdci Těšín i dominanty této krajiny, krásné beskydské kopce, například Javorový,“ uvedl pastor Patzelt.

Pastorův otec, Ernest Patzelt, se v roce 1920 stal ředitelem cihelny v Mostech u Těšína. Podle badatele historie staveb v Těšíně Czesława Krainy zde začal zavádět řadu novinek, které měly uspišit a zlepšit ekonomickou stránku výroby cihel. Ruční kopání hlíny nahradil bagr, uhlí k vytápění pecí dodával automatický pás, nová sušárna cihel byla vybavena systémem „kettler“. Cihelna pracovala v nonstop provozu. Vyráběly se zde střešní tašky, pálená krytina bobrovka, drážkové tašky, normální cihly. Závod existoval do roku 1933. Patzeltovi žili za války v Karvině, kde otec vedl cihelnu u dolu Gabriela. Matka se evakovala před příchodem Rusů v lednu 1945 s transportem do Horního Rakouska. Tatínek zůstal. Byl zajat a internován ve zdejšímu táboře ve Fryštátě. V roce 1946 se přestěhoval do Německa a o rok později zemřel, záhy po něm matka.

Setkání rodiny Patzeltů s vedením města.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

„Rozhodl jsem se studovat teologii, ale byl jsem chudý. Pomohl mi bratranec, který ve Fremontu v americké Nebrasce vyučoval Starý

zákon. Sám pocházel z okolí Bielska-Bialé a studoval ve Vídni. Pozval mne do Ameriky a tam jsem napřed získal bakalářský a poté i magisterský titul ve Filadelfii,“ vysvětlil Herbert Patzelt.

Stal se evangelickým farářem v USA, kde působil v námořní misii. Později působil jako pastor v Terstu a v Německu.

Bydlí v Mnichově. Ve své práci se hojně věnuje pietismu, probuzeneckému hnutí v rámci evangelické církve, které zasáhlo Těšínsko na počátku 18. století. (DH)

Open Air Museum.Cieszyn.Český Těšín

číslo projektu CZ.11.2.45/0.0/0.0/15_003/0000333

Města Český Těšín a Cieszyn ve spolupráci s dalším projektovým partnerem Městskou knihovnou Český Těšín pokračují v realizaci společného cz-pl projektu pod názvem „Open Air Museum.Cieszyn.Český Těšín“, jehož cílem je zvýšení turistické atraktivity založené na společné turistické nabídce budované okolo fenoménu a dědictví rozděleného města.

Smlouva o projektu v rámci Interreg V-A Česká republika – Polsko byla vedoucím partnerem Městem Cieszyn na straně jedné a Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky na straně druhé podepsána koncem června 2017.

V rámci realizace aktivit projektu se pravidelně schází Programová rada, která je tvořena zástupci obou měst a experty z české a polské strany. Během již proběhlých jednání se řešila obsahová část expozice, probíhaly diskuse o textech na webo-

vých stránkách či návržení obsahu infokiosku. Na české straně hranice Programová rada postupně diskutovala, projednávala a připravovala obsahovou náplň projektu týkající se nábřeží řeky Olše. Všichni členové se aktivně zapojovali do tvorby konceptu samotných muzejních exponátů, ztvárnění a podíleli se na přípravě textů na informačních tabulích či konceptech ptačích budek.

Výstupem projektu bude samotná revitalizace úseku Piastowské aleje, dále pak prostor od ulice Zamkowa po ulici Sportowa a adaptace nábřeží Svobody. Nedílnou součástí bude také instalace mobiliáře včetně dílčích částí expozice a vytvoření nového turistického informačního centra.

Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020.

PETRA GÓRECKÁ,
PROJEKTOVÝ MANAŽER

Zóna společných aktivit

číslo projektu CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0000590

Města Český Těšín a Cieszyn úspěšně pokračují v realizaci projektu „Zóna společných aktivit“.

Hlavním cílem projektu je vytvoření trvalé přeshraniční sítě spolupráce zahrnující městské úřady Českého Těšína a Cieszyna. Především se jedná o spolupráci odborů a oddělení z oblasti kultury, sportu a propagace a také městských kulturních institucí a dalších organizací, které jsou aktivní na území obou měst.

Dne 3. 5. 2017 byla uzavřena Smlouva o financování projektu v rámci Fondu mikroprojektů Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020. Vedoucí partner město Český Těšín obdrží dotaci v max. výši 10 710 EUR a zároveň zajistí spolufinancování ve výši 15 % celkových způsobilých výdajů projektu a uhradí případné nezpůsobilé výdaje.

Realizaci projektu dochází mimo jiné k rozvoji a posílení vzájemných vztahů prostřednictvím návštěv kulturních institucí. V rámci klíčové aktivity Study Walk se již uskutečnila setkání v Čitárně a kavárně AVION, v Kulturním a společenském středisku „Střelnice“ v Českém Těšíně či v divadle Adama Miczkiewicze v Cieszynie. V dalším období se plánuje návštěva Těšínského divadla a Biblioteki Miejskiej v Cieszynie.

Po celou dobu realizace jsou společně připravovány a vydávány dvojazyčné plakáty a letáky propagující akce na české a polské straně hranice.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020 v rámci Fondu mikroprojektů Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński a státního rozpočtu PR.

PETRA GÓRECKÁ,
PROJEKTOVÝ MANAŽER

Dobrovolní hasiči si budou pomáhat

S ohledem na dlouholetou spolupráci mezi sbory dobrovolných hasičů působících na území města Český Těšín, obce Chotěbuz a jednotkami dobrovolných hasičů města Cieszyn a další integraci příhraničních oblastí České republiky a Polska se výbory dobrovolných hasičů obou stran rozhodly uzavřít smlouvu o spolupráci a vzájemné pomoci. Vítězslav Gryč

(starosta Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Okres Český Těšín) a Czesław Dropczyński (předseda výboru Zarządu Oddziału Miejskiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczpospolitej Polskiej w Cieszyńie) za účasti předních členů sdružení dobrovolných hasičů a představitelů měst a obcí z obou stran řeky Olše podepsali tuto

smlouvu při slavnostním aktu na radnici v Cieszyne dne. Tato smlouva je uzavírána k výročí 10 let od podpisu první smlouvy o spolupráci.

Hlavní náplní smlouvy je koordinace vzájemné spolupráce mezi SDH a OSP, přípravou pro poskytování vzájemné pomoci v případě ohrožení živelnými pohromami, povodněmi a požáry a koordinací

společných příprav s cílem ochrany obou měst a obce Chotěbuz před následky živelních pohrom. Rovněž je důležitá výměna vzájemných zkušeností v oblasti spolupráce s partnerskými městy a pomoc při navazování partnerských kontaktů polským a českým jednotkám.

ROSTISLAV WALICA,
SH ČMS OKRESK ČESKÝ TĚŠÍN

Kadłubiec: Velmi mne ovlivnilo to, jak jsem vyrůstal

Osmdesát let oslavil 22. července profesor Daniel Kadłubiec, celý srdcem Těšíňan, ale také etnograf, folklorista, etnolog, lingvista, bohemista a polonista.

Člověk nevšedního ducha i neutuščené energie. Letos například píše tři knihy, a proto jsme museli přesunout společně plánovaný cyklus o krocích do Těšínských listů.

Rodák z Karpentné se po vojné usadil v Českém Těšíně, kde našel první místo ve zdejší zemědělské škole. Poté přednášel na řadě vysokých škol v Česku i v Polsku. Pochází z učitelské rodiny s dlouhou tradicí, i jeho praděd učil, obě sestry byly kantorkami a učí i jeho dcera Daniela.

„Vyrůstal jsem v nevšedním prostředí. V podhorské víscé, kde se ještě v meziválečném období třela mnohdy bída s nouzí, což je vidět i na mé skupinové fotografii z první

Profesor Kadłubiec si se starostou rozuměli, a to nejen proto, že starostovi rodiče také zasvětili část života těšínskému folkloru.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

třídy, kde část dětí je bosa. Přes to všechno mi rodiče a další příbuzní byli lidmi velkého intelektu, nevšedních zájmů, bojovného ducha. Můj otec společně se svým kolegou Karolem Boberem, s nímž učil v Bystřici, v roce 1933 slyšeli, že v rakouském Salzburgu bude dirigovat Vídeňskou filharmonii slavný Arturo Toscanini.

Sedli na kola, a byly to těžké bicykly bez převodů nebo odlehčených rámců, týden šlapali do pedálů, aby tu krásu slyšeli. Spali cestou v kupkách sena, nebo jim někdo nabídl nocleh. Dodnes si pamatuji, jak otec vyprávěl, že v jedné alpské soutěsce poblíž Semmeringu v noci jen tak pod hvězdami poslouchali, jak někdo nádherně hraje na housle,“ popisuje profesor Kadłubiec. Dlužno dodat, že sám si k osmdesátinám splnil obdobný sen. Jel si užít představení Traviaty do slavné londýnské Royal Opera House, kam jej pozval jeho syn s vnukem, který ve městě pracuje jako počítačový expert.

Profesor Daniel Kadłubiec je autorem mnoha publikací s regionální tematikou a více než šesti stovek článků. Věnuje se především bádání naší kultury a těšínského nářečí, je autorem mimo jiné knih Płyniesz Olzo, která vyšla na konci loňského roku v druhém, rozšířeném a aktualizovaném vydání. Dále sestavil 200

příběhů v těšínském nářečí, které vydal v souboru Těšínský vypravěč Jozef Jeżowicz. Publikoval řadu odborných knih, ale také hornické povídky Skoro zapomniane a Górniczy śmiech.

Je laureátem mnoha cen, mimo jiné byl za svou vědeckou i popularizační činnost odměněn titulem Slezan roku, dále titulem Velvyslanec polského jazyka, cenou Slezského smaragdu a dalšími. Je také zasluhivým občanem našeho města.

Ve své publikační činnosti buduje lokální patriotismus a pocit hrdosti pro příslušnost k regionu Těšínskému Slezsku.

Je také dlouholetým předsedou MK PZKO v Českém Těšíně – Mistřovicích, kde pořádá řadu kulturních, sportovních i zábavních akcí pro všechny občany této městské části bez rozdílu národnosti, a také Bal śląski na Strělnici.

Panu profesorovi přejeme z celého srdce STO LAT! (DH)

Pořízení elektromobilu pro potřeby Městského úřadu Český Těšín

Akceptační č. 02251721

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Město získalo v měsíci červnu 2017 „Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR“ na pořízení elektromobilu pro potřeby Městského úřadu Český Těšín. Osobní automobil bude sloužit jako referenční vůz zaměstnanců městského úřadu pro účely služebních cest nejen v rámci města Český Těšín, ale i v přilehlém okolí s ohledem na jeho kratší dojezdovou vzdálenost.

Město Český Těšín se řadí dlouhodobě mezi města se zhoršenou kvalitou ovzduší. Cílem pořízení elektromobilu je snížení negativních vlivů dopravy na zdraví obyvatel a životní prostředí, tj. zejména snížení emisí z dopravy a snížení hlukové zátěže, a to prostřednictvím podpory využívání vozidel s alternativním pohonem. Díky publicitě vyobrazené na elektromobilu se zároveň rozšíří povědomí o možnostech ekologického způsobu dopravy. Pořízení elektromobilu bude mít rovněž pozitivní vliv na rozpočet města, a to z důvodu nízkých provozních výdajů.

Projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí České republiky na základě rozhodnutí ministerstva životního prostředí.

KAMILA KUCZEROVÁ,
PROJEKTOVÝ MANAŽER

Senior academy začíná

Dne 13. září zahájí Městská policie Český Těšín pro seniory našeho města tzv. Senior academy, která bude obsahovat celkem 11 lekcí a je určena občanům starším 65 let. Jedná se o komplexní preventivní projekt, který bude ukončen při slavnostním předáním certifikátů. Případní zájemci se mohou hlásit u pí. **Đurčkové, tel.: 724 865 928.**

Místo konání: Gymnázium v Českém Těšíně, Frýdecká 689/30 (aula)
Čas: 14.00 hod. – 15.30 hod.

Počet účastníků: 30
Jedná se vždy o středu!

OBSAH:

- 1 – Seznámení se s projektem SENIOR ACADEMY
- 2 – Bezpečný domov a okolí (HZS)
- 3 – Zdravotní rizika ve stáří a poskytování první pomoci vč. praktické

keho nácviku (ZZS Moravskoslezského kraje, p.o.)

4 – Psychologie reklamy, šmejdi a on-line nakupování (Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z.s.)

5 – Černá kronika aneb Ze soudních síní (Policie ČR)

6 – Základy sebeobran, použití slzných a pepřových sprejů

7 – Domácí násilí páchané na seniorech (Bílý kruh bezpečí)

8 – Senior jako účastník silničního provozu (Krajský koordinátor BESIP Pavel Rakus)

9 – Trénink paměti

10 – Sociální služby pro seniory, kompenzační pomůcky a organizace poskytující služby pro seniory (Mgr. J. Rodáková)

11 – Slavnostní ukončení v prostorách těšínské radnice za účasti lektorů a účastníků kurzu (RED)

Fotograf hřmotné práce i tiché přírody

Uplynulo 25 let od smrti Jana Byrtuse. Život významného českého fotografa, občana města Český Těšín, vzal nečekaný a překvapivě rychlý konec 27. července 1992 v ostravské nemocnici, aniž se dožil sedma-padesáti let.

Narodil se 8. listopadu 1935 v Mos- tech v Jablunkova jako jediné dítě v rodině železničního dělníka Pavla Byrtuse. Jeho matka byla Eva Pyško- vá. Vystudoval průmyslovou školu až v Bystřici pod Hostýnem, fáral jako horník, pracoval na železnici,

Janu Byrtusovi je, zdá se ode dne, kdy se rozhodl pro fotografii, jasné, že ideová a výtvarně estetická úroveň každé tvorby je závislá jak na míře a hloubce zájmu o téma, tak na vřelosti zanícení pro tvůrčí obor. A v tom je vlastně i vysvětlení, proč vyrostl v mistra československé pracovní fotografie.

VÁCLAV JÍRŮ

v Těšínském divadle a jablunkovském kulturním domě.

První fotografie publikoval v roce 1960, když mu slavný spisovatel science fiction Ludvík Souček ve fotografické hlídce Mladé fronty zveřejnil fotoreportáž z Bohumína. Brzy jej Václav Jířů, šéfredaktor čtvrtletníku Fotografie, nazval profesionálem mezi amatéry. Fotografováním se začal živit v roce 1966 v oddělení propagace Třineckých železáren, ve werku působil téměř do předčasné smrti.

Dvě základní témata Byrtusovy tvorby byla práce a příroda. Známe jsou jeho seriály Člověk a ocel, Prales Mionší, Hutě a hutníci, Trpyt v trávě a další. V roce 1981 nakladatelství Olympia vydalo Byrtusovu, dnes nedostupnou, knihu Beskydy, obdobnou obrazovou publikaci Jeseníky již nedokončil. Ve vydavatelství Orbis vyšlo více než 200 Byrtusových pohlednic.

Jířů: Byl to mistr!

Již zmíněný Václav Jířů Byrtuse považoval za „mistra československé pracovní fotografie“; tak nadepsal svoji črtu v Literárním měsíčníku č. 2 roku 1978. O vztahu k oběma základním námětům, hřmotné práci a tiché přírodě, fotograf promluvil v rozhovoru s autorem těchto řádků v ostravském deníku Nová svoboda 18. února 1978 pod titulkem „Druhá“ příroda Jana Byrtuse.

Své práce publikoval ve více než padesáti českých, slovenských i zahraničních časopisech. Prezentoval se na desítkách výstav u nás i v zahraničí.

Žel, některé Byrtusovy rozměrné fotografie vzaly za své s devastací hotelu na Visalajích nebo při změně majitele českotěšínské restaurace na Hlavní třídě.

Byl nositelem titulu AFIAP, který obdržel od nezávislé švýcarské fotografické organizace v roce 1976. Byl činný ve Svazu českých fotografů. K jeho přátelům patřili další českotěšínské fotografové - Rudolf Peřina a Vladislav Galgonek nebo Jozef Vričan z Horní Suché, z Prahy za ním do Českého Těšína jezdil Taras Kuščynskij, nejznámější český fotograf ženských aktů přijížděl ovšem sám, bez krásných modelek.

Vlastní místo mezi všemi

Jana Byrtuse jsem znal důvěrně, bydleli jsme od sebe přes jeden panelák na českotěšínském sídlišti na Slezské ulici a v našich bytech jsme se navštěvovali. Jako dnes vidím hubeného dlouhánka s vlasy demonicky bílými. Ani podle jeho vzezření nebylo pochyb, že městem kráčí umělec.

Přední teoretik a kritik umělecké fotografie Vladimír Remeš v publikaci Jan Byrtus, kterou v edici Podobry v roce 1982 vydalo nakladatelství Profil, Byrtuse srovnal s jinými velikány české fotografie - Václavem Jířů, Karlem Hájkem, Vilémem

Heckelem, Jaromírem Funkem, Václavem Chocholou, Františkem Kraslem, Fedorem Gabčanem, Petrem Sikulou, Vladimírem Kolářem - a došel k závěru: „Jan Byrtus mezi nimi všemi zaujímá své vlastní místo. Nejen že vytvořil nehynoucí pomník Ostravsku... Vytvořil i symbol jeho významu.“

Byrtuse o příslovečný vlas minula éra digitální technologie, která s revoluční vervou nastoupila brzy po jeho předčasném skonu. Fotografoval ještě na svitkový film a kinofilm. Byl jedním z posledních, kdo znali vzrušení při vyvolání filmů i fotografií, kdo pracovali v přítmi černých komor prosycených výparů zásaditých vývojek a kyselých ustalovačů.

Pouze malá část Byrtusovy tvorby je barevná. Soudil, že černobílá fotografie nám dává větší představivost, silnější emoce a fantazii.

Pěťadvacáté výročí Byrtusova skonu od dubna do června připomněla Hollarova galerie Muzea Šumperk, vystavila jeho cykly Jeseníky, Trpyt v trávě, Beskydy a Prales Mionší.

IVO HAVLÍK

FOTO | JAN BYRTUS, MUZEUM ŠUMPERK

Vítání ptačího zpěvu se i letos vydařilo

Na sklonku jara se na mostě přes Ropičanku sešlo 26 účastníků už tradičního Vítání ptačího zpěvu, které uspořádali místní ornitologové.

Další akce proběhly koncem dubna a v první dekádě května na více než sto třiceti místech po celé republice; letošní rok se tak bezpochyby stal rekordním ročníkem v počtu zorganizovaných vycházek.

Skorci se předvedli

Účastníci se seznámili s ptačími obyvateli lokality Vrbiny mezi soutokem řeky Ropičanky a Olzy. Na přítoku hraniční řeky mohli už před oficiálním zahájením programu pozorovat vyvedenou rodinu skorců vodních, která jim připravila nevšední podívanou. Mládka posedávala po kamenech a dožadovala se od dospělých potravy. Když se jeden z rodičů objevil, začala pískat, natrásat se, a které z mláďat bylo hlasitější, to dostalo více. Jeden ze skorčích rodičů byl dokonce kroužkovaný, ale odečíst data se nepodařilo; pravděpodobně však jde o jedince kroužkovaného na tomto místě před několika lety.

Ukázalo se 38 ptačích druhů

Pozorování skorčí rodiny doprovázel zpěv konipasa horského a občas se objevila kachna divoká.

O kousek dále si ve starém stromě brhlík lesní pro sebe upravil strakapoudi dutinu a v silném stativovém

Konipas bílý.

dalekohledu si každý mohl jeho technicko-uměleckou stavbu prohlédnout. Během vycházky se představovaly další ptačí druhy, např. kosi černí, drozdi zpěvní, strakapoudi velcí, holubi hřivnáči, přilétli i rorýsi obecní, v korunách zpívaly tři druhy nenápadných budníčků (menší, větší i lesní). U řeky překvapil hlasitým zpěvem drobný střízlík obecný a na závěr se ukázal i pestrobarevný stehlík obecný. Celkem

Během jarních procházek šlo spatřit i ptačí námluvy. FOTO | IVO HAVLÍK

jsme jen během dopolední vycházky zaznamenali 38 druhů ptáků, a kdyby akce trvala ještě déle, byl by seznam pozorovaných druhů určitě ještě bohatší.

Překvapení v síti a neobvyklý výskyt na řece

Velkým překvapením byl leisek černohlavý, který se jako vůbec první z opeřenců chytil do nastražené sítě. Tento druh je na východě Česka vzácný a v této lokalitě byl zastížen poprvé. Zblízka si mohli přítomní prohlédnout nejen tohoto nevšedního hosta, ale také další ptačí druhy. Na řece nechyběli morčáci velcí – tito dříve velmi vzácní a plaší vodní ptáci se nyní předváděli v plné kráse. Poněkud neobvyklé bylo pozorování slípky zelenonohé, která zde vzácně zimuje a nyní se zdržela až do hnízdění sezony.

Nejen ptáci

Kromě ptačích obyvatel mohli účastníci vycházky obdivovat (a někteří i ochutnat) také porosty česneku medvědího i léčivý česnáček lékařský. Na závěr si mohli rozebřit propagační materiály s ptačí tematikou, dozvěděli se důležité informace o nebezpečných prosklených plochách a seznámili jsme je i s některými probíhajícími projekty.

Ornitologie je pro všechny

Ornitologie je sice věda, ale zdaleka není jen pro vědce. Na akci jsme si ukázali, že se může stát i velmi příjemným koníčkem a že se každý z nás může zapojit do tzv. občanské vědy. Jedná se o projekty, v jejichž rámci lidé sbírají na svých vycházkách údaje a vědci je pak zpracovávají. Účastníci těchto projektů přitom vůbec nemusejí být zdatnými ornitology s univerzitními znalostmi – každý přece snadno dokáže například sledovat hnízda čápů bílých ve svém okolí, nahrát zpěv dobře poznatelného strnada obecného na mobilní telefon či fotoaparát a nahrávku zaslat po internetu vědcům k analýze, dále sledovat hnízdění vlaštovek, počítat volavky na oblíbeném rybníku nebo úseku řeky či mapovat pro ptáky velice nebezpečné prosklené zastávky. Ornitologie tedy nepředstavuje jen pozorování ptáků, ale nabízí i pohyb v přírodě a zajímavé a přínosné využití volného času.

DANIEL KRÉNEK, MILAN BRONČLÍK

Nejlepší žáci vynikají snad ve všech oborech

Cílevědomost, píle, soutěživost, slušnost, zájem o vzdělání, svědomitost. Tato slova mnohokrát zazněla během oceňování nejlepších žáků základních a středních škol v Českém Těšíně.

Starosta Vít Slováček připomněl, že město je již od dob svého vzniku považováno za město škol a vzdělanosti a vděčí za to i učitelům, kteří jsou ochotni s nadanými dětmi pracovat i mimo vyučovací hodiny a podporovat je v jejich snažení.

Ocenění, které si na sklonku června převzalo 23 dívek a chlapců, je myšleno nejen jako poděkování za jejich dosavadní snažení, ale také je podporou do budoucna. Žáci, kteří vynikají v mnoha oborech, obdrželi poukázky na nákup sportovního zboží a také knihy. Jejich ocenění si

nenechali ujít ani jejich rodiče nebo prarodiče. „Vzdělání je největším a nejcennějším darem, který vám ni-

kdo nedokáže vzít,“ uvedla na závěr místostarosta Gabriela Hřebačková.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Miliony do oprav

Do oprav škol o letošních prázdninách putovalo z krajského rozpočtu zhruba 120 milionů korun. Kraj financoval i rekonstrukci ústředního topení a kotelny v Albrechtově střední škole za 7,7 milionu korun a celkovou rekonstrukci elektroinstalace v budově Gymnázia Josefa Božka za téměř 12 milionů korun. „Letos se opravy týkají celkem 36 budov v majetku kraje, z toho by mělo být 24 oprav hotovo do konce srpna, další pak nejpozději do konce roku,“ říká Stanislav Folwarczny, náměstek hejtmána kraje pro školství. V celém letošním roce je naplánováno celkem 90 akcí oprav škol a školských budov za 225 milionů korun, financovaných z rozpočtu kraje. Jde většinou o opravy elektroinstalací, sociálních zařízení ve školách, opravy fasád a střeš, zateplení budov, rekonstrukci kotelen, jídelen, kanalizací a odpadů. (RED)

Má ji rád, nemá ji rád. Soutěžte o knižní bestseller

Příběh českotěšínské tiskárny FINIDR se začal psát v roce 1994. Nynější jediný majitel Jaroslav Drahoš tiskárnu založil se dvěma společníky. Z počátečních písmen zakladatelů vznikl název tiskárny FINIDR.

V prvním roce měla tiskárna pouhých 19 zaměstnanců, všichni dělali

vše. Už po desíti letech působení na trhu se však stala největší tiskárnou v České republice i Evropě a dnes má 460 zaměstnanců. Díky svému týmu ročně vyrobí na nejmodernějších strojích více než 24 milionů kusů knih, které vyváží do 45 zemí světa.

K výrobě všech knih využívá ekologicky šetrnou elektrickou energii z obnovitelných zdrojů. Jako jedna z mála tiskáren vyrábí knihy bez uhlíkové stopy a k výrobě používá papír FSC®. Záleží jí na vzdělanosti dětí a mládeže, spolupracuje s Albrechtovou střední školou a organizacemi

Celé Česko čte dětem, Člověk v tísni, Zdravotní klaun, ADRA aj. Dělá radost také mnoha dětem a studentům darovaným papírem, s kterým mohou tvořit. Pro své zaměstnance je FINIDR synonymem moderní české stabilní firmy. Více informací najdete na <http://www.finidr.cz/>.

SOUTĚŽ NA KONEC LÉTA S FINIDREM

Hrajte a vyhrajte knižní novinku „Má ji rád, nemá ji rád“, thriller spisovatelky Sharon J. Bolton z nakladatelství Domino (více na <https://www.dominoknihy.cz/>). „Věříme, že dobré knihy si cestu ke čtenáři vždy najdou.“

Ostravské nakladatelství Domino přináší svým čtenářům kvalitní knihy již po dvacet let – své tituly nabízí jak v klasické, tak v elektronické podobě. Nabídka knih podléhá pečlivému výběru šéfredaktorky Karin Lednické, majitelky a zakladatelky nakladatelství Domino. Není proto náhodou, že v portfoliu nalezneme také mnoho bestsellerů (Skrytá těla, Dívka, která si říkala Tuesday, Připravena zemřít) a světových spisovatelských špiček (Jeffery Deaver, Robert Ludlum či nejnověji Lauren Groff). Široký záběr žánrů potěší každého milovníka knih – v Dominu si prostě přijdete na své, ať už vás zajímá napínavá četba, romantika, historie, nebo literárnější tituly.

KUPÓN – SOUTĚŽ O BESTSELLER

1. Kdo v Českém Těšíně tiskne knihy?

- A)** Chuck Noriss
B) FINIDR
C) Johannes Gutenberg

2. Co se v tiskárně FINIDR vyrábí?

- A)** Knihy
B) Ocelové profily
C) Auta

3. Kdy vznikla tiskárna FINIDR?

- A)** 1994 **B)** 2017 **C)** 1455

4. S jakou organizací tiskárna FINIDR úzce spolupracuje?

- A)** Česko nechte dětem
B) Celé Česko čte dětem
C) Nechci a nebudu číst dětem

5. Kdo je majitelem českotěšínské tiskárny FINIDR?

- A)** Andrej Babiš
B) Karel Gott
C) Jaroslav Drahoš

Jméno, příjmení:

Adresa:

Telefon:

Vystřižnutý kupon se správně zakroužkovanými odpověďmi zasílejte na adresu Městský úřad, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, případně jej odevzdejte na podatelnu úřadu v termínu do 6. října. Výherce budeme informovat telefonicky.

7. - 9. 9. 2017

místo konání areál KaSS na ulici Střelníční

ČESKÝ TĚŠÍN

mezinárodní
**ŘEZBÁŘSKÉ
SYMPÓZIUM**

Těšíme se na Vaši účast!

otevřeno

čtvrtek 10.00 - 18.00 hod.

pátek 9.00 - 17.00 hod.

sobota 9.00 - 15.00 hod.

Nejkrásnější pohádka v ZŠ Pod Zvonek

V rámci každoročních projektů pro 1.-5. ročník se v květnu v KaSS odvíjelo dějství v pořadí již pátého projektu, tentokrát na téma Nejkrásnější pohádka. Žáci prvního stupně dokázali zaplnit sál kulturního střediska hned třikrát - hosté zhlédli vtipné podání pohádek O dvanácti měsíčkách, O perníkové chaloupce, Lotrando a Zubejdu.

ZUZANA FÚRIKOVÁ, ZŠ A MŠ POD ZVONEK

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Studentská praxe v Trianonu

Na přelomu prázdninových měsíců se v prostorách spolku Trianon začalo scházet pět studentů Gymnázia Josefa Božka, kteří se upsali k deseti dnům práce pod dohledem zkušených zaměstnanců.

Věnovali jsme se různorodým činnostem, především separaci elektronických zařízení, ale také jsme si mohli vyzkoušet tvorbu vlastního projektu a získat cenné zkušenosti do budoucna, což je nesmírné plus.

Za všechny mohu říct, že jsme dostali jedinečnou příležitost naučit se pracovat v novém kolektivu, zjistit něco o chodu spolku a taky se pře-

svědčit, že veškeré ekologické činnosti mají smysl.

Celou dobu jsme kolem sebe měli ostatní pracovníky Trianonu, kteří byli velice nápomocní a neváhali nám poradit v těžké chvíli, čímž nám celou letní praxi ještě zjednodušili. Po práci jsme se tedy domů vraceli unavení, ale s dobrým pocitem a novými zkušenostmi. Díky podpoře města Český Těšín jsme také obdrželi za naše snažení finanční odměnu, čímž samozřejmě žádný student v dnešních dobách nepohrdne.

KAMILA SIKOROVÁ,
ÚČASTNICE LETNÍ PRAXE

ATLETKA SIMONA VRZALOVÁ SE STALA DVOJNÁSOBNOU MEDAILISTKOU MČR NA DRÁZE

Baví mě běh, ne honba za rekordy a tituly

Pro dva cenné kovy si na šampionátu v Třinci doběhla Simona Vrzalová z Českého Těšína. Odchovankyně třinecké atletiky závodící za Vítkovice získala stříbro v běhu na 1500 metrů a zlato v běhu na 5000 metrů.

V běhu na 1500 metrů jste celou dobu byla před Kristiinou Mäki, nakonec vás předběhla. V závěru vám začaly docházet síly?

To ne. Měla jsem běžet ještě rychleji, byly jsme takhle domluvené. Rovnou mi řekla, že celý závod neodtáhne, že to mám udělat já. Souhlasila jsem. I kdybych běžela za ní, stejně by mi utekla. Kristiina je ve finiši hrozně dobrá, proto jsem měla v plánu ji utahat, což se mi bohužel nepovedlo. Loni se mi to podařilo, utekla jsem jí, tentokrát to nevyšlo.

Cítíte zklamání, že jste neobhájila titul i v běhu na 1500 metrů?

Abych řekla pravdu, ani moc ne. Jsem ráda, že jsem zdravá, že mě běhání baví, prostě si to užívám. Nemíním se pořád honit za tituly a za limity, z toho člověk přece nemůže mít radost.

Na pětikilometrové trati dlouho vedla Lucie Maršánová z Pardubic. Překvapila vás velkým náskokem, který si postupně vytvořila?

Znám ji, čekala jsem, že takhle poběží, že se mi pokusí utéct. Řekla jsem jí, že nebudu startovat, takže byla hrozně ráda, ale když jsem do závodu nastoupila, byla zklamaná. Věřila jsem si na ni. V jednu chvíli mi přišlo, že má pořád větší a větší náskok, trenér na mě začal řvát, ať ji začínám stahovat, tak jsem ho poslechla. Když jsem Lucku dohnala, trochu jsem si odpočinula a pak

Běžkyně Simona Vrzalová se stala mistryní a vicemistryní ČR na dráze.

FOTO | ROMAN BASELIDES

měla více sil ve finiši. Závěrečnou třístovku jsem šla nadoraz.

Těsně před metou závodu na pět kilometrů vás komentátor označil za fenomén českého běhání. Jak se vám to posloučalo?

Jo, tohle říkal? Nevnímal jsem to, soustředila jsem se na finiš, už jsem to chtěla mít za sebou.

Patnáctistovka se běžela po půl sedmé, pětka o hodinu a půl později. Zvažovala jste, zda nastoupit či nenastoupit do obou závodů?

Původně jsem měla v plánu jít jen tu patnáctistovku, ale mamka mě chtěla vidět běžet i pětku. Řekla jsem, tak dobře. Kdyby se mistrov-

ství nekonalo v Třinci ale někde jinde, třeba v Praze, běžela bych jen 1500 metrů.

Co jste mezi oběma závody dělala?

Pokecala jsem s mamkou, s kamarády. Chtěla jsem něco málo snít, ale zapomněla jsem na to. Najedla jsem se den před závodem, pořád hodně jím. Trenér tvrdí, že jsem přibrala, takže budu muset zhubnout.

Jak se cítíte po dvou vysilujících závodech?

Cítím se dobře, není to pro mě žádný problém, jeden den se taková porce dá zvládnout. Klidně bych teď zaběhla i desítku.

Přestože už za Třinec nezávodíte, vnímala jste podporu místních příznivců?

Jasně. Měla jsem tady spoustu známých z Třince, Českého Těšína a dokonce i z Ostravy.

Říkáte, že musíte zhubnout. Není to tak dávno, co jste prohlásila, že se snažíte jíst zdravěji.

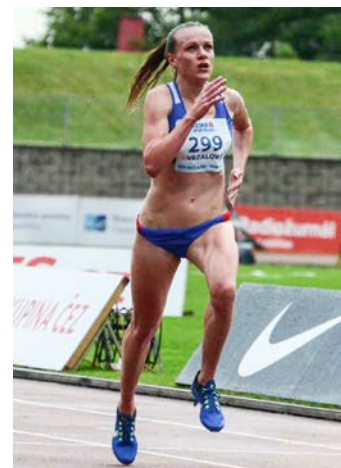
To je pravda. Loni jsem se v jídle docela držela, ale letos se mi to už tolik nedaří. Do zdravého jídla se budu muset více nutit.

Užila jste si šampionát na stadionu, kde jste s vrcholovou atletikou začínala?

Samozřejmě. Vždycky to může být lepší, ale nemám proč být zklamaná. Jsem spokojená. Mamka mi udělala nástěnku, do sbírky přibily další dvě trofeje.

Vadilo vám proměnlivé počasí? V půl sedmé bylo relativně teplo, v osm večer vydatně přšelo.

Myslím si, že počasí bylo takové ideální, v horku běhám nerada. Jen při té pětce tolik pršet nemuselo. (BA)

Denk získal pro českotěšínské plavce první medaili

Plavci Slavoje prorazili na krajských závodech.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

První plavecká sezona klubu TJ Slavoj Český Těšín skončila nad očekávání dobře. Šestice svěřenců trenéra Ivana Makaje si vydobyla účast na krajském přeboru.

V kategorii do jedenácti let vybojoval pro Slavoj historicky první medaili Daniel Denk – získal bronz na 100 m znak a na 50 m volným způsobem skončil devátý. Výsledky dalších českotěšínských plavců: Kateřina Dehnerová: 4. místo – 200 m volný způ-

sob, 11. místo – 100 m znak, Matyáš Pastor: 6. místo – 100 m znak, 8. místo – 50 m volný způsob, Bára Kuligová: 12. místo – 100 m znak, Michaela Rucká: 5. místo – 100 m polohový závod, 10. místo – 100 m znak, Eliška Mitrengová: 7. místo – 100 m znak, 7. místo – 200 m znak. Na základě dosažených časů Denk a Dehnerová postoupili z krajského přeboru na mistrovství Moravy, jehož se vždy účastní 24 nejlepších plavců v každé disciplíně, kde na svých tratích obsadili shodně dvacáté místo. (RED)

EVA KURICOVÁ VYVÁLČILA DVĚ PRVENSTVÍ NA PRESTIŽNÍCH TURNAJÍCH V POLSKU

Českotěšínské judisté sbírají medaile

V červnu letošního roku vznikl nový oddíl s názvem JUDO Český Těšín, z.s. Kromě toho jsou zájemcům o tento sport nadále k dispozici dva kroužky v DDM Český Těšín.

Pod hlavičkou nového oddílu se zúčastnili již dvou turnajů a na obou si vedli znamenitě. První akcí byl mezinárodní turnaj v polském Sosnowci (11. června), kterého se zúčastnilo téměř 250 závodníků z Polska, České republiky i Slovenska. Na závody poprvé vyrazil Martin Adamiec a hned z toho bylo slušné třetí místo. Na druhé příčce skončil Jan Kuric, který prohrál pouze jeden svůj zápas. Ostatní závodníci (Matěj Lederer, Eva Kuricová, Jana Kolondrová) svým soupeřům vůbec nic nedarovali, všechny svoje zápasy vyhráli a zaslouženě se tak radovali ze zlatých medailí.

Týden poté proběhl druhý turnaj v polské Bochni, byl to jubilejní dvacátý Międzynarodowy Turniej Judo w Kopalni Soli Bochnia. Pro mladé judisty to byl neskutečný zážitek – 248 metrů pod zemí, v solné jeskyni, bez denního světla a internetu. „Nebylo by na škodu si to zopakovat i v příštím roce,“ usmál se kouč českotěšínských judistů Luboš Wiejacki.

Medailisty dekorovala hvězda – Kubacki

Závodů se zúčastnilo celkem 509 závodníků z rekordních 74 oddílů a 10 států Evropy (Rakousko, Bělorusko, Chorvatsko, ČR, Litva,

Českotěšínské judisté se prosadili na turnajích v Polsku.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Německo, Slovensko, Ukrajina, Maďarsko a Polsko). Čestným hostem turnaje byl vynikající polský judista Rafał Kubacki (mistrovství světa – dvě zlaté, jeden bronz, mistrovství Evropy – zlato, dvě stříbra a pětkrát bronz, mistrovství Polska – 17krát zlato), který dokonce dekoroval medailisty!

V první den turnaje se představili dva judisté z Českého Těšína, vý-

sledek byl padesát na padesát. Pavel Lomozík se snažil, ale po dvou vítězstvích následovaly dvě prohry a nakonec z toho bylo pouze deváté místo. Dalším naším závodníkem byl Jan Kuric, jeho přičiněním se Českotěšínské judisty radovali z medaile, konkrétně z bronzu. Ve stejném duchu pokračovaly také nedělní závody. Jana Kolondrová tentokrát nestačila na své zahraniční soupeřky

a obsadila pátou pozici. Eva Kuricová rozjela svoji kategorii ve velkém stylu – první ippon následoval již po šesti sekundách. Před časovým limitem porazila i své ostatní soupeřky a bylo z toho výborné první místo. „Všem našim závodníkům za jejich nasazení a výsledky v takovéto konkurenci moc blahopřejeme,“ řekl trenér Luboš Wiejacki a pokračoval: „Koncem června jsme se sešli, abychom opekli párky a zakončili sezonu. Během července naši závodníci odpočívali, ve druhé polovině měsíce se v Řece zúčastnili vystoupení na srazu trabantistů.“

Oddíl zve do svých řad nové zájemce

Judisté, kteří se už z prázdnin vrátili nebo měli přestávku před dalším prázdninovým dobrodružstvím, se už začátkem srpna začali pozvolna připravovat na další závody. Pokud by tento sport zaujal i vás, judisty najdete v areálu VOP GROUP, s.r.o, na ul. Lípová 1128, v budově č. 1, v prvním poschodí, číslo dveří 20.

Oddíl se věnuje trénování všech věkových kategorií – od malých dětí až po dospělé. Tyto skupiny budou mít oddělené tréninky tak, aby trenéři mohli přizpůsobit výuku nebo trénink nejen fyzickým, ale i mentálním schopnostem účastníků.

Podrobnosti lze získat prostřednictvím internetových stránek klubu (www.judoceskytesin.cz), na Facebooku (JUDO Český Těšín) nebo přímo od trenéra Luboše Wiejackého na telefonním čísle 606 340 506. (RED)

Druhý turnaj v tarokách vyhrál Martin Szczerba

Druhý mezinárodní turnaj v tarokách v rámci Grand Prix Slezska 2017 proběhl v poslední květnovou sobotu ve velkém sále KaSS Střelnice.

Taroková liga je česko-polská, její historie sahá až do roku 1997. Nejprve se hrálo jen v okolí Bielsko-Bialé, až v roce 2007 se soutěž rozšířila i na českou stranu. V současné době se ročně hraje dvanáct turnajů, osm v Polsku, čtyři v ČR. Všechny turnaje jsou neziskové a nejedná se ani o hazard – hraje se pouze o žetony. Soutěžící sice platí startovné 200 Kč (v Polsku 30 zlotých), tyto peníze však slouží k pokrytí nákladů spojených s občerstvením a obědů

pro hráče. Českotěšínského turnaje se zúčastnilo 48 hráčů, z toho bylo 28 hráčů z Polska. Vítězem se stal

Martin Szczerba z Nebor, nejlepším polským hráčem byl Piotr Kine z Bielsko-Bialé, který skončil na

Český Těšín hostil turnaj mezinárodní tarokové ligy.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI

třetím místě. „Na průběh turnaje se přišlo podívat i několik českotěšínských tarokářů, takže lze předpokládat, že naše taroková rodina se v příštím roce rozroste o další hráče. Účastníkům se velice líbily nejen ceny, ale i prostory zrekonstruovaného kulturního střediska Střelnice a přilehlé Těšínské restaurace, která zajišťovala občerstvení a oběd pro hráče,“ řekl organizátor turnaje David Nerodil a dodal: „Případné další zájemce o tuto česko-polskou ligu bych odkázal na internetové stránky www.taroky.cz podsekcce GP Slezska. Závěrem bych rád poděkoval Radě města Český Těšín za poskytnutí záštity nad tímto turnajem.“ (RED)

Josef Marha zavítal do Českého Těšína

V březnu letošního roku do Českého Těšína zavítal Josef Marha, který oblékal v nejslavnější hokejové lize světa dresy Chicaga nebo Anaheimu.

V úvodní části besedy se někdejší úspěšný hokejový útočník podělil se zhruba šesti desítkami účastníků o svůj bohatý profesní život. Vyprávěl jim o fungování NHL a švýcarské ligy, kde strávil nejpłodnější část své kariéry a s týmem Davosu získal pět mistrovských titulů. Druhá a podstatně delší část byla věnována otázkám publika, které se netýkaly výhradně hokeje, ale také života ve Švýcarsku. Mimo zábavných historek útočník s reprezentačními zkušenostmi před

nimi předestřel mementa své kariéry. Po oficiální části se účastníci besedy s Josefem Marhou fotili a prohlíželi si jeho reprezentační dres, dres Chicaga, zlatou medaili nebo zlatý prsten pro vítěze švýcarské ligy.

Josef Marha přijal pozvání klubu mládeže Basement, spadajícího pod KM Filadelfia, který se snaží čas od času zvát zajímavé hosty. Již dříve uspořádal víkendový pobyt s bývalým americkým mariňákem nebo besedu s trojnásobným vítězem rallye ČR. Mezi zajímavými hosty, které klub připravuje pozvat v novém školním roce, je český dobrodruh, který už procestoval kus světa.

ONDŘEJ ZWIERZYNA, VEDOUcí KLUBU MLÁDEŽE BASEMENT

FOTO | ARCHIV

Tenisté vyválčili vyšší soutěž

Žáci tenisového oddílu TJ Slavoj Český Těšín, kteří vyhráli oblastní soutěž – zleva Rostislav Slíž, Dominik Pawlik, Šimon Špirka, Matyáš Sochor, Klára Bystroňová a Zuzana Mlčochová.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Starší žáci tenisového klubu Slavoj Český Těšín si napřesrok zahrají vyšší soutěž – oblastní přebor.

Družstvo starších žáků TJ Slavoj Český Těšín ve složení Klára Bystroňová, Zuzana Mlčochová, Dominik Pawlik, Rostislav Slíž, Matyáš Sochor, Šimon Špirka a Pavel Wróbel si zajistilo postup do Oblastního přeboru Moravskoslezského kraje.

Úspěch je o to cennější, že v "A" skupině Oblastní soutěže první třídy neztratili ani bod, když postupně porazili Biocel Vratimov, Tennis Hill Havířov, Vitality Slezsko, Tenispont FM, TC Třinec a TK Slavia Orlová. Nemaou zásluhu na velkém úspěchu tenisového oddílu TJ Slavoj Český Těšín mají trenéři Jakub Rašik a Pavel Wojtyla.

(RED)

Hokej v Těšíně se dále rozšiřuje

I v nadcházejícím ročníku 2017-2018 budou mladí hokejisté z Českého Těšína startovat ve stejných mládežnických soutěžích jako doposud.

Kromě toho je vedení klubu přihlásilo do kategorie starších žáků sedmých a osmých tříd, po delší přestávce se na těšínském ledě představí i mladší dorostenci. Přijďte naše hokejisty povzbudit v bojích

o co nejlepší příčky ve svých kategoriích!

Již podruhé se v Českém Těšíně uskuteční celorepubliková náborová akce s názvem Pojd' hrát hokej, a to ve čtvrtek 21. září od 16.00 hodin. Stejně jako v minulém ročníku čeká na děti mnoho zábavy a aktivit na ledě i mimo něj. Každé nově přichodí dítě dokonce obdrží dres české hokejové reprezentace.

PETRA NEVELŠOVÁ

Na zimním stadionu proběhne akce Pojd' hrát hokej.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Sjezdař Petr Folvarčný vévodí Evropskému poháru

Báječnou sezonu v MTB downhillu letos prožívá juniorský sjezdař Petr Folvarčný z Českého Těšína.

Po páté přičce v úvodním závodě série Evropského poháru IXS, který se jel v květnu ve slovinské Kranjské Goře, bral ve druhém závodě v německém Willingenu zlato! Díky vítězství se mladý závodník vyhouplnul do čela celkového hodnocení Evropského poháru. Další úspěch na sebe nenechal dlouho čekat. Týden poté

následoval závod světového poháru UCI Mountain Bike DH v rakouském Leogangu, kde si Folvarčný na své oblíbené trati dojel pro vynikající 13. místo. Oproti předchozím sezonám prošla proslulá trať v Leogangu výraznou změnou. Díky tomu, že zasypali dlouhý místní rockgarden, postavili více skoků, a tím trať podstatně zrychlili, Folvarčný mohl naplno využít své zkušenosti z tréninku na bikrosových tratích v Českém Těšíně a Třinci a pořádně se opřít do pedálů.

„V zimě jsem absolvoval pestrou a tvrdou zimní přípravu, včetně mentálního koučinku, abych lépe zvládal fyzickou i psychickou náročnost Světového poháru. Za těch sedm let, během nichž závodím, jsem zjistil, že v této disciplíně se musím naučit skloubit sílu, vytrvalost a výbušnost a k tomu mít na startu pevné nervy. Snad se mi to daří, i když vím, že mám před sebou ještě hodně tvrdé práce. Především v příštím roce, kdy přejdu z juniorské kategorie do kategorie elite. Letos jsem absolvoval

i závody, ve kterých se mi moc nedařilo. Na tratích, jaká je kupříkladu ve francouzském Lourdes v Pyrenejích nebo Sestola v Itálii, musím ještě zapracovat,” řekl Petr Folvarčný.

Díky těmto skvělým výsledkům mladý biker splnil nominační kritéria Českého svazu cyklistiky a v září bude reprezentovat Českou republiku na mistrovství světa v Austrálii ve městě Cairns. Nebude scházet ani na mistrovství republiky – v Koutech nad Desnou bude chtít Folvarčný atakovat nejvyšší příčky. (RED)

FOTBALISTŮM ČESKÉHO TĚŠÍNA VSTUP DO NOVÉHO ROČNÍKU KRAJSKÉHO PŘEBORU NEVÝŠEL

Tým kouče Beneše čeká na první výhru

ČESKÝ TĚŠÍN – HÁJ 1:5

Krátce po zahájení hry Sostřonek vysunul Kišku a ten rozjásal příznivce. Zvýšení měl na kopačce I. Kantor, jeho střelu do prázdné brány vykopl jeden ze zadáků. To byl stěžejní moment, protože o pár minut později si Byrtus dal smolného vlastence a po změně stran Háj zosudil mátožně hrající domácí dalšími čtyřmi góly. „Byl to jasně nejhorší výkon mužstva pod mým vedením. Pod ostudnou porážkou se podepsali zejména zkušení hráči, dobře organizovaný soupeř nás trestal po zbytečných ztrátách ve středu pole,“ lálel domácí trenér Richard Beneš. V letní přestávce přišel o Popelku, Fizka a Lojka, v ka-

bině se naopak objevila vendryšská dvojice Byrtus – Pecha. „Kádr máme dostatečně široký, další hráče už nepotřebujeme, hodil by se nám snad typický útočník. Rádi bychom se pohybovali v horní polovině tabulky tak, aby se na naši hru dalo koukat. O případném postupu jsme se vůbec nebavili, klub se musí zkonsolidovat,“ zdůraznil Beneš.

BRANKY: 7. Kiška – 32. Byrtus vlastní, 67., 69. a 81. Lampa, 73. Pouwedeoi. Poločas: 1:1.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Matuszek (75. Malyjurek), Byrtus, Rac, J. Zogata (66. Kupczak) – Konečný, I. Kantor (26. Michalisko), Sostřonek, S. Zogata, – Mendrok – Kiška. Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – FRENŠTÁT 1:3

Český Těšín na prahu nového soutěžního ročníku zakopl a upadl. Tři kola, jeden bod, skóre 3:9. Druhé domácí vystoupení svěřenců trenéra Beneše mělo takřka stejný průběh jako to první – zásluhou Konečného se domácí radovali z rychlé branky, ale nakonec jim zbyly oči pro pláč. O několik minut později srovnal Malý a ve druhém poločase Klimpar dvěma zásahy strhl vítězství na stranu Valachů.

BRANKY: 6. Konečný – 53. a 85. Klimpar, 23. Malý. Poločas: 1:1.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Bolek, Rac, Byrtus, Kupczak – Michalisko (70. Malyjurek), Sostřonek, S. Zogata, Konečný – Mendrok (70. J. Zogata) – Kiška. Trenér: Beneš.

BÍLOVEC – ČESKÝ TĚŠÍN 1:1

V prvním venkovním střetnutí fotbalisté Českého Těšína zčásti napravili domácí blamáž v premiérovém utkání sezony. O vyrovnávající branku se postaral Kiška, který opět uchvátil svou fotbalovostí – vysunutého brankáře pokoril lobem z dobrých pětatřiceti metrů.

BRANKY: 9. Seidler – 48. Kiška. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Pecha – Matuszek, Byrtus, Rac, Bolek – Hradečný, Sostřonek, S. Zogata, Konečný (86. J. Zogata) – Kiška (90. Mendrok) – Folwarczny (81. Michalisko). Trenér: Beneš.

(RED)

FOTO | ROMAN BASELIDES

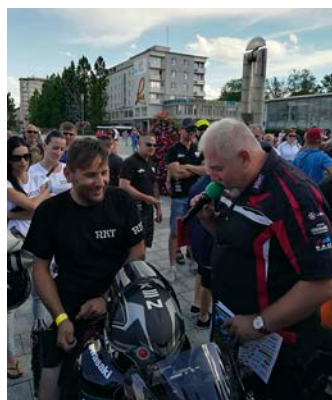
Českotěšínský závodník řezal zatáčky na Kahanu

Na začátku měsíce července se jely v Těrlicku tradiční závody O zlatý kahan. V nejsilnější kubatuře suberbiku nad 600 ccm se závodu účastnil už poněkoliště Nabul Racing Team z Českého Těšína v čele s jezdcem číslo osm, Martinem Klichem. Ten se v konkurenci top jezdců z Lichtenštejnska, Německa, Irska, Slovenska a neposlední řadě jezdců z České republiky umístil z třiceti tří přihlášených na skvělém devatenáctém místě. Po závodech byli spokojeni zároveň závodník Martin Klich, stejně jako

jeho mechanik Jaromír Žákovčik. Jak oba uvedli, při peripetiích s počasím to byl kvalitně odjetý závod, který ukázal, jakým směrem se dát dál v dalších závodech.

V dalších měsících čekají českotěšínský tým závody na Slovensku, kde se Klich již párkrát umístil na stupních vítězů, a tradiční zakončení sezony v Dymokurech u Jičína, kde už možná otestuje českotěšínský jezdec nový stroj Kawasaki zx10rr model 2017. JAREK BECRUS

FOTO | ARCHIV ZÁVODNÍKA

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
 Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebačková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamační roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz,
bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz

Vážení a milí návštěvníci Těšínského divadla, stejně jako v minulých sezonách, tak i letos jsme pečlivě zvažovali, jaký repertoár máme vybrat, abychom vám nabídli nejenom hodnotnou zábavu, ale také silný umělecký zážitek. Věříme, že hry, které jsme vybrali, splňují ona kritéria a my se těšíme na shledanou s vámi v Těšínském divadle. V této sezoně uvidíte na České scéně tragikomedii Kočičí hra podle stejnojmenného románu Istvána Örkényho, divadelní komedii Woodyho Allena Zahraj to znovu, Same, muzikálovou poemu Pa.di.pa.ré, polskou klasiku Morálka paní Dulské, adaptaci hry Williama

Shakespeara Večer tříkrálový aneb Cokoli chcete a českou klasiku - Pytlákovu schovanku.

Scena polska zaprasza swych widzów na przezabawną komedię Klub kawalerów, tragedię Emila Zegadłowicza Lampka oliwna, Opowieść wigilijną Charlesa Dickensa, gorzką komedię czeskiego autora Petra Zelenki Job interviews, ponoć jedną z najzabawniejszych współczesnych komedii Mayday oraz francuską sztukę o niełatwej miłości Tektonika uczuć.

Využijte výhod předplatného! Zachcemy do wykupienia korzystnego abonamentu! (RED)

Jarek Nohavica bude opět v Těšíně

V netradičním podzemním termínu (3.-8. 10.) se letos koná 27. ročník Mezinárodního divadelního festivalu Bez hranic.

Festival zahájí představení „Herec a truhlář Majer“ ze Studia Hrdinů, kde jeho hlavní protagonista získal v prestižních anketách ocenění herec roku 2016. V tragikomedii „Kočičí hra“ v podání divadla z Hradce Králové se představí oblíbená Pavla Tomicová. Hra „Olga“ (Horror z Hradce) Divadla Letí z Prahy získala četná významná ocenění (inscenace roku 2016, česká hra roku 2016), hlavní představitelka Pavlína Štorková se umístila na 1. místě za ženský herecký výkon v několika prestižních divadelních anketách.

Čeští a polští tvůrci se sešli v představení „Poslední zhasne světlo“ (Theater. J. Kochanowskiego, Opole), kde účinkuje také populární Kristýna Leichtová a Vojtěch Štěpánek. Těšínské divadlo uvede hru „Oliwowa lampka“. V plénu se představí Bílé divadlo s tradiční harendou. Z Bratislavy přijede slavná

herečka, režisérka, performerka Sláva Daubnerová, držitelka cen světových festivalů.

Významná ocenění získalo rovněž představení „Nie mów nikomu“ (Scena Robocza z Poznania), které dává divákům možnost poznat svět neslyšících. Pro rodiny

s dětmi bude mít zvláštní kouzlo představení „Opowieści z niepamięci“ v režii jednoho z největších umělců světa Dudy Paiva (Nizozemsko).

Do slovanského světa fantazie a hudby zvou tvůrci hudební inscenace „Do dna“ (v Krakově neustále vyprodané představení). Kvalitní polskou hudební scénu reprezentuje Wiktoria Węgrzyn koncertem „Historia Agnieszky Osieckiej“. Z doprovodných akcí je připravena konference a výstava „Charta 77“ a dvě výstavy divadelní fotografie. Pro mládež jsou připraveny filmy a setkání s českými a polskými disidenty a předními umělci. Festival uzavře koncert Jaromíra Nohavici.

Další podrobnosti budou uvedeny na www.borderfestival.eu. (RED)

Rada města Český Těšín vyhlašuje v souladu s ustanovením zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění **konkursní řízení na obsazení vedoucího pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace**

Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace. Předpokládaný termín nástupu: 1. 7. 2018. Uzávěrka přihlášek je 22. 9. 2017. Bližší informace na úřední desce, na webu města nebo u Karin Pribulové, tel.: 553 035 311.

„AVION“

CITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

Čtvrtek 7. 9. v 17 hod.

PŘEDNÁŠKA: BIOLOGIE V KRIMINALISTICE

Petr Pyszko, odborný pracovník Muzea Těšínska, přednese přednášku na atraktivní a neobvyklé téma biologie v kriminalistice. Vstup zdarma

Pátek 8. 9. v 17 hod.

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY ČÍNA OKEM EVROPANA

Vernisáž výstavy analogových fotografií z cesty Čínou a beseda s autorem, Petrem Navrátillem. Výstava potrvá do 4. 10. Vstup zdarma

Pondělí 11. 9. v 17 hod.

DYSKUSIJNÝ KLUB CZYTELNÍKŮV - PL

Bědíme diskutovat o knize Lwa Tolstoj „Anna Karenina“. To historia miłosna wszech czasów, klasyk nad klasykami. Wstęp wolny

Pátek 15. 9. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON DAMIAN LUBER

Damian Luber je kytarista, který hraje složitou technikou fingerstyle. Je autorem bluesové hudby, hraje taky funky, jazz s prvky bossa novy. Vstupné 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

Čtvrtek 21. 9. v 17 hod.

PŘEDNÁŠKA: TĚŠÍNSKÉ LISTY, TĚŠÍNSKÉ MINUTY

Městský zpravodaj Těšínské listy získal několik republikových ocenění za kvalitu grafického i obsahového zpracování. Vstup zdarma

Pátek 22. 9. v 17 hod.

ČESKO-POLSKÝ DISKUSNÍ SALON: BEZ STEREOTYPŮ - ČEŠI A POLÁCI O SOBĚ NAVZÁJEM

Jerzy Pustelnik a Marian Siedlaczek budou diskutovat o dvou vášních svého života – fotografii a jazzu. Setkání bude moderovat Bogusław Dziadzia. Vstup zdarma

Čtvrtek 5. 10. v 17:00

PŘEDNÁŠKA: JIŘÍ TRĀNOVSKÝ - ŽIVOT, DÍLO A ODKAZ

K nejvýznamnější rodákům a osobnostem Těšínska patří Jiří Trānovský, evangelický kněz, básník a spisovatel. Letos si připomínáme 380 let od jeho úmrtí. Přednáší historik David Pindur. Vstup zdarma

Pátek 29. 9. v 9 hod.

COOLTURNÍ HODINA: ČTEME NĚMECKOU LITERATURU

Pořad bude věnován tvorbě Patricka Süskinda. Určeno pro žáky českotěšínských středních škol. Vstup zdarma

Pondělí 9. 10. v 17 hod.

DYSKUSIJNÝ KLUB CZYTELNÍKŮV - PL

Organizuje Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie. Wstęp wolny

Pátek 13. 10. v 17 hod.

ČESKO-POLSKÝ DISKUSNÍ SALON: BEZ STEREOTYPŮ - ČEŠI A POLÁCI O SOBĚ NAVZÁJEM

Hosty sportovního salonu budou David Drahonínský – český paralympionik, lukostřelec a Janusz Rokicki – polský paralympionik, vrhač koulí. Vstup zdarma

Středa 18. 10. v 17 hod.

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE: PO STOPÁCH PROTESTANTISMU V TĚŠÍNSKÉM SLEZSKU

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Čtvrtek 19. 10. v 17 hod.

PŘEDNÁŠKA: PETR BEZRUC

V letošním roce si připomínáme 150. výročí narození a zároveň 60. výročí úmrtí známého slezského barda Petra Bezruče. Vstup zdarma

Pátek 20. 10. v 17 hod.

PAR AVION

Režisér Radovan Lipus v rozhovoru o dávném Těšíně na starých pohlednicích a knize V kavárně Avion, která není s její autorkou Renatou Putzlacher-Buchtovou. Vstupné 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč

Pátek 27. 10. v 17 hod.

PUŠKINŮV EVŽEN ONĚGIN

Literární pořad k výročí Alexandra Sergejeviče Puškina. Zatímco ruský čtenář má Evžena Oněgina jediného, čtenář český si slavný Puškinův román může přečíst hned v pěti různých překladech. V čem se originál liší od svých českých verzí? O tom budou vyprávět ředitel Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a recitující herečka Martina Longinová.

Rezervujte si, prosím, místa. Změna programu vyhrazena.

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

KONCERTY V JAZZKLUBU NA STŘELNICI

01.09. * 20:00 MEMOARY (pop-rock)
 08.09. * 20:00 BASTARD + LAUTR (rock)
 15.09. * 20:00 HITY Z KAZEŤÁKU (disko)
 22.09. * 20:00 FORMACE JAZZ Q (jazz)
 06.10. * 20:00 POKÁČ (folk-pop)
 13.10. * 20:00 KAZACHSTÁN (progressive-art rock)
 20.10. * 20:00 SG SJETÝ GUMY + LAUTR (hard rock-heavy)

POHÁDKOVÉ NEDĚLE

O KOBLÍŽKOVÍ

10.09. * 15:00, sál KaSS „Střelnice“

Představení uvádí divadélko Šamšula z Karviné.

KÁŤA A ŠKUBÁNEK

15.10. * 15:00, sál KaSS „Střelnice“

Divadelní představení pro děti uvádí Divadlo D5, Praha.

CESTOPISNÉ VEČERY

21.09. a 12.10. * 18:00, Jazzklub na Střelnici

Cestopisné večery s prezentací fotografií a výkladem o cestování.

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

24.09. a 22.10. * 17:00 v KaSS „Střelnice“

IVO ŠMOLDAS A JANA RYCHTEROVÁ - PÁTÉ PŘES DESÁTÉ

26.09. * 19:00 v KaSS „Střelnice“

Zábavný pořad plný inteligentního humoru, vtipných komentářů a bystrého pohledu na aktuální společenské dění.

PRŮVAN V ŠATNÍKU

14.10. * 14:00 – 18:00 v KaSS „Střelnice“

Oblečení, které vám zevšednělo, může být pro jiné chybějícím kouskem v šatníku. Ať už hledáte, nebo nabízíte, jste vítáni!

Prodejci a prodejkyne nechť se hlásí do 30.9. skrze přihlašovací formulář na www.kassct.cz.

PROMÍTÁNÍ * PRO SENIORY *

14.09. * 10:00 LA LA LAND

Kino Central Český Těšín,

19.10. * 10:00 BÁBA Z LEDU

vstupné: 50 Kč

MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ, KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU

11. – 20. 10. Český Těšín – Cieszyn

Mezinárodní dekáda varhanní, komorní hudby a sborového zpěvu tvoří cyklus deseti významných koncertů vážné hudby v chrámech, kostelích a koncertních sálech Č. Těšína a Cieszyna, na kterých se široké veřejnosti prezentují pěvecké sbory, komorní tělesa, jednotlivci a další umělci z různých zemí. Těšit se můžete na Hudbu královen, Čtvero ročních období, Gentlemen's singers, Saxofonové kvarteto, Camerata Janáček, Jana Ostrého a mnoho dalších.

Dotaci na realizaci festivalu poskytl Moravskoslezský kraj.

* * *

ZÁJMOVÉ AKTIVITY

PRÁZDNINOVÁ FOTOSOUTĚŽ

Pozor pozor, prázdninová fotosoutěž pro děti končí 31.8. a proto nám neváhejte zaslat své zážitky z prázdnin na fotografiích! V září uspořádáme ze zaslaných snímků výstavu v KaSS „Střelnice“ a odměníme ty nejpovedenější. Každý účastník může zaslat max. 3 fotografie, soutěž je určena pro mladé fotografy do 18 let. Fotografie zasílejte na adresu info@kassct.cz.

HÁDANKÁŘI A KŘÍŽOVKÁŘI

informační schůzka: 4.9. * 16:00

setkání probíhá 2x měsíčně v pondělí 16:00 – 18:00 v KaSS „Střelnice“.

BESKYDSKÝ PŘEBOR

23.9. * 9:30 v KaSS „Střelnice“

Kroužek Hutníček pořádá ve spolupráci se SČHAK Beskydský přebor v řešení křížovek a hádanek.

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY PRO SŠ

11 lekcí včetně závěrečného společenského večera
 cena kurzu: 850 Kč / osobu

termín podání přihlášky: do 23.9.

termín zahájení kurzu: od 5.10. v KaSS „Střelnice“

KURZ TANCE A SPOL. VÝCHOVY PRO GYMNAZIUM

13 lekcí včetně závěrečného společenského večera
 cena kurzu: 950 Kč / osobu

termín zahájení kurzu: od 15.9. v KaSS „Střelnice“

TANEČNÍ KURZ PRO MANŽELSKÉ A PŘÁTELSKÉ PÁRY

9 lekcí včetně závěrečného společenského večera
 cena kurzu: 2600 Kč / pár

termín podání přihlášky: do 14.9.

termín zahájení kurzu: 18.9. ve 20:15 v KaSS „Střelnice“

HOBBY DANCE

cena kurzu: 600 Kč / pár

termín zahájení kurzu: 6.9. * 18:00

výuka probíhá v období září – červen, středa 18:00 – 20:00 v KaSS „Střelnice“

JIVE pro ženy

5 lekcí / cena kurzu: 500 Kč

termín podání přihlášky: do 28.9.

termín zahájení kurzu: 2.10. * 18:00 v KaSS „Střelnice“

PRO-AM / taneční profesionál – amatér

10 lekcí / cena kurzu: 2499 Kč / osobu

termín podání přihlášky: do 28.9.

termín zahájení kurzu: 2.10. * 19:00 v KaSS „Střelnice“

FOTOGRAFICKÝ KROUŽEK

kurzovné na školní rok: 900 Kč

informační schůzka: 5.9. * 16:00

výuka probíhá 2x měsíčně v úterý 16:30 v KaSS „Střelnice“

ŠKOLA MODELINGU

cena kurzu: 2500 Kč

termín zahájení kurzu: 6.9. * 18:00

kurz probíhá v období září – prosinec, středa 18:00 – 19:30 v KaSS „Střelnice“

MAŽORETKY SRDÍČKO

měsíční kurzovné: 250 Kč

informační schůzka: 5.9. * 14:30

trénink probíhá každé úterý 14:30 – 16:00 v KaSS „Střelnice“

HUBNĚTE S JÓGOU

měsíční permanentka: 300 Kč / 350 Kč

permanentka na 10 vstupů: 800 Kč

termín zahájení kurzu: 5.9. * 18:00 a 19:00

kurz probíhá každé úterý v 18:00 a 19:00 v KaSS „Střelnice“

JÓGA PRO DĚTI

měsíční kurzovné: 200 Kč

termín zahájení kurzu: 6.9. * 16:00

kurz probíhá každou středu v 16:00 v KaSS „Střelnice“

EXTERNO

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

Setkání probíhá každou středu 17:30 – 20:30.

BALETNÍ ŠKOLIČKA

měsíční kurzovné: 220 Kč

informační schůzka: 8.9. * 16:00 v KaSS „Střelnice“

PĚVECKÝ SBOR SLEZAN

Zkoušky probíhají každé pondělí v 17:30 v KaSS „Střelnice“

PS Slezan přijme do svých řad zájemce o sborový zpěv do všech hlasových skupin, soprán, alt, tenor a bas. Sbor má dlouholetou tradici a v repertoáru má skladby od klasiky po jazz, vystupuje na koncertech v ČR i v cizině.

Přihlásit se lze na tel.: 728 132 570 – předseda souboru

Nabídka kroužků pro školní rok 2017, 2018

Všechny děti mají právo navštívit vybraný kroužek a získat o něm informace

od 18. 9. 2017 do 22. 9. 2017 zdarma!

Kroužky začínají 25. 9. 2017 a končí 1. 6. 2018.

DDM Hrabinská 33

Zájmové útvary

Tanec

Moderní tanec - PINKEES (od 9 let)
Výrazový tanec
Irské tance - začátečníci
TS Gazely - irské tance
Šmoulíci (3 - 5 let)
Veselé cvičení (4 - 6 let)
Mix dance - taneční (6 - 8 let) **novinka**

Divadlo a umění

Diplomat
Improvizací k dobré mluvě **novinka**

Výtvarné aktivity

Pastelky (4 - 6 let)
Kreativní tvoření (6 - 9 let)
Netradiční techniky

Technika

Výroba dřevěných hraček
Radiotechnici
Lodní modelář
Plastikový modelář
Letecký modelář

Keramika

Keramika Hrniček
Keramika Zvonek (ZŠ Pod Zvonek)
Keramika - rodiče s dětmi **novinka**

Jazyky

Španělština - začátečníci
Španělština - pokročilí
Angličtina - dospělí zač., pok..
Francouzština - začátečníci

Vaření a příroda

Mistr kuchař
Mladý chovatel - zač., pokr.
Cukrárna u Niki

Kurzy

Kurz keramiky
Akrobacie na šálách - zač., pokr., dos.

CS Slovenská 1

Zájmové útvary

Kolektivní sporty

Florbal - příprava + repre
Florbal Elévi + repre
Florbal ml. žáci + repre
Florbal SŽ + repre
Volejbal (SŠ HOP)

Bojové sporty

Karate začátečníci
Karate pokročilí
Karate mírně pokročilí
Judo - příprava a začátečníci

Tradiční i netradiční sporty

Le Parkour mladší a starší
Badminton začátečníci a pokročilí
Košíková
Stolní tenis - začátečníci a pokročilí

Různé

Sportovní příprava pro děti (od 5 let)

Tanec

Mažoretky začátečnice
TS mažoretky
Roztleskávačky
Aerobic
Grand seniors **novinka**

Kurzy

Sebeobrana pro veřejnost (od 13 let)
Profesní sebeobrana Judo
Koně (JK Český Těšín)

KVC Zelená 3

Zájmové útvary

Tanec

Slezanek - příprava
Slezanek
Folklórní soubor Slezan
Orientální tance I. zač. a mírně pokr.
Orientální tance II. - pokročilí

Taneční kurzy

Baby klub
– taneční hrátky pro nejmenší (4-7 let)
TK Marendi
– taneční klub pro děti (7 – 15 let)

ICM Český Těšín

Různé

Doučování matematiky
Mladežnická rada ČT
Anglická konverzace
Fotografický kurz
Zumba
Možnost zahrát si stolní
fotbálek - zdarma

Dále nabízíme tyto služby:
poskytování informací zdarma
internet, wi-fi zóna
tisk, kopírování, skanování,
prodej karet ISIC, ITIC

!HLEDÁME LEKTORY!

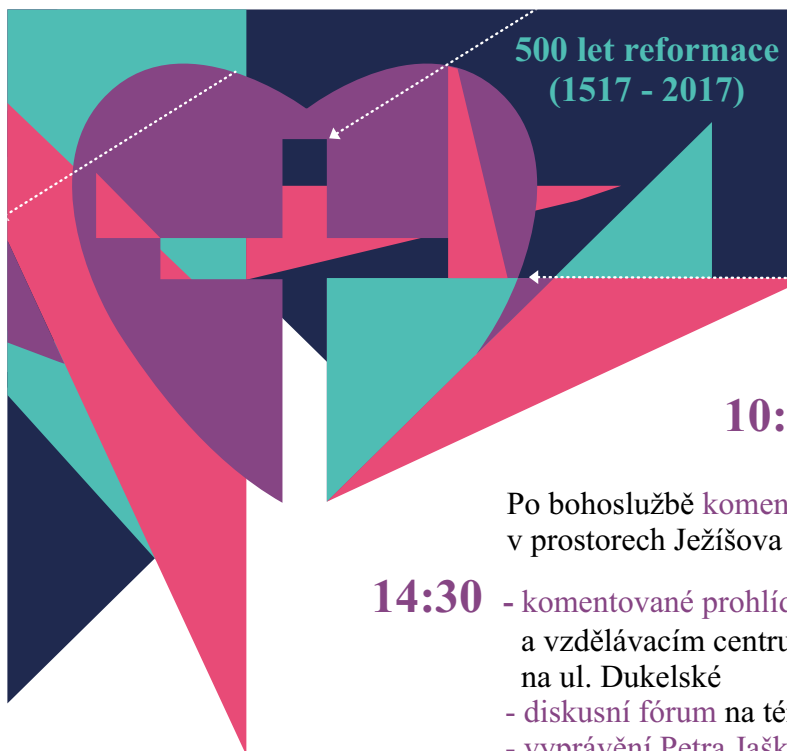
Angličtina - pro předškoláky
Mažoretky mírně pokročilé
Historický šerm
Irský step
Street dance
Country tanec
Clogging - americký step
Kanafas

DDM si vyhrazuje právo na změny v konání zájmových útvarů.

Více informací o zájmových útvarech najdete na stránkách

www.ddmtesin.cz

Evangelický den – *Dzień Ewangelicki*

17. 9. 2017

Cieszyn / Český Těšín

Evropská města reformace

10:00 - bohoslužba v Ježíšově kostele
na Vyšní bráně, Cieszyn

Po bohoslužbě komentované prohlídky v Muzeu protestantismu
v prostorech Ježíšova kostela.

14:30 - komentované prohlídky v Muzeu protestantismu v Diakonickém
a vzdělávacím centru Vladislava Santariuse (DVC) v Českém Těšíně
na ul. Dukelské
- diskusní fórum na téma „Význam a aktuálnost reformace“
- vyprávění Petra Jaška o životní zkušenosti věznění v Súdánu
- přednáška Daniely Fiačanové na téma „Anna Třanovská,
roz. z Polansdorfu - věrná služebnice Páně“, manželka
Jiřího Třanovského (1592 - 1637)
(prostory DVC a ústředí Slezské církve evangelické a. v.)

- „sejšn pro mládež“, kino Central v Českém Těšíně

17:00 - koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava v evangelickém kostele Na Nivách
- koncert je pořádán k 500. výročí reformace ve spolupráci s organizátory Svatováclavského
hudebního festivalu
- v programu zazní skladby J. S. Bacha, J. Brahmsa a také Symfonie č. 5
zvaná Reformační od F. Mendelssohna-Bartholdyho
Heiko Mathias Förster (DEU), dirigent
sólita: Henryk Böhm (DEU), baryton

Vstupenky na koncert zakoupíte ve farních sborech Slezské církve evangelické a. v.,
on-line na <http://www.shf.cz> nebo v obvyklých předprodejích.

Cena: 180 Kč (dospělí), 120 Kč (studenti, senioři), 50 Kč (děti do 15 let)

STEŽKA PRO DĚTI

14:00 – 16:00 hodin

park Adama Sikory, Český Těšín

lanové aktivity, skákové hrady,
poznávací aktivity, balónky,
mega bubliny, cukrová vata, ...

MALÝ PRINC

17:00 – 18:00 hodin

KaSS Střelnice, Český Těšín

divadelní představení pro děti i rodiče
v podání Těšínského divadla BAJKA
vstup zdarma

PROGRAM PRO DĚTI

Pořádá Slezská církev evangelická a. v. za podpory Ministerstva kultury ČR a města Český Těšín.

Slezská církev
evangelická a. v.

MINISTERSTVO
KULTURY

MĚSTO
ČESKÝ TĚŠÍN

1re FORMACE

500

ČAS ODVAHY
CZAS ODWAGI

Bližší informace na:
www.sceav.cz/ed

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

AKCE

29. 9., 9.30-11.30 pro MŠ, od 17.00 veřejnost

POHÁDKOVÝ LES – AKCE PRO RODIČE S DĚTMI A MŠ

Místo konání: park Frýdecká, Český Těšín. Kontakt: 774 730 038

Pro děti budou připravena pohádková stanoviště v lesoparku Frýdecká. Děti budou plnit různé úkoly, které zabaví vaše děti. Těšíme se na vás. Více informací najdete na www.ddmtesin.cz.

PROJEKT ICM „MLÁDEŽ KRAJÍ“

Město Český Těšín získalo dotaci na projekt z Evropské unie s názvem „Mládež krají“. Dotační program umožňuje mladým lidem ve věku 15-26 let z Českého Těšína realizaci vlastních nápadů, kterými mají možnost oživit aktuální dění ve městě a strukturuji si svůj volný čas. Podporuje jejich iniciativu, tvořivost. Projekt přináší změnu a prospěch veřejnosti, ale také důležitá témata (aktivní občanství, interkulturní vzdělávání, sociální začleňování slabších skupin). Uplatňuje různé vzdělávací přístupy a metody (cizí jazyky, finanční odpovědnost, plánování, umění vyjednat v praxi).

ICM Český Těšín se učí a učí v GRUZII

Zástupci ICM Český Těšín se zúčastnili školicího kurzu v Gruzii podpořeného z programu Erasmus+. Cílem školení bylo seznámit se s jednotlivými mládežnickými aktivitami v Gruzii a porovnat je se zkušenostmi dalších účastníků z Arménie, Česka a Polska. Zároveň to byla příležitost odprezentovat na mezinárodní úrovni těšínské zkušenosti s vedením mládežnické rady, s mládežnickými iniciativami a prioritami, které naše mládež má.

Zapoj se i ty

ICM Český Těšín dlouhodobě realizuje své aktivity nejen na městské, ale také krajské a národní úrovni. Několikrát ročně se také její členové účastní mezinárodních školicích nebo studijních setkání. Zapoj se i ty na <http://icm-tesin.webnode.cz/>.

ZAGREJ MI MUZYČKO

Mezinárodní folklorní setkání pod názvem „Zagrej mi muzyčko“ se uskuteční v termínu 22.-24. 9. v Českém Těšíně a Cieszyne v rámci akce „Poklady z těšínské truhly“.

Po tři dny se budeme setkávat s lidovou kulturou našeho regionu v podání našich předních folklorních souborů a muzik.

V pátek (22. 9.) se setkáme v KaSS Střelnice s domácím českotěšínským folklorním souborem Slezan, folklorním souborem Ol-drzychowice a polskou kapelou Ochodzita.

Víkendový sobotní večer (23. 9.) můžeme společně strávit pod Piastovskou věží na nádvoří Zámku v Cieszyne za účasti kapel Mion-ší Dolní Lomná, Wałasi z Istebné, 4smyki-gorolsko muzyka z Oldřichovic a Silesian Dixie Band z Českého Těšína.

Nedělní program (24. 9.) v rámci Těšínského jarmarku od 11 hodin zahájí kapela Lipka z Jablunkova na Górze Zamkowej v Cieszyne. Představí se další kapely a soubory: Cimbálová muzika Slezan Český Těšín, Lipka a Bukón z Jablunkova, Slezanek z Českého Těšína, dětský Zespól Pieśni a Tańca Ziemi Cieszyńskiej a kapela Torka. Hudba, zpěv a tanec se neobejde bez tradičních pokrmů a prodejních stánků. Zveme všechny Těšíňany!

Akce se koná v rámci projektu „Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“, číslo projektu CZ.11.2.45/0.0/0.0/15_003/0000332. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ,
DDM ČESKÝ TĚŠÍN

TRUHLU OTEVŘEME NA STŘELNICI

Ve dnech 22.-24. září se uskuteční mezinárodní akce Poklady z těšínské truhly. Milovníci tradic a lidového umění se po roce opět sejdou v obou městech. Organizátoři Zamek Cieszyn a Dům dětí a mládeže v Českém Těšíně společně připravili řadu kulturních a vzdělávacích akcí.

Zahájení a symbolické otevření truhly proběhne letos na české straně v KaSS „Střelnice“ v pátek (22. 9.) od 19 hodin. Vystoupí domácí folklorní soubory a hosté z Polska.

Workshop na cestách proběhne v sobotu (23. 9.). Letošní výprava po regionu nabídne návštěvu do Muzea Zofii Kossak v Górkach Wielkich, dále navštívíme Chlebowou chatu s ukázkami výroby domácích produktů včetně ochutnávky a naši cestu za poznáním zakončíme v centru obce Brynna.

Sobotní večer společně prožijeme na nádvoří Zámku v Cieszyne, kde se sejdou hudebníci lidových muzik i jazzových kapel z našeho regionu, zakončují a společně zahrají na jam session. Velká pozornost bude

věnována XII. ročníku Těšínského jarmarku, který se tradičně koná v neděli (24. 9.). Stará řemesla, lidová tvorba, regionální kuchyně a bohatý kulturní program přilákají širokou veřejnost. Nebudou chybět koncerty lidových muzik a souborů pod Piastovskou věží. Nedělní program bude doplněn zábavními aktivitami a workshopy pro naše nejmenší návštěvníky i dospělé.

U příležitosti životního jubilea a ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje se uskuteční výstava paní Blaženy Slovákové, naší přední folkloristky a regionální umělkyně tradiční výšivky.

Výstava pod názvem „MISTRNÝ TANEC JEHLY S NITÍ“ se uskuteční od 15. 9. v Galerii Most.

Akce je pořádána za finanční podpory Moravskoslezského kraje a města Český Těšín.

PROJEKTY

Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska

REG. ČÍSLO CZ.11.2.45/0.0/0.0/15_003/0000332

Město Cieszyn a COK Dom Narodowy Cieszyn ve spolupráci s projektovými partnery městem Český Těšín a Domem dětí a mládeže Český Těšín získaly evropský projekt pod názvem „Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“ v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020.

Cílem projektu je zvýšení turistické atraktivity na základě společné turistické nabídky budované okolo fenoménu a dědictví těšínské lidové kultury. Za tímto účelem vznikne společné Centrum Folklóru Těšínského Slezska, které bude místem prezentace a koordinace turistického produktu založeného na lidové kultuře Těšínského Slezska.

Vznik společného Centra Folklóru Těšínského Slezska bude disponovat dvěma pobočkami: v Národním

domě (Dom Narodowy) v Cieszyne a v Domu dětí a mládeže v Českém Těšíně. Budou vytyčeny 3 přeshraniční turistické trasy propojující lidovou kulturu, typická místa a osoby na území Cieszyne/Českého Těšína. Trasy budou propojeny mobilní aplikací a budou prvkem městské hry, po jejímž absolvování bude turista v Centru odměněn drobným upomínkovým předmětem s typickými těšínskými motivy.

Fyzická realizace projektu byla zahájena 2. 1. 2017 a předpokládáné datum ukončení realizace projektu je 29. 12. 2019. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

LUCIE BAČÍKOVÁ,
KOORDINÁTOR PROJEKTU

Senioři cestovali kolem světa

S letním slunovratem proběhla v domově pro seniory Centra sociálních služeb na Sokolovské ulici každoroční zahradní slavnost spojená s narozeninovou sešlostí. Letošní tematický program celé akce byl inspirován dobrodružným románem Julese Vernea Cesta kolem světa za 80 dní.

Na základě sázky Philease Fogg v podání ředitele organizace a další literární postavy ztělesněné místostarostkou města Gabrielou Hřebackovou procestovali hlav-

ní hrdinové celý svět za 80 minut a symbolickou sázkou vyhráli. Pomyslné cestování světem formou sehraných scének zaměstnanci a klienty zařízení nadchlo nejen ostatní klienty, ale i jejich rodinné příslušníky, dobrovolníky, hosty z partnerských domovů z České republiky a Polska. Celé odpoledne bylo protkáno krásným počasím, humorem, dobrou náladou a bohatým občerstvením.

GABRIELA KUFFOVÁ,
CSS ČESKÝ TĚŠÍN

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

ProfiMarket

Montážní technika a materiály

Prodejna nově otevřena
na adrese 28. října.

Kopírování - TISK - LASER

Kopírování černobílé či barevné až do formátu A0, tisk z USB, tisk fotek, kalendářů, vizitek, prání, na plátno, krouž. či kov.vazba, skenování, tisk letáček, bannerů, samolepek, laminování, potisk triček, mikin, hrnečků, plyšáků, saténu, kovu, gravírování do dřeva, kovu apod.

Adresa: Odboje 12, Český Těšín

www.alevan.cz

www.gravirovanitesin.cz

Ing. Marek Zborník
BEZPEČNOST PRÁCE A POŽÁRNÍ OCHRANA
Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
marek.zbornik@atlas.cz

- revize hasicích přístrojů, hydrantů a elektro
- služby v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany pro firmy a organizace
- zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby
- prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů, požárních hadic, plnění láhví CO2
- prodej bezpečnostních tabulek

NEJLEVNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

AUTO-GAZDA.cz

SÍDLÍME
NA NOVÉ
ADRESE

- půjčovna dodávek
- půjčovna osobních vozidel
- půjčovna nosičů kol
- půjčovna přívěsů
- půjčovna střešních boxů

Auto-Gazda.cz
Strojnická 398, Český Těšín

rezervujte na telefonu
735 095 095

www.cpzp.cz/205

Moje máma už to ví!

Staňte se pojištěncem ČPZP do 30. 9. 2017 a využijte např.:

- Plavání ZDARMA nebo se slvou
- Až 1 000 Kč na plavecký kurz pro děti
- Až 1 500 Kč na očkovaní
- Až 3 000 Kč pro ženy těhotné či po porodu a pro miminka

810 800 000
www.cpzp.cz

kód pojišťovny
205

Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna

LAST MINUTE BULHARSKO LETECKY Z OSTRAVY na 8 dní (7 nocí)

Penzion Mečta , 2*, Kiten, BS	09.09. - 16.09. > 9450 Kč! (10950)
Hotel Lotos , Kiten, BB	09.09. - 16.09. > 10450 Kč! (11950)
Hotel Sigma , Kiten, HB	09.09. - 16.09. > 11950 Kč! (13950)
Hotel Plovdiv , Primorsko, HB	09.09. - 16.09. > 11950 Kč! (13450)
Hotel Temida , Primorsko, BB	09.09. - 16.09. > 10450 Kč! (11950)

LAST MINUTE CENY AUTOKAROVÝCH ZÁJEZDŮ S PRŮVODCI

Český ráj , 3*h, PZ, HB	17.09. - 23.09. > 5450 Kč! (6350)
Lázně Dudince , 3*h, HB, B, P	17.09. - 23.09. > 6100 Kč! (6450)
Východní Čechy , 3*h, PZ, HB	24.09. - 30.09. > 4950 Kč! (6250)
Heviz, Maďarsko , 4*h, FB, B	24.09. - 30.09. > 7950 Kč! (7450)
Polsko, UNESCO , 3*h, PZ, HB	27.09. - 01.10. > 6950 Kč! (7950)
Budapešť, Eger , 3*h, PZ, HB	28.09. - 30.09. > 3550 Kč! (3950)
Termal Kesov , 3*h, HB, B	28.09. - 01.10. > 3950 Kč! (4550)

1-denní adventní zájezdy: Krakov (590,-), Wroclaw (690,-), Vídeň (690,-)

BS=bez stravy, BB=snídaně, HB=polopenze, FB=plná penze, PZ=pozn. zájezd, P=procedury v ceně, h=hotel, B=bazén v ceně. **V závorce je původní cena.**

**Sledujte naše aktuální ceny na www.ckztour.cz
Slevy až 30%, katalogy zasíláme zdarma.**

Cestovní kancelář A-Z TOUR tel: 558 551 187-9, www.ckztour.cz

Pro-Ject
AUDIO SYSTEMS

authorized TOP PHONO - PARTNER

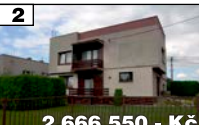

Prodejna gramofónů, příslušenství a LP desek v Třinci
Čistíme LP desky na zařízení zn. Pro-Ject

www.hifistyl.cz
Tel.: 603 841 784

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA
Český Těšín, s.r.o.

1 555 000,- Kč <u>Staveb. parcela 1284m²</u> ČT- Dolní Žukov	2 2 666 550,- Kč <u>RD ČT- Horní Žukov</u>	3 1 560 500,- Kč <u>RD Český Těšín</u> ČT- Úvoz
4 1 972 500,- Kč <u>RD Chotěbuz</u> Zpupná Lhota	5 2 475 000,- Kč <u>RD Návsí, Harcov</u>	6 1 060 500,- Kč <u>RD Dolní Lutyně</u>
7 2 249 000,- Kč <u>RD Haviřov Suchá</u>	8 7 085 000,- Kč <u>Bytový dům</u> Český Těšín - centrum	9 1 128 400,- Kč <u>Byt Osvl.3+1</u> ČT Hlavní Třída

Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí, družstevních bytů a rekonstrukcí

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-reality.cz

MALÍŘSTVÍ – NATĚRAČSTVÍ

- nátěry – okna, dveře, radiátory a střechy
- malování bytů a skladů
- drobné zednické práce – štuk, omítky, stěrky atd.

Josef CHOWANIEC

Slezská 1392/14
737 01 Český Těšín
Mob.: 737 435 958 IČ: 731 69 994
e-mail: josef.chowaniec@seznam.cz

Fajn půjčka

800 888 120 bezplatná linka
www.faircredit.cz

Fair Credit | FAJN půjčka
půjčte si od 4 000 do 50 000 Kč

- Rychlost v pohodlí Vašeho domova
- Férovost
- Individuální zákaznický přístup
- Transparentnost
- Profesionální jednání
- On-line přehled nad svým účtem
- Pojištění schopnosti splácet

AUTOSKLO TRINEC

VÝMĚNA VEŠKERÝCH AUTOSKEL I Z POJIŠTĚNÍ NA OSOBNÍ A NÁKLADNÍ VOZIDLA, AUTOBUSY A SPECIÁLNÍ STROJE

TÓNOVÁNÍ AUTOSKEL BEZ DEMONTÁŽE
ČIŠTĚNÍ KLIMATIZACÍ A INTERIÉRU VOZIDEL NEJÚČINNĚJŠÍ METODOU OZÓNEM

PLNĚNÍ KLIMATIZACE + DEZINFEKCE KLIMATIZACE A CELÉHO INTERIÉRU OZÓNEM = S TÍMTO LETÁKEM ZA AKČNÍ CENU 600 Kč

☎ 558 330 005 ☎ +420 603 261 195
info@autosklotrinec.cz
facebook.com/autosklotrinec

Frýdecká 64, Třinec
NAJDETE NÁS vedle bývalé čerpací stanice AGIP (nyní MOL) kousek od restaurace Napoleon

JSME TADY PRO VÁS JIŽ 25 LET
GARANCE KVALITY A VAŠÍ SPOKOJENOSTI

SMOLO si poradí s nebezpečným odpadem stejně jako se starou střechou

Komunální odpady z regionu se před uložením na skládku shromáždí v logistickém centru v Ostravě-Bartovicích. Provozuje jej specializovaná firma SMOLO, pro níž je skládkování až nevyhnutelným řešením. Odpady se snaží ekologicky využít a aktivně hledá nové způsoby recyklace.

„Teprve od nás se velké přepravní dávky odváží na skládky, čímž zmenšujeme zatížení silnic i ovzduší a přispíváme k ochraně životního prostředí. Celý cyklus musí proběhnout do 48 hodin,“ říká David Melichar, jednatel společnosti SMOLO Services. Dodává, že jako regionální firma se sídlem v Třinci i její pracovníci, kteří bydlí v regionu, kladou velký důraz na ekologii.

Tato firma patří s dalšími pěti dceřinkami do skupiny SMOLO, která je silným regionálním hráčem v odvětví zpracování, ale také hledání nových způsobů získávání energie a surovin z komodit, které se doposud jen skládají či efektivně nevyužívají.

SMOLO se dovede poprat i s odpadky z okolních železáren, stavebními zakázkami velkého rozsahu, nebezpečnými i kontaminovanými odpady ze zdravotnictví, sváží zbytky jídla z kuchyní, ale najde využití i pro starou střechu.

„Ročně zpracujeme přes 130 tisíc tun průmyslových a dvacet tisíc tun komunálních odpadů, k tomu ještě poměrně velké množství stavební-

ho, zdravotnického a bioodpadu. Část je dále využitelná, tu separujeme na třídící lince a expedujeme zpět do výroby. Prodlužujeme tím materiálům život, šetříme prostředí i zdroje na Zemi, které nejsou nekočné,“ doplňuje Melichar.

Prach z železáren je extrémně slaný

SMOLO je jediným zpracovatelem odprašků z Třineckých železáren a částečně ostravského ArcelorMittalu. Drobné prachové částice, které zachycují nové filtry, jsou problematické v uskladnění i v dopravě. Obsahují až 47 procent soli, rychle rozežírají obyčejné dopravníky, a proto si firma vyvinula vlastní, odolnější.

Dodnes v celé Evropě neexistuje technologie na efektivní recyklaci odprašků a obvykle se ukládají do vytěžených solných dolů nebo na

speciální skládky nebezpečného odpadu.

„Odprašení vysokých pecí a konvertorové ocelárny v Třineckých železárnách a v ArcelorMittalu snížilo prašnost v regionu o desítky procent. Z Třince odvážíme deset tisíc tun odprašků ročně, z ArcelorMittalu téměř 5 tisíc tun. To vše jsme ještě donedávna dýchali,“ upozorňuje David Melichar a doplňuje, že zaměstnanci SMOLO společně s odborníky z Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava aktivně spolupracují na projektu, který má vyvinout potřebnou technologii.

Nové zařízení má oddělit sůl od zbývajících složek. Sůl by se mohla používat k zajištění sjízdnosti silnic v zimním období, zbývající hmota jako složka do stavebního materiálu. „Podle zkoušek, které se prováděly, má cementační vlastnosti

a mohla by se používat mimo jiné při rekultivačních a záchranných pracích. V regionu jsou rozsáhlá území, která potřebují nebo budou potřebovat sanovat území zasažené důlní činností,“ doplňuje Melichar.

Podporou regionálních výzkumných projektů investice do ekologie, kterou skupina SMOLO realizuje, nekončí. Finance vynaložené jen v loňském a letošním roce do modernizace technického parku dosahují částky 50 milionů korun, nové kontejnery na přepravu odpadů přišly na dalších devět milionů.

Společnost mimo jiné zakoupila mobilní třídici a mobilní drtič především pro recyklaci stavebních odpadů a materiálů, které umísťuje přímo v dané lokalitě zákazníka.

Ze střechy v dřevěnce biopeletky

SMOLO nemůže chybět ani u zajímavých regionálních projektů. Mimo jiné se účastnilo jako subdávatel výměny střechy na Kotulově dřevěnce, která patří Muzeu Těšínska. „Pro slámu i smrkové šindele z rekonstruované střechy jsme našli uplatnění u výrobce biopeletek. Možnost dalšího využití již jednou použitého materiálu vyzdvihuje přístup našich předků k okolnímu světu, ale i filozofii naší firmy. Nejen u stavebního odpadu vždy nejprve přemýšlíme, jak jej v první řadě – a nejlépe ekologicky – využít, nebo recyklovat. Likvidace odpadu je vždy až na posledním místě,“ uvedl David Melichar. (PR TEXT)

- svoz, využití a odstranění odpadů
- zpracování a recyklace stavebních odpadů
- přeprava průmyslových odpadů
- prodej, montáž, servis a revize hydraulických nástaveb

www.smolo.cz

Chorvatsko 2017 – Gradac – Pevnost Boyard

Celkem 80 dětí z Českého Těšína si užilo dvou turnusů prázdninových pobytů, které pro ně zorganizovalo město Český Těšín ve spolupráci s Domem dětí a mládeže.

Na obou turnusech probíhala celotáborová hra Pevnost Boyard, která byla připravena pro pobyt v Chorvatsku, ve městě Gradac.

Cílem této hry bylo získání pokladu z pokladnice pevnosti. Tuto pokladnici bylo třeba otevřít pomocí sedmi klíčů, které musel tým získat v připravených soutěžních úkolech. Po získání maximálně 7 klíčů děti plnily druhou část této celotáborové hry a získávaly 5 indicií. Z indicií tvořily heslo, které jim otevřelo cestu k pokladu v pevnosti Boyard.

A jak to děti zvládly? Úplně na jedničku. Lovily klíče v moři, šplhaly po žebříku a laně a plnily nejrůznější úkoly, které si pro ně nachystal pán pevnosti Boyard. Samozřejmě že

nechyběl ani otec Fura, který večer dával svoje zapeklité hádanky.

Barvila se trička, tvořily se pokřiky, vymýšlela se originální selfička a samozřejmě se koupalo v moři.

Jako každoročně nechyběly výlety, jeden na Bačinská jezera s projížděnou na lodičkách a druhý výlet byl lodí do malebného městečka Zastrog.

Vedoucí byli výborní a velmi dobře vycházeli s dětmi, byla vytvořena parta fajn kamarádů a panovala zde přátelská atmosféra. Děti odjížděly domů se spoustou zážitků a nezapomenutelnými okamžiky, novými kamarády, úsměvy na tváři a zdravě. A to je pro nás prioritou.

EVA JURICOVÁ, ŘEDITELKA DDM

FOTO | ARCHIV

Květinová škola

Ráj květin – Květinová škola, to je název celodenní akce, která se konala v prostorách odloučeného pracoviště naší školy na Slovenské 1. Všichni žáci a zaměstnanci se proměnili v pestrobarevné květiny – zdobily je květinové klobouky, náušnice, korále, i celkově doladěné oblečení včetně „kořínků“. Již několik dní předem probíhaly náročné přípravy, v pracovní a výtvarné výchově si žáci vyráběli klobouky a připravovali výzdobu školy.

V den konání akce při vstupu do „Raje květin“ dostali příchozí barevnou květinovou medaili. Během dopoledne jsme vyrobili barevnou, rozkvetlou louku s pomocí barev, štětců a fantazie. Své znalosti v určování názvů květin si žáci zopakovali na velkých magnetických obrázcích, které okrášlily všechny nástěnky. V hodinách matematiky žáci počítali květinové úkoly, ve čtení si poslechli tematický příběh, v dalších vyučovacích hodinách vyrobili herbář.

ŠÁRKA KLÍMOVÁ, PRACOVISŤE SLOVENSKÁ 1, MASARYKOVA ZŠ

ČESKÝ TĚŠÍN

Srdečně vás zveme na

**DEN S DECHOVKOU
BURČÁKOBRAŇÍ**

17. září 2017
Program od 14:00
areál parku A. Sikory Český Těšín
VSTUP VOLNÝ

Vystoupí:
MAŽORETKY
HORNICKÁ KAPELA
CM KONOPJAN
DH VĚROVANKA
DH STŘÍBRŇANKA

atrakce pro děti, občerstvení

Město Český Těšín, Těšínské divadlo, Angelus Aureus a PETARDA PRODUCTION a.s. uvádějí

ČESKÝ TĚŠÍN

TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO

Angelus Aureus
o.p.s.

PETARDA
PP
PRODUCTION a.s.

BENEFICE

POD MODRÝM
TĚŠÍNSKÝM NEBEM

15.9.2017

NÁM. ČSA 1
ČESKÝ TĚŠÍN

17:00

**Janek Ledecký
& Band**

18:15

Těšínské divadlo

19:30

Pavel Callta

21:00

Debbi

22:00

ohňostroj

Změna programu vyhrazena.